

**T.C.
HİTİT ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI**

**SPOR BİLİMLERİ FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN ELEŞTİREL
DÜŞÜNME EĞİLİMLERİ, EMPATİK EĞİLİMLERİ VE KARAR
VERME DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ**

Yüksek Lisans Tezi

Özlem GÜL

Çorum 2019

**SPOR BİLİMLERİ FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN ELEŞTİREL
DÜŞÜNME EĞİLİMLERİ, EMPATİK EĞİLİMLERİ VE KARAR
VERME DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ**

Özlem GÜL

**Sağlık Bilimleri Enstitüsü
Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı**

Yüksek Lisans Tezi

**TEZ DANIŞMANI
Dr. Öğr. Üyesi Zafer DOĞRU**

Çorum 2019

KABUL VE ONAY

HİTÜ, Sağlık Bilimleri Enstitüsü'nün 170330136 numaralı Yüksek Lisans Öğrencisi Özlem GÜL, ilgili yönetmeliklerin belirlediği gerekli tüm şartları yerine getirdikten sonra hazırladığı "SPOR BİLİMLERİ FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN ELEŞTİREL DÜŞÜNME EĞİLİMLERİ, EMPATİK EĞİLİMLERİ VE KARAR VERME DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ" başlıklı tezini aşağıda imzaları olan jüri

Savunma Tarihi : 26 Haziran 2019

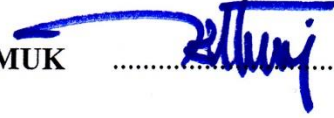
Tez Danışmanı:

Dr. Öğr. Üyesi Zafer DOĞRU
Hitit Üniversitesi

Jüri Üyesi:

Dr. Öğr. Üyesi Yetkin Utku KAMUK
Hitit Üniversitesi

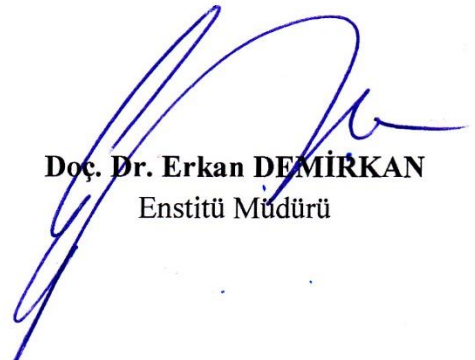

Jüri Üyesi:

Dr. Öğr. Üyesi Bülent KİLİT
Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi

Doç. Dr. Erkan DEMİRKAN
Enstitü Müdürü

ETİK BEYANNAMESİ

Yüksek Lisans tezi olarak hazırlayıp sunduğum “Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Eleştirel Düşünme Eğilimleri, Empatik Eğilimleri ve Karar Verme Düzeylerinin İncelenmesi” başlıklı tez; bilimsel ahlak ve değerlere uygun olarak tarafımdan yazılmıştır. Tezimin fikir/hipotezi tümüyle tez danışmanım ve bana aittir. Tezde yer alan araştırma tarafımdan yapılmış olup, tüm cümleler, yorumlar bana aittir.

Yukarıda belirtilen hususların doğruluğunu beyan ederim.

26 Haziran 2019
Özlem GÜL

ÖN SÖZ

Bu araştırmanın gerçekleştirilmesinde her türlü desteği veren, değerli zamanını ayırarak bilgi ve deneyimleri ile bana yol gösteren danışmanlığımı üstlenerek beni onurlandıran, tezimin bilimsel nitelik kazanabilmesi için büyük katkılar sağlayan kıymetli hocam, tez danışmanım Dr. Öğr. Üyesi Zafer DOĞRU'ya sonsuz şükran ve teşekkürlerimi sunarım.

Araştırmamla ilgili değerli görüş ve bilgilerini paylaşan, katkılar sağlayan değerli hocam Sayın Dr. Öğr. Üyesi Yetkin Utku KAMUK'a, değerli hocam Sayın Dr. Öğr. Üyesi Bülent KİLİT'e, değerli hocam Sayın Doç. Dr. Hasan Birol YALÇIN'a teşekkürlerimi sunarım.

Tezimin ölçümleri sırasında derslerinin bir kısmını vererek araştırmaya destek veren Hitit Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi hocalarına teşekkür ederim.

Araştırmada gönüllü olarak yer alan Hitit Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerine teşekkür ederim.

Hayatımın her aşamasında yanımda olan, maddi manevi desteklerini esirgemeyen babam Bilal YILMAZ'a, annem Hanife YILMAZ'a sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Hayatımın her aşamasında aldığım kararların arkasında olan, sabır ve anlayışı ile bana her zaman destek olan hayat arkadaşım eşim Galip GÜL'e sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

26 Haziran 2019
Özlem GÜL

İÇİNDEKİLER

Sayfa

KABUL VE ONAY	iii
ETİK BEYANNAMESİ	iv
ÖN SÖZ	v
İÇİNDEKİLER	vi
KISALTMALAR VE SEMBOLLER	viii
ÇİZELGELER LİSTESİ	ix
ÖZET	xiii
SUMMARY	xiv
1. GİRİŞ	1
1.1 Çalışmanın Amacı	2
1.2 Problem Durumu	2
1.3 Hipotezler	3
1.4 Sınırlılıklar	5
1.5 Sayıtlılar	5
2. GENEL BİLGİLER	6
2.1 Düşünme.....	6
2.2 Eleştirel Düşünme	6
2.2.1 Eleştirel düşünme eğilimi.....	7
2.3 Empatik Eğilim	8
2.3.1 Empatinin Bileşenleri.....	8
2.3.1.1 Algısal (fiziksel) empati	8
2.3.1.2 Bilişsel empati	8
2.3.1.3 Duygusal empati.....	9
2.3.1.4 Bildirişim bileşeni	9
2.4 Karar Verme	9
3. MATERYAL VE YÖNTEM	11
3.1 Veri toplama araçları	11
3.1.1 Kişisel bilgi formu	11
3.1.2 Eleştirel düşünme eğilimi ölçeği	11
3.1.3 Empatik eğilim ölçeği	13
3.1.4 Karar verme stilleri ölçeği.....	14
3.2 Araştırmanın Modeli	16
3.2.1 Araştırmanın evreni.....	16
3.2.2 Araştırmanın örnekleme	16
3.2.3 Örneklem büyüklüğünün belirlenmesi	16
3.3 Veri Toplama Süreci	17
3.4 Kullanılan İstatistiksel Analiz Yöntemleri	17
4. BULGULAR	19
5. TARTIŞMA	61

5.1 Eleştirel Düşünme Eğilimleri, Empatik Eğilimler ve Karar Verme Düzeyleri İlişkileri	61
5.2 Eleştirel Düşünme Eğilimleri	63
5.3 Empatik Eğilimler	68
5.4 Karar Verme Düzeyleri	76
6. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	82
KAYNAKLAR	86
EKLER	92
ÖZGEÇMİŞ.....	101

KISALTMALAR VE SEMBOLLER

EDEÖ : Eleştirel Düşünme Eğilimleri Ölçeği

EEÖ : Empatik Eğilimler Ölçeği

KVSÖ : Karar Verme Stilleri Ölçeği

TDK : Türk Dil Kurumu

TOHM : Türkiye Olimpik Hazırlık Merkezi

α : Alfa

ÇİZELGELER LİSTESİ

Sayfa

Çizelge 2.1: Karar Verme Stilllerine İlişkin Başlıca Yaklaşımlar.....	10
Çizelge 3.1: EDEÖ'nin Alt Boyutlarının Cronbach's Alpha Güvenirlik Katsayıları.13	13
Çizelge 3.2: Verilerin Normal Dağılıma Uygunluğunun Test Edilmesi.	18
Çizelge 4.1: Çalışma Grubunun Cinsiyete Göre Yüzde ve Frekans Dağılımları.	19
Çizelge 4.2: Çalışma Grubunun Bölümlere Göre Yüzde ve Frekans Dağılımları. ...	19
Çizelge 4.3: Çalışma Grubunun Sınıflara Göre Yüzde ve Frekans Dağılımları.	19
Çizelge 4.4: Çalışma Grubunun En Uzun Süre Yaşanılan Yerleşim Birimine Göre Yüzde ve Frekans Dağılımları.	20
Çizelge 4.5: Çalışma Grubunun Lisanslı Sporcu Olup Olmadığına Göre Yüzde ve Frekans Dağılımları.....	20
Çizelge 4.6: Çalışma Grubunun Spor Türüne Göre Yüzde ve Frekans Dağılımları. 20	20
Çizelge 4.7: Çalışma Grubunun Gelir Durumuna Göre Yüzde ve Frekans Dağılımları.	21
Çizelge 4.8: Çalışma Grubunun Anne Eğitim Durumuna Göre Yüzde ve Frekans Dağılımları.	21
Çizelge 4.9: Çalışma Grubunun Baba Eğitim Durumuna Göre Yüzde ve Frekans Dağılımları.	21
Çizelge 4.10: Çalışma Grubunun Anne Çalışma Durumuna Göre Yüzde ve Frekans Dağılımları.	22
Çizelge 4.11: Çalışma Grubunun Baba Çalışma Durumuna Göre Yüzde ve Frekans Dağılımları.	22
Çizelge 4.12: Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Eleştirel Düşünme Eğilimleri, Empatik Eğilimleri ve Karar Verme Düzeyleri Arasında İlişki.....	22
Çizelge 4.13: Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Eleştirel Düşünme Eğilimleri, Empatik Eğilimleri ve Karar Verme Düzeylerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler. ..	23
Çizelge 4.14: Cinsiyet Değişkeni Açısından Alt Grup Puanlarının Varyanslarının Eşitliği.	23
Çizelge 4.15: Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Cinsiyet Değişkeni Açısından Eleştirel Düşünme Eğilimleri, Empatik Eğilimleri ve Karar Verme Düzeyleri Arasındaki <i>t</i> Test ve Ortalamaları.	24
Çizelge 4.16: Cinsiyet Değişkeni Bakımından Karar Verme Alt Boyutlarının Tanımlayıcı İstatistikleri.	24
Çizelge 4.17: Cinsiyet Değişkeni Bakımından Karar Verme Alt Boyutları Arasındaki Farkların Mann-Whitney <i>U</i> Testi İle Karşılaştırılması.	25
Çizelge 4.18: Bölüm Değişkeni Açısından Alt Grup Puanları Varyanslarının Homojenliği Testi.	25
Çizelge 4.19: Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Öğrenim Gördükleri Bölüm Değişkenine Göre Eleştirel Düşünme Eğilimleri, Empatik Eğilimleri ve Karar Verme Düzeylerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler.....	26
Çizelge 4.20: Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Öğrenim Gördükleri Bölüm Değişkeni Açısından Eleştirel Düşünme Eğilimleri, Empatik Eğilimleri ve Karar	

Verme Düzeyleri Arasındaki Farkların Tek Yönlü Varyans Analizi İle İncelenmesi.	27
Çizelge 4.21: Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Öğrenim Gördükleri Bölüm Değişkeni Açısından Eleştirel Düşünme Eğilimleri, Empatik Eğilimleri ve Karar Verme Düzeyleri İçin Post Hoc Scheffe Testi Sonuçları.	28
Çizelge 4.22: Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Bölümlere Göre Karar Verme Puanlarına İlişkin Kruskal-Wallis Testi Sonuçları.	30
Çizelge 4.23: Karar Verme Alt Boyutlarının Bölümlere Göre Tanımlayıcı İstatistikleri.	30
Çizelge 4.24: Kaçınmacı Karar Verme Boyutunun Bölümlere Göre Mann-Whitney <i>U</i> Testi İle Karşılaştırılması.	31
Çizelge 4.25: Sınıf Değişkeni Açısından Alt Grup Puanlarının Varyanslarının Homojenliği Testi.	32
Çizelge 4.26: Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Öğrenim Gördükleri Sınıf Düzeylerine Göre Eleştirel Düşünme Eğilimleri, Empatik Eğilimleri ve Karar Verme Düzeylerinin Tanımlayıcı İstatistikleri.	32
Çizelge 4.27: Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Öğrenim Gördükleri Sınıf Düzeyi Değişkeni Açısından Eleştirel Düşünme Eğilimleri, Empatik Eğilimleri ve Karar Verme Düzeylerine İlişkin Tek Yönlü Varyans Analizi Testi Sonuçları.	33
Çizelge 4.28: Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Öğrenim Gördükleri Sınıf Düzeyi Değişkeni Açısından Eleştirel Düşünme Eğilimleri, Empatik Eğilimleri ve Karar Verme Düzeyleri İçin Post Hoc Scheffe Testi Sonuçları.	34
Çizelge 4.29: Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Sınıf Düzeylerine Göre Karar Verme Puanlarına İlişkin Kruskal-Wallis Testi Sonuçları.	35
Çizelge 4.30: Karar Verme Alt Boyutlarının Sınıf Düzeylerine Göre Tanımlayıcı İstatistikleri.	35
Çizelge 4.31: Kaçınmacı Karar Verme Boyutunun Sınıf Düzeylerine Göre Mann-Whitney <i>U</i> Testi İle Karşılaştırılması.	36
Çizelge 4.32: En Uzun Süre Yaşanılan Yer Değişkeni Açısından Alt Grup Puanlarının Varyanslarının Homojenliği Testi.	36
Çizelge 4.33: Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin En Uzun Süre Yaşadığı Yerleşim Birimi Açısından Eleştirel Düşünme Eğilimleri, Empatik Eğilimleri ve Karar Verme Düzeylerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler.	37
Çizelge 4.34: Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin En Uzun Süre Yaşanılan Yer Değişkeni Açısından Eleştirel Düşünme Eğilimleri, Empatik Eğilimleri ve Karar Verme Düzeylerine İlişkin Tek Yönlü Varyans Analizi Testi Sonuçları.	38
Çizelge 4.35: Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin En Uzun Süre Yaşadıkları Yere Göre Karar Verme Alt Boyutlarının Tanımlayıcı İstatistikleri.	39
Çizelge 4.36: Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin En Uzun Süre Yaşadıkları Yere Göre Karar Verme Puanlarına İlişkin Kruskal-Wallis Testi Sonuçları.	39
Çizelge 4.37: Lisanslı Sporcu Olma Değişkeni Açısından Alt Grup Puanlarının Varyanslarının Eşitliği.	40
Çizelge 4.38: Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Lisanslı Sporcu Olma Durumları Değişkeni Açısından Eleştirel Düşünme Eğilimleri, Empatik Eğilimleri ve Karar Verme Düzeylerinin <i>t</i> Test, Ortalama ve Standart Sapmaları.	40
Çizelge 4.39: Karar Verme Alt Boyutlarının Lisanslı Sporcu Olma Durumuna Göre Tanımlayıcı İstatistikleri.	41
Çizelge 4.40: Karar Verme Boyutunun Lisanslı Sporcu Olma Durumuna Göre Mann-Whitney <i>U</i> Testi İle Karşılaştırılması.	41

Çizelge 4.41: Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Yaptıkları Spor Türü Değişkeni Açısından Eleştirel Düşünme Eğilimleri, Empatik Eğilimleri ve Karar Verme Düzeylerinin t Test ve Ortalamaları Sonuçları.....	42
Çizelge 4.42: Spor Türü Değişkeni Bakımından Karar Verme Alt Boyutlarının Tanımlayıcı İstatistikleri.	42
Çizelge 4.43: Spor Türü Değişkeni Bakımından Karar Verme Alt Boyutları Arasındaki Karşılaştırma.....	43
Çizelge 4.44: Akademik Başarı Değişkeni Açısından Alt Grup Puanlarının Varyanslarının Eşitliği.	43
Çizelge 4.45: Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Akademik Başarıları Değişkeni Açısından Eleştirel Düşünme Eğilimleri, Empatik Eğilimleri ve Karar Verme Düzeylerinin t Test ve Ortalamaları.....	44
Çizelge 4.46: Akademik Başarı Değişkeni Bakımından Karar Verme Alt Boyutlarının Tanımlayıcı İstatistikleri.	45
Çizelge 4.47: Akademik Başarı Değişkeni Bakımından Karar Verme Alt Boyutlarına İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler.	45
Çizelge 4.48: Gelir Değişkeni Açısından Alt Grup Puanlarının Varyanslarının Homojenliği Testi.	45
Çizelge 4.49: Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Gelir Değişkeni Açısından Eleştirel Düşünme Eğilimleri, Empatik Eğilimleri ve Karar Verme Düzeylerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler.	46
Çizelge 4.50: Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Gelir Değişkeni Açısından Eleştirel Düşünme Eğilimleri, Empatik Eğilimleri ve Karar Verme Düzeyleri İçin Tek Yönlü Varyans Analizi Testi Sonuçları.	47
Çizelge 4.51: Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Gelir Durumlarına Göre Karar Verme Alt Boyutlarının Tanımlayıcı İstatistikleri.	48
Çizelge 4.52: Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Gelir Durumlarına Göre Karar Verme Puanlarına İlişkin Kruskal-Wallis Testi Sonuçları.....	48
Çizelge 4.53: Annenin Eğitim Durumu Değişkeni Açısından Alt Grup Puanlarının Varyanslarının Homojenliği Testi.....	49
Çizelge 4.54: Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Anne Eğitim Düzeyi Değişkeni Açısından Eleştirel Düşünme Eğilimleri, Empatik Eğilimleri ve Karar Verme Düzeylerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler.....	49
Çizelge 4.55: Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Annenin Eğitim Durumu Değişkeni Açısından Eleştirel Düşünme Eğilimleri, Empatik Eğilimleri ve Karar Verme Düzeyleri İçin Tek Yönlü Varyans Analizi Testi Sonuçları.	51
Çizelge 4.56: Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Annelerinin Eğitim Durumlarına Göre Karar Verme Alt Boyutlarının Tanımlayıcı İstatistikleri.....	52
Çizelge 4.57: Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Annelerinin Eğitim Durumlarına Göre Karar Verme Puanlarına İlişkin Kruskal-Wallis Testi.....	53
Çizelge 4.58: Babanın Eğitim Durumu Değişkeni Açısından Alt Grup Puanlarının Varyanslarının Homojenliği Testi.....	53
Çizelge 4.59: Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Baba Eğitim Düzeyi Değişkeni Açısından Eleştirel Düşünme Eğilimleri, Empatik Eğilimleri ve Karar Verme Düzeyleri.....	54
Çizelge 4.60: Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Babanın Eğitim Durumu Değişkeni Açısından Eleştirel Düşünme Eğilimleri, Empatik Eğilimleri ve Karar Verme Düzeylerinin Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.	55
Çizelge 4.61: Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Babalarının Eğitim Durumlarına Göre Karar Verme Alt Boyutlarının Tanımlayıcı İstatistikleri.....	56

Çizelge 4.62: Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Babalarının Eğitim Durumlarına Göre Karar Verme Puanlarına İlişkin Kruskal-Wallis Testi.	57
Çizelge 4.63: Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Annenin Çalışıyor Olması (Gelir Getirici Bir İşe Sahip Olması) Açısından Eleştirel Düşünme Eğilimleri, Empatik Eğilimleri ve Karar Verme Düzeylerinin <i>t</i> Test, Ortalama ve Standart Sapmaları....	58
Çizelge 4.64: Karar Verme Alt Boyutlarının Annenin Çalışıyor Olmasına Yönelik (Gelir Getirici Bir İşe Sahip Olması) Tanımlayıcı İstatistikleri.	58
Çizelge 4.65: Karar Verme Boyutunun Annenin Çalışıyor Olması (Gelir Getirici Bir İşe Sahip Olması) Açısından Mann-Whitney <i>U</i> Testi İle Karşılaştırılması.	59
Çizelge 4.66: Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Babanın Çalışıyor Olmasına Yönelik (Gelir Getirici Bir İşe Sahip Olması) Tanımlayıcı İstatistikler.	59
Çizelge 4.67: Karar Verme Alt Boyutlarının Babanın Çalışıyor Olmasına Yönelik (Gelir Getirici Bir İşe Sahip Olması) Tanımlayıcı İstatistikleri.	60
Çizelge 4.68: Karar Verme Boyutunun Babanın Çalışıyor Olması (Gelir Getirici Bir İşe Sahip Olması) Açısından Mann-Whitney <i>U</i> Testi İle Karşılaştırılması.	60

SPOR BİLİMLERİ FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN ELEŞTİREL DÜŞÜNME EĞİLİMLERİ, EMPATİK EĞİLİMLERİ VE KARAR VERME DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ

ÖZET

GÜL, Özlem. Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Eleştirel Düşünme Eğilimleri, Empatik Eğilimleri ve Karar Verme Düzeylerinin İncelenmesi, (Yüksek Lisans), Çorum, 2019. Bu çalışmanın amacı, Spor Bilimleri Fakültesi (SBF) öğrencilerinin eleştirel düşünme, empatik eğilim ve karar verme düzeylerinin incelenmesidir. Araştırmaya 2018-2019 eğitim öğretim yılında Hitit Üniversitesi SBF'nin Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi, Spor Yöneticiliği, Antrenörlük Eğitimi ve Rekreasyon bölümlerinde öğrenim gören 397 erkek 184 kadın toplam 581 öğrenci katılmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak Kişisel Bilgi Formu, Eleştirel Düşünme, Empatik Eğilimler ve Karar Verme Stilleri Ölçekleri kullanılmıştır. Verilerin analizinde deneklere ilişkin tanımlayıcı istatistikler, varyasyon katsayısı, bağımsız örneklem *t* Testi, tek yönlü ANOVA, post hoc testlerden Scheffe, Kruskal-Wallis, Mann-Whitney *U* testi kullanılmıştır. İstatistiksel anlamlılık düzeyi $p < 0,05$ olarak belirlenmiştir. Sonuç olarak, eleştirel düşünme ile empatik eğilim arasında ve karar verme ile empatik eğilim arasında pozitif yönde zayıf düzeyde, eleştirel düşünme ile karar verme arasında ise pozitif yönde çok zayıf düzeyde anlamlı ilişkiler bulunmuştur. Kadın öğrencilerin empatik eğilim puanları erkek öğrencilerin empatik eğilim puanlarından daha yüksektir. Bölümler açısından, eleştirel düşünmenin alt boyutlarından, öngörüsellik ve yenilikçilik alt boyutlarında; Spor Yöneticiliği Bölümü öğrencilerinin puanları Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi Bölümü öğrencilerinden yüksektir. Kara vermenin alt boyutu olan rasyonel karar vermede; Antrenörlük Eğitimi Bölümü ve Spor Yöneticiliği Bölümü öğrencilerinin puanları Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi Bölümü öğrencilerinin puanlarından yüksek olduğu, kaçınmacı karar verme alt boyutunda; rekreasyon bölümü öğrencilerinin puanları antrenörlük eğitimi bölümü öğrencilerinin puanlarından daha yüksek olduğu sonuçları elde edilmiştir. Bunun yanında sınıf düzeyleri bakımından empatik eğilim, sezgisel karar verme ve kaçınmacı karar verme puanları arasında istatistiksel anlamda farklar vardır. Lisanslı sporcu olma değişkeni açısından, lisanslı sporcuların empatik eğilim puanları lisanslı sporcu olmayanların empatik eğilim puanlarından daha yüksektir. Akademik başarı değişkeni bakımından, akademik başarı 2,50 ve üstünde olanların rasyonel karar verme puanları 2,50'nin altında olanların rasyonel karar verme puanlarından daha yüksektir bu fark istatistiksel olarak anlamlıdır. Eleştirel düşünme eğilimi, empatik eğilim ve karar verme düzeylerinin birbirleriyle pozitif yönde anlamlı ilişkilerinin olması, SBF öğrencilerinin iyi birer beden eğitimi öğretmeni, başarılı birer sporcu veya antrenör, örgütlerine vizyon katabilecek birer spor yöneticisi, kitleleri harekete geçirecek ve onların serbest zamanlarını yönetebilecek birer rekreasyon uzmanı olabilmeleri açısından önemli olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Beden Eğitimi ve Spor, Eleştirel Düşünme, Empatik Eğilim, Karar Verme

LEVELS OF DECISION-MAKING, CRITICAL THINKING AND EMPATHIC TENDENCY OF SPORTS SCIENCES FACULTY STUDENTS

SUMMARY

GÜL, Özlem. Investigation of Critical Thinking Trends, Empathic Tendency and Decision Making Levels of Faculty of Sport Sciences Students (Master), Çorum, 2019. The aim of this study was to examine critical thinking, empathic tendency and decision-making levels of the students studying Sport Sciences in Hitit University during 2018-2019 academic year. The experiment group ($n=581$; 397 males and 184 females) was composed of the students studying Physical Education and Sports Education, Sports Management, Coaching Education, and Recreation. Personal information form, critical thinking scale, empathic tendency scale and decision making styles scales were used to collect data. Descriptive statistics, coefficient of variation, independent samples t test, One-Way ANOVA, Scheffe as a post-hoc, Kruskal-Wallis H, Mann-Whitney U tests were used to analyze data. Statistical significance level was set at $p<.05$. As a result of the study, there was a positive but weak correlation between critical thinking and empathic tendency. Decision-making and empathic tendency had a positive but weak correlation, too. A very weak positive correlation between critical thinking and decision making was observed. Women's empathic tendency scores were higher than men's empathic tendency scores. Students studying Sports Management had higher engagement and innovativeness scores than those studying Physical Education and Sports Education. In a sub dimension of decision-making, rational, the scores of the students studying Coaching Education and Sports Management were higher than the scores of those studying Physical Education and Sports Education. In another sub-dimension of decision making, avoidant, scores of the students studying Recreation were higher than the scores of those studying Coaching Education. Statistically significant differences were found between students' intuitive decision-making, empathic tendency, avoidant decision-making scores by the years of study. Competitors were found to have higher emphatic tendency scores. The students with 2.50 GPA and over had higher rational decision-making scores than those with less than 2.50 GPA. It was concluded that higher scores in decision-making, critical thinking, and emphatic tendency would contribute to being a successful physical education teacher, a sportsman, a coach, or a sports manager with a broad vision.

Key Words: Critical Thinking, Decision-Making, Empathic Tendency, Physical Education and Sports Education

1. GİRİŞ

Günümüz toplumlarının eğitim sistemlerinde yetiştirilmeye çalışılan insan anlayışında; düşünen, sorgulayan, eleştiren, araştıran, karar veren ve uygulayan bireyler yetiştirmeyi hedeflemektedir (Kaya, 2010).

Değişmenin gelişmenin ve yenileşmenin sürekli arttığı günümüz toplumları artan değişimlere ayak uydurabilmesi önemli bir zorunluluk haline gelmiş bulunmaktadır. Süreç içerisinde toplumlar, bilgi toplumu halinde tanımlanmaya başlanmıştır. Bu süreç toplum içerisinde kendini yetiştirmiş, bilgi dolu, araştırmacı, üretken, yaratıcı insan gücüne olan ihtiyacı artırmıştır (XIII. Milli Eğitim Şûrası, 1990).

Yeni yüzyılın eğitiminde; sürekli öğrenmek, bilgiye sahip olmak, bilgiyi üretmek ve bilgi ile yaşamak gerekmektedir (Kaya, 2010).

En belirgin özelliği düşünmek olan insan bu yönüyle diğer canlılardan ayrılır. İnsanların, daha rahat ve bilinçli yaşamalarına, karşılaşılabilecekleri problemleri daha uygun yollarla ve kolay bir şekilde çözmelerine, bireysel yönden bunun yanında sosyal gelişimlerine yardımcı bir unsur olan düşünme insanlar için oldukça önemli yeteneklerden birisidir. Kişiler, hayatındaki amaçları belirlemek, amaçlarına ulaşmakta hedeflerini ortaya koyabilmek ve akıllı kararlar verebilmek için düşünme yeteneğinden yararlanmaktadır (Chaffee, 1994).

Demokratik anlayışla yapılan eğitim aktiviteleri eleştirel düşünebilen bireylerin gelişimi açısından oldukça önemlidir. Öğrenme durumlarını sınırlamayan, olaylara çok boyutlu bakabilen, üreten, bilimsel düşünen, eleştiren ve üreten bireyler yetiştirebilmek için bilgilendiren, beceri gelişimi sağlayan, yeteneklerini geliştirebilen, zenginleştirilmiş eğitim ortamlarının oluşturulması gerekmektedir. Bunun gerçekleşmesi için ezberden ve dayatılmış bilgiler yerine; öğrendiklerini yorumlayabilen ve düşüncelerinde tarafsız olan, yaratıcı düşünme ve eleştirel düşünme becerisine sahip öğrenmelere imkan veren, bireylerin yetiştirilebileceği demokratik düşünme temellerine dayanması ile mümkündür (Kaya, 2010).

Bir kişinin kendisini bir başkasının veya grubun durumunda duyumsaması, onlarla özdeşleşme sağlaması, karşısındaki kişinin zihinsel durumunu doğrudan doğruya kavraması (Warren'den Aktaran Ünal, 1972), bireyin kendisini karşıdaki kişinin yerine koyarak onun duygularını, düşüncelerini algılarını ve hissettiklerini net olarak anlaması ve bu durumu ona iletmesi (Rogers'dan Aktaran Akkoyun, 1982; Gülseren, 2001) süreci olan empatinin eğitim sürecinde kazandıracığı başlıca özellikler kişilerin kendilerini ve güçlü yanlarını iyice tanıyarak, kendilerini gerçekleştirebilecekleri atılım yapmalarında bir araç görevini görebilir (Akkoyun, 1982).

İnsanlar hayatlarının bazı dönemlerinde yapmakta oldukları veya yapmayı düşündükleri eylemler için zaman zaman alternatifler arasından bir seçim yapmak durumunda kalırlar. Seçim süreci en az iki alternatifin oluşması ile başlar, süreç işler ve alternatiflerden bir tanesine karar verilir. Karar verme eylemi yaşantılar ile o kadar iç içe bir eylemdir ki bazen bir karar verildiğinin bile farkında olunmayabilir (Tekin, 2009).

1.1 Çalışmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin eleştirel düşünme eğilimleri, empatik eğilimleri ve karar verme düzeylerini belirlemek, eleştirel düşünme eğilimleri, empatik eğilimleri ve karar verme düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki ile alt gruplar arasında anlamlı bir fark olup olmadığını incelemektir.

1.2 Problem Durumu

Bu çalışmanın problemlerine cevap aramak için şu sorular sorulmuştur:

- a) Spor Bilimleri Fakültesi (SBF) öğrencilerinin eleştirel düşünme, empatik eğilimleri ve karar verme düzeyleri arasında ilişki var mıdır?
- b) SBF öğrencilerinin cinsiyet değişkeni açısından eleştirel düşünme, empatik eğilimleri ve karar verme düzeyleri arasında fark var mıdır?
- c) SBF öğrencilerinin öğrenim gördükleri bölümün değişkeni açısından eleştirel düşünme, empatik eğilimleri ve karar verme düzeyleri arasında fark var mıdır?

- d) SBF öğrencilerinin öğrenim gördükleri sınıfın (kaçıncı yıl) eleştirel düşünme, empatik eğilimleri ve karar verme düzeyleri arasında fark var mıdır?
- e) SBF öğrencilerinin en uzun süre yaşadığı yerleşim birimi açısından eleştirel düşünme, empatik eğilimleri ve karar verme düzeyleri arasında fark var mıdır?
- f) SBF öğrencilerinin lisanslı sporcu olma durumları değişkeni açısından eleştirel düşünme, empatik eğilimleri ve karar verme düzeyleri arasında fark var mıdır?
- g) SBF öğrencilerinin yaptıkları spor dalı değişkeni açısından eleştirel düşünme, empatik eğilimleri ve karar verme düzeyleri arasında fark var mıdır?
- h) SBF öğrencilerinin akademik başarıları değişkeni açısından eleştirel düşünme, empatik eğilimleri ve karar verme düzeyleri arasında fark var mıdır?
- i) SBF öğrencilerinin gelir değişkeni açısından eleştirel düşünme, empatik eğilimleri ve karar verme düzeyleri arasında fark var mıdır?
- j) SBF öğrencilerinin anne eğitim düzeyi değişkeni açısından eleştirel düşünme, empatik eğilimleri ve karar verme düzeyleri arasında fark var mıdır?
- k) SBF öğrencilerinin baba eğitim düzeyi değişkeni açısından eleştirel düşünme, empatik eğilimleri ve karar verme düzeyleri arasında fark var mıdır?
- l) SBF öğrencilerinin annenin çalışma durumu değişkeni açısından eleştirel düşünme, empatik eğilimleri ve karar verme düzeyleri arasında fark var mıdır?
- m) SBF öğrencilerinin babanın çalışma durumu değişkeni açısından eleştirel düşünme, empatik eğilimleri ve karar verme düzeyleri arasında fark var mıdır?

1.3 Hipotezler

- a) Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin eleştirel düşünme, empatik eğilimleri ve karar verme düzeyleri arasında ilişki yoktur.
- b) Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin cinsiyet değişkeni açısından eleştirel düşünme, empatik eğilimleri ve karar verme düzeyleri arasında fark yoktur.
- c) Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin öğrenim gördükleri bölümün değişkeni açısından eleştirel düşünme, empatik eğilimleri ve karar verme düzeyleri arasında fark yoktur.

- d) Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin öğrenim gördükleri sınıfın (kaçıncı yıl) eleştirel düşünme eğilimleri, empatik eğilimleri ve karar verme düzeyleri arasında fark yoktur.
- e) Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin en uzun süre yaşadığı yerleşim birimi açısından eleştirel düşünme, empatik eğilimleri ve karar verme düzeyleri arasında fark yoktur.
- f) Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin lisanslı sporcu olma durumları değişkeni açısından eleştirel düşünme, empatik eğilimleri ve karar verme düzeyleri arasında fark yoktur.
- g) Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin yaptıkları spor dalı değişkeni açısından eleştirel düşünme, empatik eğilimleri ve karar verme düzeyleri arasında fark yoktur.
- h) Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin akademik başarıları değişkeni açısından eleştirel düşünme, empatik eğilimleri ve karar verme düzeyleri arasında fark yoktur.
- i) Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin gelir değişkeni açısından eleştirel düşünme, empatik eğilimleri ve karar verme düzeyleri arasında fark yoktur.
- j) Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin anne eğitim düzeyi değişkeni açısından eleştirel düşünme, empatik eğilimleri ve karar verme düzeyleri arasında fark yoktur.
- k) Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin baba eğitim düzeyi değişkeni açısından eleştirel düşünme, empatik eğilimleri ve karar verme düzeyleri arasında fark yoktur.
- l) Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin annenin çalışma durumu değişkeni açısından eleştirel düşünme, empatik eğilimleri ve karar verme düzeyleri arasında fark yoktur.
- m) Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin babanın çalışma durumu değişkeni açısından eleştirel düşünme, empatik eğilimleri ve karar verme düzeyleri arasında fark yoktur.

1.4 Sınırlılıklar

Bu araştırmanın sınırlılıkları şunlardır:

- a) Araştırma bulgularının kaynağını, 2018-2019 eğitim öğretim yılında Hitit Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi'nin Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi, Spor Yöneticiliği, Antrenörlük ve Rekreasyon bölümlerinde okuyan 397 erkek 184 kadın toplam 581 öğrenci ile sınırlıdır.
- b) Kişisel bilgi formu ve ölçeklerden elde edilen veriler ile sınırlıdır.
- c) Araştırmaya katılmayı kabul eden ve bilgilendirilmiş gönüllü olur formunu imzalayan öğrencilerle sınırlıdır.

1.5 Sayıtlar

- a) Katılımcıların Kişisel Bilgi Formunu gerçek görüşlerini yansıtacak şekilde cevapladıkları kabul edilmiştir.
- b) Katılımcıların Eleştirel Düşünme Eğilimleri ölçeğinin, Empatik Eğilimler ölçeğinin ve Karar Verme Stilleri ölçeğinin maddelerini yansız, samimi ve gerçek görüşlerini yansıtacak şekilde cevapladıkları kabul edilmiştir.

2. GENEL BİLGİLER

Bu bölümde sırası ile; düşünmenin ne olduğu, eleştirel düşünmenin ne olduğu, eleştirel düşünme eğiliminin açıklamaları, empatik eğilimin ne olduğu, empatik eğilimin aşamalı olarak sınıflandırılması, empatinin bileşenleri, karar vermenin ne olduğu ve karar vermenin boyutları konularına açıklık getirilmeye çalışılmıştır.

2.1 Düşünme

Düşünme, yaşamın amacını belirlemek ve hedefler geliştirmek için kullanılan zihinsel davranış sürecinden ibarettir (Chaffee, 1994). İnsan etkinliklerinde kılavuzluk yapan düşünme, nesnelere olaylar arasındaki ilişkilerden yararlanarak bir sonuca ulaşır, edinilen bilgiler üstünde zihinsel işlem yapmayı gerektirir (Kaya, 1997).

2.2 Eleştirel Düşünme

Çağın sunduğu yüksek bilgi teknolojisine sahip olan gençlerin ön yargısız düşünerek elektronik ortamda aldıkları bilgilerin geçerliğini değerlendirmeleri için uygulama yapmaları ise oldukça önemlidir. En önemlisi de elektronik ortamda erişebilecekleri büyük miktardaki karmaşık bilgilerle başa çıkarken eleştirel düşünmeye mutlaka ihtiyaç duymalarıdır (Lee, 2009).

Eleştirel düşünmenin öğretilmesini, öğrenilmesini ve tanımlanmasını anlamak için öncelikle eleştirel düşünmenin ne olduğunun bilinmesi gerekir. Bütün insanların doğası gereği düşünen varlıklar olduğu kavramından yola çıkarak eleştirel düşünmenin bireyin düşüncelerini yönlendirdiği, doğruladığı, düzenlediği, disipline ettiği ve entelektüel standartlar getirerek kalitesini artırdığı bir düşünme yöntemi olarak genel bir tanımı yapılabilir (Demircioğlu, 2012).

Eleştiri, yanlışları, eksikleri görmek ve giderilmesi hususunda herkesin üzerine düşen uyarıcı görevini ilgiye doğru yansıtmaktadır. İnsaf sınırlarını aşmadan ortaya konan özellikle yapıcı eleştiriler sayesinde içinde yaşanan toplumun olumsuzluklarının giderilmesinde katkı sağlanmış olacaktır (Şimşek, 2007).

Eleştirel düşünme ile ilgili çok sayıda tanım vardır. Bunlardan bazıları:

Eleştirel düşünme, özel bir düşünce alanına yönelik kusursuz düşünceyi ortaya çıkaran disiplinli bir düşünme biçimidir (Şahinel, 2002).

Bireyi iyi düşünmeye sevk eden araştırma yapmaya, netliği aramaya, entelektüel risk almaya ve eleştirel düşünmeye olan eğilimidir (Seferoğlu ve Akbıyık, 2006).

Eleştirel düşünme, yorum yapma, analiz yapma, değerlendirme yapma ve çıkarımda bulunmayla birlikte kararların dayandıkları nedensel, kavramsal, metotlu, ölçütle ya da içeriksel incelemelerin açıklamasıyla sonuçlanan amaçlı, öz düzenleyici bir karar mekanizmasıdır (Facione, 1990).

Eleştirel düşünme beş temel boyuttan oluşmaktadır "tutarlılık boyutu, birleştirme boyutu, uygulanabilme boyutu, yeterlilik boyutu ve iletişim kurabilme boyutu"dur. Tutarlılık, eleştirel düşünebilen bir birey düşüncesindeki çelişkileri farkına vararak ortadan kaldırabilmesidir. Birleştirme, eleştirel düşünebilen bireyin düşüncenin boyutlarıyla ilişki kurmasıdır. Uygulanabilme, eleştirel düşünebilen bir birey düşüncesini bir model üzerinde uygulamalıdır. Yeterlilik, eleştirel düşünen bireyin, deneyimler ve ulaştığı sonuçları gerçekçi temellere dayandırmasıdır. İletişim kurabilme, eleştirel düşünen birey düşüncelerini etkili bir iletişimle, anlaşılır bir biçimde paylaşmasıdır (Demirel'den Aktaran Seferoğlu ve Akbıyık, 2006).

2.2.1 Eleştirel düşünme eğilimi

McGrath (2003), eleştirel düşünme eğilimlerini; analitik olma, açık fikirlilik, gerekeni arama, sistematiklik, kendine güven, meraklılık, olgunluk şekilde ifade etmiştir.

Doğruyu Arama (Truth-Seeking) alternatifleri değerlendirme eğilimine denir. Açık Fikirlilik (Open Mindedness) bireylerin farklı yaklaşımlara karşı hoşgörülü kendi hatalarına karşıda duyarlı olmasıdır. Analitiklik (Analyticity) potansiyel olarak problem çıkabilecek olaylara karşı dikkatli olma ve çözülmesi zor problemler karşısında akıl yürütme ve somut kanıtlar ortaya koyma eğilimidir. Sistematiklik (Systematicity) planlı, örgütlü, ve dikkatli bir şekilde araştırma eğilimi olarak düşünülebilir. Kendine Güven (Self-Confidence) bireyin kendi akıl yürütme sürecine duyduğu güven olarak tanımlanabilir. Meraklılık (Inquisitiveness) bireyin bilgi

edinme ve yeni şeyler öğrenme eğilimi olamakla birlikte herhangi bir kazanç ya da çıkar beklentisi olmaksızın bu işi yapmasıdır. Olgunluk (Maturity) bilişsel gelişim ve zihinsel olgunluk olarak tanımlanabilir (Facione, 1992; Facione, Sánchez, Giancarlo, Facione, Gainen, 1995; Kökdemir, 2003)

2.3 Empatik Eğilim

Empati, “bir kişinin kendisini karşısındakinin yerine koyarak olaylara onun bakış açısı ile bakması, o kişinin duygularını ve düşüncelerini doğru olarak anlaması, hissetmesi ve bu durumu ona iletmesidir” (Ersoy ve Köşger, 2016). Bu bakımdan empati ve empatik düşünme eğilimleri kişilerarası iletişim için son derece önemlidir.

Warren, empatiyi “bir kişinin kendisini bir başkasının veya grubun durumunda duyumsaması, onlarla özdeşleşme sağlaması” olarak tanımlarken bir başka tanım olan “karşısındaki kişinin zihinsel durumunu doğrudan doğruya kavrama” ifadesini ise Murphy kullanmıştır (Ünal, 1972). Carl Rogers’a göre empati; “bireyin kendisini karşısındaki kişinin yerine koyup onun duygu, düşünce algı ve hissettiklerini net bir şekilde anlaması ve bu durumu ona iletmesi sürecidir” (Akkoyun, 1982; Gülseren, 2001).

2.3.1 Empatinin Bileşenleri

Bilim insanları empatiyi farklı şekillerde ele almışlar ve kategorize etmişlerdir. Bunlardan bazıları, Hoffman; bilişsel, duygusal ve güdüsel, Dökmen; bilişsel ve duygusal, Goldstein ve Michaels ise algısal, bilişsel, duygusal ve bildirişim olarak dört boyutta ele almıştır (Alçay, 2009).

2.3.1.1 Algısal (fiziksel) empati

Empati kuracak birey, karşısındaki bireye dikkat ederek, onun hareketlerini, sözlerini, ses tonunu, içeriğini içine almalıdır (Akçalı, 1991).

2.3.1.2 Bilişsel empati

Algısal empatiden farklı olarak bilişsel empati, karşısındakinin duygularını yaşamak yerine duyguların bilişsel olarak anlaşılmasıdır. Şöyle ki başkalarının psikolojilerini ya da özel olarak duygularını anlamaktır (Alver, 2003). Bilişsel empatinin bir çok tanımı yapılmakla birlikte bu tanımlar birisi de şudur. Bilişsel empati

bireyin karřıdaki kiřiyle aynı duyguları yařamadan onun duygularını anlamasıdır. Karřısındakinin duygularını, dűřüncelerini sűzel ve sűzel olmayan ipuęları yoluyla anlama becerisidir (Gűldaę, 2007).

2.3.1.3 Duygusal empati

“Dięer bireyin duygularına duyarlı olma, diğer kişinin duygularını paylaşma becerisidir” (Gűldaę, 2007). Bununla birlikte Guttman ise duygusal empatiyi ilişki kurmak şeklinde tanımlamıştır (űzbek, 2004). Duygusal zekası gelişmiş olan bireyler empati kurmada daha başarılıdır (Todd, 2001).

2.3.1.4 Bildirişim bileşeni

Empatinin bildirişim bileşeni, bilişsel ve duygusal durumlarını karşılarındakilerine iletebilmesidir (Alęay, 2009).

2.4 Karar Verme

İnsanlar yaşamlarını devam ettirirken, ęok kez karar vermeyele karşı karşıya gelmektedir. İnsanın mutlu bir yaşam devam ettirmesi ięin karar verme aşamasında seğenekler arasından en uygununu seğmesi gerekmektedir. İlerleyen teknolojiye ve modern ęaęa ayak uydurmanın en ۆnemli gerekliliklerinden birisi de doğru kararlar vermektir. İnsanların yapıları gereği karar verme hemen hemen her durumda karşılaştıkları olağan bir sűreętir. Karar verme sűreci ęok kolay gibi gűrűnsede aslında karmaşık bir sűreętir (Pekdoęan, 2015). Karar verme farklı şekillerde tanımlanabilir bunlardan biriside Sağır’ın (2006) tanımıdır:

Sağır (2006)’a gűre karar verme etken olan eylemi seğme işlemidir. Karar verme, karar alınması gereken bir olay ya da durumun fark edilmesi ile başlayan ve bireyin bu olay ve durum karşısında nasıl ve ne zaman bir karar alması gerektiğinin belirlenmesi ile sonuğlanan eylem ve faaliyetlerdir (Alver, 2004).

Karar eyleminin meydana gelmesi için aşağıda ki bazı koşulların oluşması gerekmektedir (Kuzgun, 2000):

- Karar alma gereksinimini oluşturan zorluğun kişi tarafından fark edilmesi.
- Zorluğu ortadan kaldırabilecek birden fazla alternatifin varlığı.
- Kiřinin alternatifleri seęme hűrriyetine sahip olması.

Karar vermenin aşamaları şunlardan oluşmaktadır (Ada ve Baysal, 2010):

- Karar olan gereksinimin farkına varılması
- Sorunu tanımlamak
- Amaçları belirlemek
- Çözüm seçeneklerini geliştirilebilmesi
- Seçenekleri karşılaştırmak ve değerlendirmek
- En iyi seçeneği seçmek
- Uygulanmanın planlanması ve gerçekleştirilmesi
- Karar verme sürecini ve çıktılarını değerlendirmek

Karar Verme Stillere İlişkin Yaklaşımlar Çizelge 2.1’de sunulmuştur (Tekin, 2009).

Çizelge 2.1: Karar Verme Stillere İlişkin Başlıca Yaklaşımlar.

Yaklaşım	Karar Verme Stilleri	Yaklaşım	Karar Verme Stilleri
Dinklage Yaklaşımı	1- İçtepesel 2- Kaderci 3- Uygulayıcı 4- Erteleyici 5- Bocalayıcı 6- Planlı 7- Sezgisel 8- Tutuk	Harren Yaklaşımı Kuzgun Yaklaşımı	1- Rasyonel 2- Sezgisel 3- Bağımlı 1- Bağımlı 2- Kararsız 3- Mantıklı 4- İçtepesel
Arroba Yaklaşımı	1- Düşünmeden 2- İtaatkar 3- Mantıklı 4- Duygusal 5- Sezgisel 6- Tereddütlü	Scott & Bruce Yaklaşımı	1- Rasyonel 2- Sezgisel 3- Bağımlı 4- Kaçınma 5- Kendiliğinden- Anlık

3. MATERYAL VE YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın evreni ve araştırmanın örnekleme, veri toplama araçları, verilerin toplanması ve verilerin analizi ile ilgili bilgiler bulunmaktadır.

Bu çalışma Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin eleştirel düşünme, empatik eğilimlerinin karar verme düzeylerine ilişkin verileri toplamak ve birbirleriyle ilişkilerini ve farklarını ortaya koymak amacıyla betimsel tarama modelinde bir araştırmadır.

Araştırmanın verileri kişisel bilgi formu ve ölçekler ile toplanmıştır. Formunda yer alan kişisel bilgi katılımcıların demografik özelliklerine ilişkindir. Veri toplama aracı olarak kullanılan formu oluşturan, “Eleştirel Düşünme Ölçeği” “Empatik Eğilimler Ölçeği” ve “Karar Verme Stilleri Ölçeği” ile ilgili bilgiler aşağıya açıklanmıştır.

3.1 Veri toplama araçları

Veri toplama araçlarıyla ilgili bilgiler aşağıya sunulmuştur.

3.1.1 Kişisel bilgi formu

Araştırmacı tarafından geliştirilen “Kişisel Bilgi Formu”, Spor Bilimleri Fakültesi öğrencileri ile ilgili bilgi toplamak amacıyla cinsiyet, bölümü, sınıfı, en uzun süre yaşadığı yerleşim birimi, lisanslı sporculuğu, genel akademik not ortalaması, gelir düzeyi, anne eğitim durumu, baba eğitim durumu, anne çalışma durumu, baba çalışma durumu, lisanslı sporcu ise hangi spor dalında lisanslı olduğu değişkenleriyle ilgili sorulardan oluşmaktadır. Bu değişkenler belirlenirken konuyla ilgili literatürler taranarak, daha önce yapılmış araştırma sonuçları incelenerek elde edilen bilgiler doğrultusunda anlamlı farklılıkların olduğu bağımsız değişkenler tercih edilmiştir.

3.1.2 Eleştirel düşünme eğilimi ölçeği

Eleştirel düşünme eğilimini ölçmek için Ricketts ve Ruds tarafından (2005) geliştirilen Eleştirel Düşünme Eğilimi Ölçeği'nin (EDEÖ) içeriği temelde Facione'nin

(1990) çalışmasından oluşturulmuştur. Araştırmacılar üç yapısı olan yeni bir ölçme aracı oluşturabilmek için Kaliforniya Eleştirel Düşünme Eğilimi ölçeğinin faktör analiz verilerini kullanmışlardır. Bu üç yapı öngörüsellik, bilişsel olgunluk ve yenilikçilik kavramlarından oluşmaktadır.

Öngörüsellik (Engagement): Öngörüselliğe yüksek eğilimli olan bir kişi, iyi düşünmenin her an için gerekli olduğunu kabul eder. Onlar ayrıca düşünme becerilerini gerekçeler, problem çözme ve karar verme yeteneklerinde kullanmak için fırsatlar ararlar. Bu kişi kendine güveni olan bir iletişimcidir ve karar verirken veya problem çözerken mantıklı nedenler açıklayabilir.

Bilişsel Olgunluk (Cognitive Maturity): Bilişsel olgunluğun yüksek seviyesi ile bireysellik kişinin kendi ön eğilimlerinin ve karar verme sürecindeki ön yargılarının farkında oluşudur. Bu kişiler çevresinden, tecrübelerinden etkilenerek oluşan görüşlerini ve fikirlerini düzenlerler. Diğer insanların kendi görüş ve fikirlerine katılmayabileceklerinin farkındadırlar. Diğerlerinin fikirlerine açıktırlar ve görüşlerinin çeşitli noktalarını araştırmak için isteklilerdir. Karar verirken veya bir probleme çözümler üretirken tüm bunları objektif olarak düşünürler. Bilişsel olgunlukları yüksek seviyede olan insanlar birçok problemin onların yüzeysel olarak gördüklerinden daha karmaşık olduğunu farkındadırlar ve nadiren “tek bir doğru cevabı” olan bir problemle karşılaşacaklarını bilirler.

Yenilikçilik (Innovativeness): Yüksek yenilikçi eğilimine sahip olanlar “öğrenmeye aç insanlar” olarak tanımlanırlar. Sürekli yeni bilgiler ararlar. Yüksek yenilikçilik seviyesinde olan bireyler yaşamları ve dünyaları hakkında çok daha fazla şey bilirler. Yeni mücadeleler ve araştırma, okuma ve sorgulama boyunca daha fazla bilgiyi bulmak için çabalayan entelektüel merakları vardır. Ayrıca eğer fikirleri doğru çatismalar ve inançlarla düzenlenirse doğruyu bilmek için istekli olan kişiler olarak sınıflandırılırlar.

Ölçek bu üç boyutun uygun bir örneklemini yansıtmaktadır. Testten alınan puanın yükselmesi eleştirel düşünme eğilimi gücünün olumlu yönde arttığının bir göstergesi olarak yorumlanabilir.

EDEÖ 26 maddeden oluşur ve 5’li Likert’dir. Ölçek maddeleri; “kesinlikle katılmıyorum” (1), “katılmıyorum” (2), “kararsızım” (3), “katılıyorum” (4), “kesinlikle katılıyorum” (5) şeklindedir. Maddeler 5, 4, 3, 2 ve 1 şeklinde puanlanır. Beş puan,

bireyin eleştirel düşünme eğiliminin yüksek olduğunu, bir puan eleştirel düşünme eğiliminin düşük olduğunu göstermektedir. Ricketts ve Rudds (2005) yaptığı faktör analiz sonuçları Cronbach's alpha katsayıları Çizelge 3.1'deki gibidir.

Çizelge 3.1: EDEÖ'nin Alt Boyutlarının Cronbach's Alpha Güvenirlik Katsayıları.

Faktör	Cronbach's alpha (α)
Öngörüsellik	0,90
Bilişsel Olgunluk	0,78
Yenilikçilik	0,79
Toplam	0,93

Alt faktör güvenilirliklerinin çok yüksek düzeyde olduğu Çizelge 2'de görülmektedir. Toplam güvenilirlik düzeyinin (Cronbach's alpha) $\alpha=0,93$ olması ölçeğin güvenilir olduğunu göstermektedir.

Ricketts ve Rudds (2005) tarafından yılında geliştirilen Eleştirel Düşünme Eğilimi ölçeğinin (EDEÖ) Türkçe uyarlanmasını Demircioğlu (2012) gerçekleştirmiştir.

3.1.3 Empatik eğilim ölçeği

Empatik Eğilim Ölçeği (EEÖ), empatinin duygusal durumlarını ve kişilerin günlük hayattaki empati kurma düzeylerini ölçmek amacıyla Dökmen (1988) tarafından geliştirilmiştir. EEÖ, 70 kişilik öğrenci grubuna, iki defa üç hafta arayla Dökmen (1988) tarafından uygulanmıştır. Bu uygulamadan elde edilen korelasyon katsayısı $r=0,82$ 'dir. Denekler ölçekdeki tek ve çift maddelerden almış oldukları puanlar arasında, ölçeği yarılama yöntemiyle hesaplanan güvenilirlik katsayısı $\alpha=0,86$, ölçeğin tümü için Cronbach's alpha güvenilirlik katsayısı $\alpha=0,72$ 'dir. Dökmen (1988) tarafından EEÖ'nin geçerlik çalışması yapılmıştır. 24 kişilik denek grubunun EEÖ ve Edwards Kişisel Tercih Envanteri'nin "Duyguları Anlama" boyutundan almış oldukları puanların aralarındaki korelasyon katsayısı $r=0,68$ bulunmuştur. Toplanan veriler üzerindeki hesaplanan Cronbach's alpha içtutarlık katsayısı ise $\alpha=0,70$ olarak tespit edilmiştir. Sisteme aktarılırken 3,6,7,8,11,12,13,15. maddeler ters kodlanmaktadır. EEÖ'nin bazı maddelerinde, ben-merkezci iletişim özellikleri ile ilgili maddeler yer almaktadır. Tek boyutlu bir yapıya sahip ve 20 ifadeden oluşur 5'li Likert'dir. EEÖ'nin maddeleri, (1=Tamamen Aykırı, 2=Oldukça Aykırı, 3=Kararsızım, 4=Oldukça Uygun ve 5=Tamamen Uygun) şeklinde olup her ifadeye 1'den 5'e kadar puan verilir ve kişiler o maddedeki görüşe ne ölçüde katıldıklarını

belirtmiş olurlar. EEÖ'nin sekiz maddesi, kişilerin “evet” işaretleme eğilimlerini dengede tutmak için negatif cümlelerden oluşmuş ölçekten alınabilecek en az puan 20, en fazla puan ise 100'dür ancak (1-5) ortalamalar üzerinden de değerlendirme yapılabilir. Toplam puan veya ortalama kişilerin empatik eğilim puanlarını ifade etmektedir. Puanın veya ortalamasının yüksek çıkması, empatik eğiliminin yüksek olduğunu; düşük çıkması empatik eğiliminin düşük olduğunu göstermektedir.

3.1.4 Karar verme stilleri ölçeği

Karar Verme Stilleri Ölçeği (KVSÖ), kişilerin karar verme sürecindeki problemlere yaklaşırken kullanmış oldukları karar verme stillerinden bireysel farklılıkları ölçmek amacıyla Scott ve Bruce (1995) tarafından geliştirilmiştir.

Başlangıçta, davranışları ifade eden 37 madde kavramsal tanımlamalar kullanılarak geliştirilmiştir. Faktör analizleri ile ölçek maddeleri 25 maddeye indirilmiştir.

KVSÖ'nün 25 maddeden oluşan orijinal formu; rasyonel karar verme, sezgisel karar verme, bağımlı karar verme, kendiliğinden anlık karar verme ve kaçınma karar verme stilleri ile beş alt boyut içeren bir yapı almıştır. Aşağıdaki gibi sıralanmaktadır:

- a) Rasyonel Karar Verme Stili: 1, 2, 3, 4, 5.
- b) Sezgisel Karar Verme Stili: 6, 7, 8, 9, 10.
- c) Bağımlı Karar Verme Stili: 11, 12, 13, 14, 15.
- d) Kaçınma Karar Verme Stili: 16, 17, 18, 19, 20.
- e) Kendiliğinden-Anlık Karar Verme Stili: 21, 22, 23, 24, 25.

Ölçek maddeleri; “kesinlikle katılmıyorum” (1), “katılmıyorum” (2), “kararsızım” (3), “katılıyorum” (4), “kesinlikle katılıyorum” (5) şeklinde sıralanan likert tipi 5'li bir dereceleme göre puanlanmaktadır.

“Ölçekler katılımcılara doğal ortamlarında (sınıf ve iş yeri) uygulanmıştır, diğerleri posta yoluyla toplanmıştır. Katılımcılar gönüllüdür, yanıtlarında mümkün olduğunca dürüst olmaları konusunda desteklenmiştir ve verdikleri yanıtların gizli kalacağı konusunda güvence verilmiştir” (Scott ve Bruce'dan Aktaran Taşdelen, 2002).

Scott ve Bruce (1995) ölçeğinin her alt boyutu için Cronbach's alpha iç tutarlık katsayısını $\alpha=0,79$ ile $\alpha=0,94$ arasında değişen değerlerde bulmuşlardır. KVSÖ Türkçe formunun alt boyutları için hesaplanan iç tutarlık katsayıları (rasyonel karar verme stili alt ölçeği $\alpha=0,76$; sezgisel karar verme stili alt ölçeği $\alpha=0,78$; bağımlı karar verme stili alt ölçeği $\alpha=0,76$; kaçınan karar verme stili alt ölçeği $\alpha=0,79$; kendiliğinden anlık karar verme stili alt ölçeği $\alpha=0,79$) 24 maddeli tüm ölçek için $\alpha=0,74$ olan Cronbach's alpha katsayısı ölçeğin geçerlik ve güvenilirliği için yeterli kabul edilmiştir. Taşdelen (2002) ise uyarılama çalışması için hesaplanan iç tutarlık katsayılarını $\alpha=0,74$ ile $\alpha=0,89$ arasında bulmuştur.

Ölçeğin birinci boyutu olan "Rasyonel Karar Verme Stili" boyutunun güvenilirlik katsayısı $\alpha=0,76$ düzeyindedir ve faktör yükleri "0,39" ile "0,61" arasında değişen toplam 5 maddeden oluşmaktadır. İkinci boyut olan "Sezgisel Karar Verme Stili" boyutunun güvenilirlik katsayısı $\alpha=0,78$ düzeyindedir ve faktör yükleri "0,42 ve "0,66" arasında değişen, toplam 5 maddeden oluşmaktadır. Üçüncü boyutu olan "Bağımlı Karar Verme Stili" boyutunun güvenilirlik katsayısı $\alpha=0,76$ düzeyindedir ve faktör yükleri "0,32" ile "0,61" arasında değişen, toplam 5 maddeden oluşmaktadır. Dördüncü boyut olan "Kaçınmacı Karar Verme Stili" boyutunun güvenilirlik katsayısı $\alpha=0,79$ düzeyindedir ve faktör yükleri "0,31" ve "0,70" arasında değişen, toplam 5 maddeden oluşmaktadır. Beşinci boyut olan "Ani Karar Verme Stili" boyutunun güvenilirlik katsayısı $\alpha=0,79$ düzeyindedir ve faktör yükleri "0,37" ve "0,72" arasında değişen, toplam 5 maddeden oluşmaktadır. 25 maddelik ölçeğin bütünü için hesaplanan Cronbach's alpha değeri ise $\alpha=0,74$ olarak bulunmuştur (Taşdelen, 2002).

Karar verme, karar verici birey ya da grubun, karar durumu esnasında çeşitli alternatifler veya eylemler arasında seçim yapma işlemidir (Taşdelen, 2002).

Karar Verme Stili: Kişinin karar verme sürecinde probleme genel yaklaşımında tercih ettiği bireysel tarzıdır (Taşdelen, 2002).

Rasyonel karar verme stili: Karar verme durumunda kişi tarafından alternatiflerin mantıklı değerlendirilebilmesi ve araştırılabilmesidir (Scott ve Bruce, 1995).

Sezgisel karar verme stili: Karar verme durumunda bireyin, önsezilerine ve duygularına güven duyarak karar vermesidir (Scott ve Bruce, 1995).

Bağımlı karar verme stili: Karar verme durumunda bireyin başkalarının önerilerini ve yönergelerini değerlendirme yaparak karar vermesidir (Scott ve Bruce, 1995).

Kaçınma karar verme stili: Karar verme durumunda bireyin karar vermeden kaçınma eğiliminin yaşandığı yaklaşımlardır (Scott ve Bruce, 1995).

Kendiliğinden-anlık karar verme stili: Karar verme durumunda bireyin anında, düşünmeden alternatifleri değerlendirmeden hızlıca işleyen bir stildir (Scott ve Bruce, 1995).

3.2 Araştırmanın Modeli

Bu çalışmada, davranışları tanımlamayı, ortak özelliklerine göre sınıflamayı ve birbirleriyle ilişkili olanları belirlemek şeklinde tanımlanan betimsel yöntemlerden biri olan ilişkisel tarama yöntemi kullanılmıştır. Bu yöntem olayların, objelerin, varlıkların, kurumların, grupların ve çeşitli alanların ne olduğunu betimlemeye, açıklamaya yönelik bir yöntemdir (Kaptan, 1998).

3.2.1 Araştırmanın evreni

Araştırmanın evrenini, 2018-2019 eğitim öğretim yılında Hitit Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi'nin Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi, Spor Yöneticiliği, Antrenörlük ve Rekreasyon bölümlerinde öğrenim görmekte olan n=344 kadın ve n=894 erkek olmak üzere toplam n=1238 öğrenciden oluşmaktadır.

3.2.2 Araştırmanın örnekleme

2018-2019 eğitim öğretim yılında Hitit Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesinin Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi, Spor Yöneticiliği, Antrenörlük ve Rekreasyon bölümlerinde okuyan öğrenciler çalışmanın örnekleme kapsamına alınmıştır. Araştırmanın örnekleme kapsamına alınan öğrenciler çalışmaya katılmaya istekli olanlardan rastgele yöntemle belirlenmiştir.

3.2.3 Örneklem büyüklüğünün belirlenmesi

Araştırmanın evrenini, Hitit Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi'nde öğrenim görmekte olan 344 kadın 894 erkek toplam 1238 öğrenciden oluşmaktadır. Araştırmada tam sayım yöntemi kullanılacak olup, katılımcıların araştırmaya katılıma

rıza göstermemesi ihtimali de göz önünde bulundurularak örneklem büyüklüğü aşağıda belirtilen formülle %3 beklenen ölçme hatası ve %95 güvenirlilik düzeyinde, evrenden seçilmesi gereken örneklem sayısı $n=574$ 'tür (Yazıcıoğlu ve Erdoğan, 2011).

$$n = \frac{Nt^2pq}{(d^2(N-1)) + t^2pq} = \frac{1238.1,96.1,96.0,5.0,5}{(0,03.0,03, (1237)) + 1,96.1,96.0,5.0,5} = 574$$

3.3 Veri Toplama Süreci

Gerekli izinlerin alınmasının arkasından veriler toplanmaya başlanmıştır. Yönergelerde, araştırmanın amacıyla ilgili gerekli açıklamalar yapılarak veri toplama araçlarının doldurulması hakkında detaylı bilgiler verilmiştir. Veri toplama aracı, öğrenciler tarafından gönüllü olarak doldurulmuştur. Araştırmacı tarafından toplanan formlar $n=611$, kontrol edilerek eksik veya yanlış doldurulanlar araştırma dışında tutulmuştur. Daha sonra formlardan geçerli ve kabul edilebilir nitelikte olanları $n=397$ erkek ve $n=184$ kadın olmak üzere toplam $n=581$ veri seti değerlendirilmek üzere kodlanarak bilgisayar ortamına aktarılmıştır.

3.4 Kullanılan İstatistiksel Analiz Yöntemleri

Deneklere ilişkin tanımlayıcı istatistikler ile normal dağılıma uygunluk testi için varyasyon katsayısı hesaplanmıştır. Verilerin normal dağılıma uygun olanlar için ilişkilerin incelenmesinde Pearson korelasyon katsayısı; ikili karşılaştırmalar için bağımsız örneklem t Testi; çoklu gruplar arasındaki karşılaştırmalar için tek yönlü varyans analizi ANOVA ve uygun post hoc testleri (varyansların eşitliği halinde Scheffe) kullanılmıştır. Verilerin normal dağılmadığı durumunda, ikili karşılaştırmalar için Mann-Whitney U ve ikiden fazla grubun karşılaştırılmasında ise Kruskal-Wallis testi kullanılmıştır. İstatistiksel anlamlılık düzeyi $p<0,05$ olarak belirlenmiştir. Parametrik olmayan karşılaştırmalarda Benferroni düzeltmesi yapılmış ve ilgili anlamlılık düzeyi referans alınmıştır.

Çizelge 3.2: Verilerin Normal Dağılıma Uygunluğunun Test Edilmesi.

	<i>n</i>	<i>X</i>	<i>SS</i>	<i>Varyasyon Katsayısı</i>
Empatik Eğilim Toplam	581	3,44	0,406	0,118
Eleştirel Düşünme Toplam	581	3,83	0,536	0,140
Karar Verme Stilleri Toplam	581	3,42	0,487	0,142
Öngörüsellik	581	3,82	0,577	0,151
Yenilikçilik	581	3,78	0,604	0,160
Bilişsel Olgunluk	581	3,88	0,581	0,150
Rasyonel Karar Verme	581	3,93	0,653	0,166
Sezgisel Karar Verme	581	3,81	0,727	0,191
Bağımlı Karar Verme	581	3,60	0,794	0,220
Kaçınmacı Karar Verme	581	2,81	0,961	0,342
Ani Karar Verme	581	2,95	1,032	0,350

Çalışmanın varyasyon katsayısına bakılmış ve 0,30'un altında olduğu görülen Empatik Eğilim Toplam, Eleştirel Düşünme Toplam, Karar Verme Stilleri Toplam, Öngörüsellik, Yenilikçilik, Bilişsel Olgunluk, Rasyonel Karar Verme, Sezgisel Karar Verme ve Bağımlı Karar Verme değişkenlerinin Varyasyon katsayıları 0,30'un altında olduğu ve verilerin normal bir dağılım gösterdiği ancak Kaçınmacı Karar Verme ve Ani Karar Verme değişkenlerinin ise 0,30'un üzerinde olduğu ve normal dağılım göstermediği görülmektedir (Hayran ve Hayran, 2011).

4. BULGULAR

Bu bölümde çalışma grubuna ilişkin tanımlayıcı bilgiler ve ölçeklerden elde edilen bulgular yer almaktadır.

Çalışma grubu ile ilgili olarak kişisel bilgi formundan elde edilen bilgiler ve alt problemlere ilişkin bulgular tablolar şeklinde sunulmuştur.

Çizelge 4.1: Çalışma Grubunun Cinsiyete Göre Yüzde ve Frekans Dağılımları.

<i>Cinsiyet</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
Kadın	184	31,7
Erkek	397	68,3
Toplam	581	100,0

Çalışma grubunun cinsiyete göre dağılımları incelendiğinde %31,7'si kadın, %68,3'ü erkek öğrencilerden oluşmaktadır.

Çizelge 4.2: Çalışma Grubunun Bölümlere Göre Yüzde ve Frekans Dağılımları.

<i>Bölüm</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi Bölümü	177	30,5
Antrenörlük Eğitimi Bölümü	144	24,8
Spor Yöneticiliği Bölümü	240	41,3
Rekreasyon Bölümü	20	3,4
Toplam	581	100,0

Çalışma grubunun bölümlere göre dağılımları incelendiğinde %30,5'inin Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi bölümü, %24,8'inin Antrenörlük Eğitimi bölümü, %41,3'ünün Spor Yöneticiliği bölümü, %3,4'ünün Rekreasyon bölümünde olduğu görülmektedir.

Çizelge 4.3: Çalışma Grubunun Sınıflara Göre Yüzde ve Frekans Dağılımları.

<i>Sınıf Düzeyi</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
I. Sınıf	186	32,0
II. Sınıf	164	28,2
III. Sınıf	106	18,2
IV. Sınıf	125	21,5
Toplam	581	100,0

Çalışma grubunun sınıflara göre dağılımları incelendiğinde %32'sinin 1. sınıf, %28,2'sinin 2. sınıf, %18,2'sinin 3. sınıf, %21,5'inin 4. sınıf düzeyinde öğrenim görmektedirler.

Çizelge 4.4: Çalışma Grubunun En Uzun Süre Yaşanılan Yerleşim Birimine Göre Yüzde ve Frekans Dağılımları.

<i>Yerleşim Birimi</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
İl	353	60,8
İlçe	166	28,6
Köy	61	10,5
Toplam	580	99,8
Cevap Vermeyen	1	0,2
Genel Toplam	581	100,0

Çalışma grubunun en uzun süre yaşanılan yerleşim birimine göre dağılımları incelendiğinde %60,8'i ilde, %28,6'sı ilçede %10,5'i köyde yaşamaktadır.

Çizelge 4.5: Çalışma Grubunun Lisanslı Sporcu Olup Olmadığına Göre Yüzde ve Frekans Dağılımları.

<i>Lisanslı Sporcu mu?</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
Evet	296	50,9
Hayır	285	49,1
Toplam	581	100,0

Çalışma grubunun lisanslı sporcu olup olmadığına göre dağılımları incelendiğinde %50,9'unun lisanslı sporcu olduğu, %49,1'inin lisanslı sporcu olmadığı görülmektedir.

Çizelge 4.6: Çalışma Grubunun Spor Türüne Göre Yüzde ve Frekans Dağılımları.

<i>Spor Türü</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
Takım Sporları (Futbol, Basketbol, ...)	178	30,6
Bireysel Sporlar (Güreş, Judo, ...)	120	20,7
Toplam	298	51,3
Cevap Vermeyen	283	48,7
Genel Toplam	581	100,0

Çalışma grubunun spor türüne göre dağılımları incelendiğinde %30,6'sının takım sporu, %20,7'sinin bireysel spor yapmakta olduğu görülmektedir.

Çizelge 4.7: Çalışma Grubunun Gelir Durumuna Göre Yüzde ve Frekans Dağılımları.

<i>Gelir Düzeyi</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
1000 TL ve Altı	64	11,0
1001-2000	215	37,0
2001-3000	152	26,2
3001-4000	98	16,9
4001 ve Üstü	47	8,1
Toplam	576	99,1
Cevap Vermeyen	5	0,9
Genel Toplam	581	100,0

Çalışma grubunun gelir durumuna göre dağılımları incelendiğinde %11,0'i 1000 TL ve altı, %37,0'si 1001-2000, %26,2'si 2001-3000, %16,9'u 3001-4000, %8,1'i 4001 ve üstü gelire sahiptir.

Çizelge 4.8: Çalışma Grubunun Anne Eğitim Durumuna Göre Yüzde ve Frekans Dağılımları.

<i>Anne Eğitim Durumu</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
Okur-Yazar	45	7,7
Okur-Yazar Değil	69	11,9
İlkokul Mezunu	236	40,6
Ortaokul Mezunu	117	20,1
Lise Mezunu	97	16,7
Üniversite Mezunu (Ön Lisans, Lisans, Yüksek Lisans, Doktora)	14	2,4
Toplam	578	99,5
Cevap Vermeyen	3	0,5
Genel Toplam	581	100,0

Çalışma grubunun anne eğitim durumuna göre dağılımları incelendiğinde %7,7'si okur-yazar, %11,9'u okur-yazar değil, %40,6'sı ilkokul mezunu, %20,1'i ortaokul mezunu, %16,7'si lise mezunu, %2,4'ünün üniversite mezunu olduğu görülmektedir ve annesi üniversite mezunu olanların oranı en düşüktür.

Çizelge 4.9: Çalışma Grubunun Baba Eğitim Durumuna Göre Yüzde ve Frekans Dağılımları.

<i>Baba Eğitim Durumu</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
Okur-Yazar	27	4,6
Okur-Yazar Değil	25	4,3
İlkokul Mezunu	185	31,8
Ortaokul Mezunu	144	24,8
Lise Mezunu	137	23,6
Üniversite Mezunu (Ön Lisans, Lisans, Yüksek Lisans, Doktora)	58	10,0
Toplam	576	99,1
Cevap Vermeyen	5	0,9
Genel Toplam	581	100,0

Çalışma grubunun baba eğitim durumuna göre dağılımları incelendiğinde %4,6'sinin babası okur-yazar, %4,3'nün okur-yazar değil, %31,8'nin ilkokul mezunu,

%24,8'nin ortaokul mezunu, %23,6'sı lise mezunu, %10'unun üniversite mezunu (ön lisans, lisans, yüksek lisans, doktora) olduğu görülmektedir ve babası okur-yazar olanların oranı en düşük orana sahiptir.

Çizelge 4.10: Çalışma Grubunun Anne Çalışma Durumuna Göre Yüzde ve Frekans Dağılımları.

<i>Anne Çalışma Durumu</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
Çalışmıyor	446	76,8
Çalışıyor	132	22,7
Toplam	578	99,5
Cevap Vermeyen	3	0,5
Genel Toplam	581	100,0

Çalışma grubunun anne çalışma durumuna göre dağılımları incelendiğinde çalışma grubunun %76,8'inin annesi çalışmıyor, %22,7'sinin annesinin çalışıyor olduğu görülmektedir.

Çizelge 4.11: Çalışma Grubunun Baba Çalışma Durumuna Göre Yüzde ve Frekans Dağılımları.

<i>Baba Çalışma Durumu</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
Çalışmıyor	22	3,8
Çalışıyor	552	95,0
Toplam	574	98,8
Cevap Vermeyen	7	1,2
Genel Toplam	581	100,0

Çalışma grubunun baba çalışma durumuna göre dağılımları incelendiğinde %3,8'nin babası çalışmıyor, %95,0'nin babasının çalışıyor olduğu görülmektedir.

Çizelge 4.12: Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Eleştirel Düşünme Eğilimleri, Empatik Eğilimleri ve Karar Verme Düzeyleri Arasında İlişki.

		Empatik Eğilim	Eleştirel Düşünme
Eleştirel Düşünme	r	0,255*	
	p	0,000	
	n	581	
Karar Verme	r	0,354*	0,241*
	p	0,000	0,000
	n	581	581

* $p < 0,01$

Eleştirel düşünme ile empatik eğilim arasında pozitif yönde zayıf, [$r(581)=0,255; p < 0,01$] eleştirel düşünme ile karar verme arasında pozitif yönde zayıf, [$r(581)=0,241; p < 0,01$] karar verme ile empatik eğilim arasında pozitif yönde zayıf düzeyde [$r(581)=0,354; p < 0,01$] anlamlı ilişkiler bulunmaktadır.

Çizelge 4.13: Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Eleştirel Düşünme Eğilimleri, Empatik Eğilimleri ve Karar Verme Düzeylerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler.

<i>Boyutlar</i>	<i>n</i>	<i>X</i>	<i>SS</i>
Empatik Eğilim	581	3,44	0,406
Eleştirel Düşünme Toplam	581	3,83	0,536
Karar Verme Stilleri Toplam	581	3,42	0,487

Eleştirel Düşünme Eğilim puanları ortalamaları $X=3,83\pm 0,536$ 'dır, Empatik Eğilim puanları ortalamaları $X=3,44\pm 0,406$ 'dır ve Karar Verme Düzeyleri puanları ortalamaları $X=3,42\pm 0,487$ 'dir.

Çizelge 4.14: Cinsiyet Değişkeni Açısından Alt Grup Puanlarının Varyanslarının Eşitliği.

<i>Boyutlar</i>	<i>Levene's Test Varyansların Eşitliği</i>	<i>F</i>	<i>p</i>
Eleştirel Düşünme	Öngörüsellik	0,069	0,793*
	Yenilikçilik	1,537	0,216*
	Bilişsel Olgunluk	1,489	0,223*
Karar Verme	Rasyonel Karar Verme	1,326	0,250*
	Sezgisel Karar Verme	0,621	0,431*
	Bağımlı Karar Verme	0,447	0,504*
Empatik Eğilim		0,905	0,342*

* $p>0,05$

Varyansların eşit olduğu görülmektedir. Cinsiyet değişkeni ve boyutlar arasındaki farklılıklar için kullanılan *t* Test analizinde varyansların eşitliği satırındaki değerler alınmıştır.

Çizelge 4.15: Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Cinsiyet Değişkeni Açısından Eleştirel Düşünme Eğilimleri, Empatik Eğilimleri ve Karar Verme Düzeyleri Arasındaki *t* Test ve Ortalamaları.

	<i>Boyutlar</i>	<i>Cinsiyet</i>	<i>n</i>	<i>X</i>	<i>SS</i>	<i>t</i>	<i>sd</i>	<i>p</i>
Eleştirel Düşünme	Öngörüsellik	Kadın	184	3,81	0,587	-0,269	579	0,788
		Erkek	397	3,82	0,573			
	Yenilikçilik	Kadın	184	3,77	0,650	-0,168	579	0,867
		Erkek	397	3,78	0,582			
	Bilişsel Olgunluk	Kadın	184	3,87	0,638	-0,488	579	0,625
		Erkek	397	3,89	0,553			
Karar Verme	Rasyonel Karar Verme	Kadın	184	3,88	0,676	-1,103	579	0,270
		Erkek	397	3,95	0,642			
	Sezgisel Karar Verme	Kadın	184	3,89	0,739	1,737	579	0,083
		Erkek	397	3,77	0,719			
	Bağımlı Karar Verme	Kadın	184	3,63	0,792	0,442	579	0,659
		Erkek	397	3,59	0,795			
Empatik Eğilim	Kadın	184	3,50	0,434	2,221	579	0,027*	
	Erkek	397	3,42	0,390				

* $p < 0,05$

Cinsiyet bakımından empatik eğilim boyutu puanları arasında $t(579)=2,221$, $p < 0,05$ düzeyinde anlamlı fark vardır. Kadınların empatik eğilim puanları ($X_{Kadın}=3,50 \pm 0,434$) erkeklerin empatik eğilim puanlarından ($X_{Erkek}=3,42 \pm 0,390$) daha yüksektir.

Kadınların empatik eğilim puanları erkeklerin empatik eğilim puanlarından istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde daha yüksektir.

Kaçınma ve Ani Karar verme alt boyutları normal dağılım göstermediğinden parametrik olmayan ikili grup karşılaştırması (Mann-Whitney *U* Testi) yapılmıştır.

Çizelge 4.16: Cinsiyet Değişkeni Bakımından Karar Verme Alt Boyutlarının Tanımlayıcı İstatistikleri.

	<i>Boyutlar</i>	<i>Cinsiyet</i>	<i>n</i>	<i>X</i>	<i>SS</i>	<i>Mdn</i>
Karar Verme	Kaçınmacı Karar Verme	Kadın	184	2,76	1,007	2,60
		Erkek	397	2,83	0,940	2,80
		Toplam	581	2,81	0,961	2,80
Karar Verme	Ani Karar Verme	Kadın	184	3,00	1,070	3,00
		Erkek	397	2,92	1,014	3,00
		Toplam	581	2,95	1,032	3,00

Kaçınmacı karar verme alt boyutunda kadınların ortalamaları $X=2,76 \pm 1,0072$ 'dir, erkeklerin ortalamaları $X=2,83 \pm 0,940$ 'dır, ani karar verme alt boyutunda kadınların ortalamaları $X=3,00 \pm 1,070$ 'dir, erkeklerin ortalamaları $X=2,92 \pm 1,014$ 'dür.

Çizelge 4.17: Cinsiyet Değişkeni Bakımından Karar Verme Alt Boyutları Arasındaki Farkların Mann-Whitney *U* Testi İle Karşılaştırılması.

<i>Boyutlar</i>	<i>Cinsiyet</i>	<i>n</i>	<i>Sıra</i>		<i>U</i>	<i>Z</i>	<i>p</i>	
			<i>Ort.</i>	<i>Sıralar Top</i>				
Karar Verme	Kaçınmacı Karar Verme	Kadın	184	278,39	51224,50	34204,500	-1,235	0,217
		Erkek	397	296,84	117846,50			
	Ani Karar Verme	Kadın	184	296,35	54529,00	35539,000	-0,524	0,600
		Erkek	397	288,52	114542,00			

Çizelge 4.17’de öğrencilerin karar verme alt boyutlarında aldıkları puanların cinsiyet değişkenine göre Mann-Whitney *U* Testi sonuçları sunulmuştur. Kaçınmacı karar verme alt boyutunda ($U=34204,500$; $p>0,025$), ani karar verme alt boyutunda ($U=35539,000$; $p>0,05$) cinsiyetler arasında fark olmadığı görülmüştür.

Çizelge 4.18: Bölüm Değişkeni Açısından Alt Grup Puanları Varyanslarının Homojenliği Testi.

<i>Boyutlar</i>		<i>Levene İstatistiği</i>	<i>sd1</i>	<i>sd2</i>	<i>p</i>
Eleştirel Düşünme	Öngörüsellik	0,962	3	577	0,410*
	Yenilikçilik	1,073	3	577	0,360*
	Bilişsel Olgunluk	0,711	3	577	0,546*
Karar Verme	Rasyonel Karar Verme	1,141	3	577	0,332*
	Sezgisel Karar Verme	0,519	3	577	0,669*
	Bağımlı Karar Verme	1,279	3	577	0,281*
Empatik Eğilim		1,405	3	577	0,240*

* $p>0,05$

Anlamlılık düzeyleri 0,05’den büyük olduğu için varyansların homojen olduğu görülmektedir.

Çizelge 4.19: Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Öğrenim Gördükleri Bölüm Değişkenine Göre Eleştirel Düşünme Eğilimleri, Empatik Eğilimleri ve Karar Verme Düzeylerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler.

	<i>Boyutlar</i>	<i>Bölmeler</i>	<i>n</i>	<i>X</i>	<i>SS</i>
Eleştirel Düşünme	Öngörüsellik	Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi	177	3,71	0,553
		Antrenörlük Eğitimi	144	3,84	0,548
		Spor Yöneticiliği	240	3,90	0,600
		Rekreasyon	20	3,64	0,556
		Toplam	581	3,82	0,577
	Yenilikçilik	Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi	177	3,63	0,554
		Antrenörlük Eğitimi	144	3,78	0,580
		Spor Yöneticiliği	240	3,89	0,624
		Rekreasyon	20	3,69	0,700
		Toplam	581	3,78	0,604
	Bilişsel Olgunluk	Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi	177	3,82	0,529
		Antrenörlük Eğitimi	144	3,86	0,608
Spor Yöneticiliği		240	3,95	0,597	
Rekreasyon		20	3,83	0,580	
Toplam		581	3,88	0,581	
Karar Verme	Rasyonel Karar Verme	Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi	177	3,79	0,617
		Antrenörlük Eğitimi	144	4,03	0,615
		Spor Yöneticiliği	240	3,97	0,682
		Rekreasyon	20	3,85	0,698
		Toplam	581	3,93	0,653
	Sezgisel Karar Verme	Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi	177	3,76	0,730
		Antrenörlük Eğitimi	144	3,78	0,771
		Spor Yöneticiliği	240	3,86	0,711
		Rekreasyon	20	3,87	0,516
		Toplam	581	3,81	0,727
	Bağımlı Karar Verme	Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi	177	3,58	0,720
		Antrenörlük Eğitimi	144	3,60	0,828
Spor Yöneticiliği		240	3,62	0,829	
Rekreasyon		20	3,65	0,786	
Toplam		581	3,60	0,794	
Empatik Eğilim	Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi	177	3,45	0,357	
	Antrenörlük Eğitimi	144	3,44	0,404	
	Spor Yöneticiliği	240	3,45	0,447	
	Rekreasyon	20	3,37	0,317	
	Toplam	581	3,44	0,406	

Çizelge 4.19 incelendiğinde eleştirel düşünmenin üç alt boyutunda da Spor Yöneticiliği bölümünün puanları diğer bölümlerin puanlarından yüksektir. Öngörüsellik alt boyutunun ortalaması $X=3,90\pm 0,600$ 'dır, yenilikçilik alt boyutunun ortalaması $X=3,89\pm 0,624$ 'dür, bilişsel olgunluk alt boyutunun ortalaması $X=3,95\pm 0,597$ 'dir. Karar vermenin üç alt boyutunda da Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi bölümünün puanları diğer bölümlerin puanlarından daha yüksektir. Rasyonel karar verme alt boyutunun ortalaması $X=3,79\pm 0,617$ 'dir, sezgisel karar verme alt boyutunun ortalaması $X=3,76\pm 0,730$ 'dur, bağımlı karar verme alt boyutunun ortalaması

$X=3,58\pm 0,720$ 'dir. Empatik eğilim boyutunda Rekreasyon bölümünün puanları diğer bölümlerin puanlarından düşüktür. Rekreasyon bölümünün empatik eğilim boyutunun ortalaması $X=3,37\pm 0,317$ 'dir.

Çizelge 4.20: Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Öğrenim Gördükleri Bölüm Değişkeni Açısından Eleştirel Düşünme Eğilimleri, Empatik Eğilimleri ve Karar Verme Düzeyleri Arasındaki Farkların Tek Yönlü Varyans Analizi İle İncelenmesi.

<i>Boyutlar</i>		<i>Kareler</i>		<i>Kareler</i>		<i>F</i>	<i>p</i>
		<i>Top.</i>	<i>sd</i>	<i>Ort.</i>			
Eleştirel Düşünme	Öngörüsellik	Gruplar arası	4,508	3	1,503	4,600	0,003*
		Grup içi	188,472	577	0,327		
		Toplam	192,980	580			
	Yenilikçilik	Gruplar arası	6,846	3	2,282	6,432	0,000*
		Grup içi	204,702	577	0,355		
		Toplam	211,548	580			
	Bilişsel Olgunluk	Gruplar arası	1,952	3	0,651	1,937	0,122
		Grup içi	193,825	577	0,336		
		Toplam	195,778	580			
Karar Verme	Rasyonel Karar Verme	Gruplar arası	5,658	3	1,886	4,508	0,004*
		Grup içi	241,420	577	0,418		
		Toplam	247,078	580			
	Sezgisel Karar Verme	Gruplar arası	1,363	3	0,454	0,860	0,462
		Grup içi	304,808	577	0,528		
		Toplam	306,170	580			
	Bağımlı Karar Verme	Gruplar arası	0,160	3	0,053	0,084	0,969
		Grup içi	365,282	577	0,633		
		Toplam	365,442	580			
Empatik Eğilim	Gruplar arası	0,141	3	0,047	0,284	0,837	
	Grup içi	95,423	577	0,165			
	Toplam	95,564	580				

* $p<0,01$

Yapılan karşılaştırmalara göre öngörüsellik alt boyutunda; [$F(3,577)=4,600$; $p=0,003$], yenilikçilik alt boyutunda; [$F(3,577)=6,432$; $p=0,000$], rasyonel karar verme alt boyutunda; [$F(3,577)=4,508$; $p=0,004$] bölümler arasında fark olduğu belirlenmiştir.

Çizelge 4.21: Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Öğrenim Gördükleri Bölüm Değişkeni Açısından Eleştirel Düşünme Eğilimleri, Empatik Eğilimleri ve Karar Verme Düzeyleri İçin Post Hoc Scheffe Testi Sonuçları.

<i>Boyutlar</i>	<i>Bölümler</i>		<i>Ortalamar Arasındaki</i>		
	<i>(I)</i>	<i>(J)</i>	<i>Fark (I-J)</i>	<i>SH</i>	<i>p</i>
Öngörülellik	Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi	Antrenörlük Eğitimi	-0,1317	0,06414	0,240
		Spor Yöneticiliği	-0,1928*	0,05663	0,009
		Rekreasyon	0,0709	0,13482	0,964
	Antrenörlük Eğitimi	Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi	0,1317	0,06414	0,240
		Spor Yöneticiliği	-0,0610	0,06024	0,795
		Rekreasyon	0,2026	0,13638	0,531
	Spor Yöneticiliği	Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi	-0,1928*	0,05663	0,009
		Antrenörlük Eğitimi	0,0610	0,06024	0,795
		Rekreasyon	0,2636	0,13302	0,270
	Rekreasyon	Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi	-0,0709	0,13482	0,964
		Antrenörlük Eğitimi	-0,2026	0,13638	0,531
		Spor Yöneticiliği	-0,2636	0,13302	0,270
Eleştirel Düşünme	Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi	Antrenörlük Eğitimi	-0,1502	0,06684	0,170
		Spor Yöneticiliği	-0,2563*	0,05901	0,000
		Rekreasyon	-0,0593	0,14051	0,981
	Antrenörlük Eğitimi	Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi	0,1502	0,06684	0,170
		Spor Yöneticiliği	-0,1062	0,06278	0,415
		Rekreasyon	0,0909	0,14213	0,938
	Spor Yöneticiliği	Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi	0,2563*	0,05901	0,000
		Antrenörlük Eğitimi	0,1062	0,06278	0,415
		Rekreasyon	0,1970	0,13862	0,569
	Rekreasyon	Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi	0,0593	0,14051	0,981
		Antrenörlük Eğitimi	-0,0909	0,14213	0,938
		Spor Yöneticiliği	-0,1970	0,13862	0,569

* $p < 0,05$

Çizelge 4.21: Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Öğrenim Gördükleri Bölüm Değişkeni Açısından Eleştirel Düşünme Eğilimleri, Empatik Eğilimleri ve Karar Verme Düzeyleri İçin Post Hoc Scheffe Testi Sonuçları (Devamı).

<i>Boyutlar</i>	<i>Bölümler</i>		<i>Ortalamar Arasındaki</i>		
	<i>(I)</i>	<i>(J)</i>	<i>Fark (I-J)</i>	<i>SH</i>	<i>p</i>
Karar Verme	Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi	Antrenörlük Eğitimi	-0,2428*	0,07259	0,011
		Spor Yöneticiliği	-0,1880*	0,06409	0,036
		Rekreasyon	-0,0647	0,15259	0,981
	Antrenörlük Eğitimi	Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi	0,2428*	0,07259	0,011
		Spor Yöneticiliği	0,0548	0,06818	0,886
		Rekreasyon	0,1781	0,15436	0,722
	Spor Yöneticiliği	Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi	0,1880*	0,06409	0,036
		Antrenörlük Eğitimi	-0,0548	0,06818	0,886
		Rekreasyon	0,1233	0,15054	0,880
	Rekreasyon	Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi	0,0647	0,15259	0,981
		Antrenörlük Eğitimi	-0,1781	0,15436	0,722
		Spor Yöneticiliği	-0,1233	0,15054	0,880

* $p < 0,05$

Çoklu karşılaştırma testleri sonucunda, bölümlere göre boyutlar incelendiğinde, öngörüsellik alt boyutunda; Spor Yöneticiliği Bölümü öğrencilerinin puanlarının ($X_{SPY}=3,90\pm 0,600$) Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi Bölümü öğrencilerinden ($X_{BES}=3,717\pm 0,553$) yüksek olduğu, yenilikçilik alt boyutunda; Spor Yöneticiliği Bölümü öğrencilerinin puanlarının $X_{SPY}=3,89\pm 0,624$ Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi Bölümü öğrencilerinden ($X_{BES}=3,63\pm 0,554$) yüksek olduğu, rasyonel karar verme alt boyutunda; Antrenörlük Eğitimi Bölümü ve Spor Yöneticiliği Bölümü öğrencilerinin puanlarının ($X_{ANE}=4,03\pm 0,615$, $X_{SPY}=3,97\pm 0,682$) Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi Bölümü öğrencilerinden ($X_{BES}=3,79\pm 0,617$) yüksek olduğu görülmektedir.

Kaçınma ve ani karar verme alt boyutları normal dağılım göstermediğinden parametrik olmayan çoklu grup karşılaştırması (Kruskal-Wallis Test) yapılmıştır.

Çizelge 4.22: Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Bölümlere Göre Karar Verme Puanlarına İlişkin Kruskal-Wallis Testi Sonuçları.

<i>Boyutlar</i>		<i>Bölümler</i>	<i>n (581)</i>	<i>Sıra Ort. sd</i>	<i>X²</i>	<i>p</i>
Karar Verme	Kaçınmacı Karar Verme	Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi	177	284,03	3	9,787
		Antrenörlük Eğitimi	144	265,06		
		Spor Yöneticiliği	240	305,23		
		Rekreasyon	20	368,63		
	Ani Karar Verme	Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi	177	296,93	3	4,581
		Antrenörlük Eğitimi	144	268,80		
		Spor Yöneticiliği	240	295,98		
		Rekreasyon	20	338,68		

* $p < 0,05$

Bölümler arasında kaçınmacı karar vermede fark varken ani karar verme alt boyutunda anlamlı fark yoktur.

Kaçınmacı karar verme alt boyutunda bölümlerin ortalamaları arasında anlamlı farklılıklar vardır ($X^2(3)=9,787$; $p < 0,05$). Farkın hangi bölümler arasında olduğunu bulmak için yapılan ikili karşılaştırmalar için Bonferroni düzeltmesi ($p < 0,05$ anlamlılık düzeyi dört grup olduğundan $p < 0,0125$ olarak alınmıştır) ile Mann-Whitney U Testi yapılmıştır.

Çizelge 4.23: Karar Verme Alt Boyutlarının Bölümlere Göre Tanımlayıcı İstatistikleri.

<i>Boyutlar</i>		<i>Bölümler</i>	<i>n</i>	<i>X</i>	<i>SS</i>	<i>Mdn</i>
Karar Verme	Kaçınmacı Karar Verme	Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi Bölümü	177	2,78	0,914	2,80
		Antrenörlük Eğitimi Bölümü	144	2,65	0,980	2,60
		Spor Yöneticiliği Bölümü	240	2,88	0,971	3,00
		Rekreasyon Bölümü	20	3,30	0,937	3,30
		Toplam	581	2,81	0,961	2,80
	Ani Karar Verme	Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi Bölümü	177	2,99	0,961	3,00
		Antrenörlük Eğitimi Bölümü	144	2,81	1,088	2,80
		Spor Yöneticiliği Bölümü	240	2,97	1,035	3,00
		Rekreasyon Bölümü	20	3,28	1,141	3,20
		Toplam	581	2,95	1,032	3,00

Kaçınmacı Karar Verme alt boyutunda Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi Bölümü'nün ortalamaları $X=2,78 \pm 0,914$ 'dür, Antrenörlük Eğitimi Bölümü'nün ortalamaları $X=2,65 \pm 0,980$ 'dir, Spor Yöneticiliği Bölümü'nün ortalamaları $X=2,88 \pm 0,971$ 'dir, Rekreasyon Bölümü'nün ortalamaları $X=3,30 \pm 0,937$ 'dir, Ani Karar Verme alt boyutunda Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi Bölümü'nün ortalamaları $X=2,99 \pm 0,961$ 'dir, Antrenörlük Eğitimi Bölümü'nün ortalamaları $X=2,81 \pm 1,088$ 'dir,

Spor Yöneticiliği Bölümü'nün ortalamaları $X=2,97\pm 1,035$ 'dir, Rekreasyon Bölümü'nün ortalamaları $X=3,28\pm 1,141$ 'dir.

Çizelge 4.24: Kaçınmacı Karar Verme Boyutunun Bölümlere Göre Mann-Whitney U Testi İle Karşılaştırılması.

<i>Boyutlar</i>	<i>Bölümler</i>	<i>n</i>	<i>Sıra Ort.</i>	<i>Sıralar Toplamı</i>	<i>U</i>	<i>Z</i>	<i>p</i>
Karar Verme Kaçınmacı Karar Verme	Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi	177	166,00	29382,00	11859,000	-1,07	0,28
	Antrenörlük Eğitimi	144	154,85	22299,00			
	Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi	177	199,99	35399,00			
	Spor Yöneticiliği	240	215,64	51754,00			
	Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi	177	96,04	16999,00			
	Rekreasyon	20	125,20	2504,00			
	Antrenörlük Eğitimi	144	176,24	25378,50			
	Spor Yöneticiliği	240	202,26	48541,50			
	Antrenörlük Eğitimi	144	78,97	11371,50			
	Rekreasyon	20	107,93	2158,50			
	Spor Yöneticiliği	240	128,33	30800,00			
	Rekreasyon	20	156,50	3130,00			

* $p<0,0125$

Kaçınmacı karar verme alt boyutunda rekreasyon bölümü öğrencilerinin puanları antrenörlük eğitimi bölümü öğrencilerinin puanlarından daha yüksektir ($U=931,500$; $p<0,0125$).

Bölümler açısından ortaya çıkan farklılıklar parametrik ve parametrik olmayan testler sonucunda, öngörüsellik alt boyutunda; Spor Yöneticiliği Bölümü öğrencilerinin puanlarının Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi Bölümü öğrencilerinden yüksek olduğu, yenilikçilik alt boyutunda; Spor Yöneticiliği Bölümü öğrencilerinin puanlarının Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi Bölümü öğrencilerinden yüksek olduğu, rasyonel karar verme alt boyutunda; Antrenörlük Eğitimi Bölümü ve Spor Yöneticiliği Bölümü öğrencilerinin puanlarının Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi Bölümü öğrencilerinden yüksek olduğu ve kaçınmacı karar verme alt boyutunda; rekreasyon bölümü öğrencilerinin puanları antrenörlük eğitimi bölümü öğrencilerinin puanlarından daha yüksektir sonuçları elde edilmiştir.

Çizelge 4.25: Sınıf Değişkeni Açısından Alt Grup Puanlarının Varyanslarının Homojenliği Testi.

<i>Boyutlar</i>		<i>Levene İstatistiği</i>	<i>sd1</i>	<i>sd2</i>	<i>p</i>
Eleştirel	Öngörüsellik	0,379	3	577	0,768*
Düşünme	Yenilikçilik	1,682	3	577	0,170*
	Bilişsel Olgunluk	0,697	3	577	0,554*
Karar Verme	Rasyonel Karar Verme	1,916	3	577	0,126*
	Sezgisel Karar Verme	1,860	3	577	0,135*
	Bağımlı Karar Verme	2,409	3	577	0,066*
Empatik Eğilim		1,827	3	577	0,141*

* $p > 0,05$

Anlamlılık düzeyleri 0,05'den büyük olduğu için varyansların homojen olduğu görülmektedir.

Çizelge 4.26: Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Öğrenim Gördükleri Sınıf Düzeylerine Göre Eleştirel Düşünme Eğilimleri, Empatik Eğilimleri ve Karar Verme Düzeylerinin Tanımlayıcı İstatistikleri.

<i>Boyutlar</i>	<i>Sınıf Düzeyi</i>	<i>n</i>	<i>X</i>	<i>SS</i>	
Eleştirel Düşünme	I. Sınıf	186	3,72	0,547	
	II. Sınıf	164	3,87	0,618	
	Öngörüsellik	III. Sınıf	106	3,86	0,552
		IV. Sınıf	125	3,86	0,573
	Toplam		581	3,82	0,577
	Yenilikçilik	I. Sınıf	186	3,72	0,579
		II. Sınıf	164	3,83	0,654
		III. Sınıf	106	3,81	0,636
		IV. Sınıf	125	3,76	0,541
		Toplam	581	3,78	0,604
	Bilişsel Olgunluk	I. Sınıf	186	3,86	0,554
		II. Sınıf	164	3,92	0,640
		III. Sınıf	106	3,92	0,550
IV. Sınıf		125	3,85	0,568	
Toplam		581	3,88	0,581	
Karar Verme	I. Sınıf	186	3,84	0,659	
	II. Sınıf	164	3,99	0,666	
	Rasyonel Karar Verme	III. Sınıf	106	4,01	0,509
		IV. Sınıf	125	3,90	0,721
	Toplam		581	3,93	0,653
	Sezgisel Karar Verme	I. Sınıf	186	3,64	0,770
		II. Sınıf	164	3,84	0,727
		III. Sınıf	106	3,92	0,638
		IV. Sınıf	125	3,92	0,692
		Toplam	581	3,81	0,727
	Bağımlı Karar Verme	I. Sınıf	186	3,54	0,828
		II. Sınıf	164	3,55	0,788
		III. Sınıf	106	3,75	0,674
IV. Sınıf		125	3,64	0,834	
Toplam		581	3,60	0,794	

Çizelge 4.26: Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Öğrenim Gördükleri Sınıf Düzeylerine Göre Eleştirel Düşünme Eğilimleri, Empatik Eğilimleri ve Karar Verme Düzeylerinin Tanımlayıcı İstatistikleri (Devamı).

<i>Boyutlar</i>	<i>Sınıf Düzeyi</i>	<i>n</i>	<i>X</i>	<i>SS</i>
Empatik Eğilim	I. Sınıf	186	3,38	0,357
	II. Sınıf	164	3,45	0,369
	III. Sınıf	106	3,46	0,420
	IV. Sınıf	125	3,52	0,490
	Toplam	581	3,44	0,406

Çizelge 4.26 incelendiğinde eleştirel düşünmenin üç alt boyutunda da 2. sınıfların puanları diğer sınıfların puanlarından yüksektir. Öngörüsellik alt boyutunun ortalaması $X=3,87\pm 0,618$ 'dir, yenilikçilik alt boyutunun ortalaması $X=3,83\pm 0,654$ 'dür, bilişsel olgunluk alt boyutunun ortalaması $X=3,92\pm 0,640$ 'dir. Karar vermenin üç alt boyutunda da 1. sınıfların puanları diğer sınıfların puanlarından düşüktür. Rasyonel karar verme alt boyutunun ortalaması $X=3,84\pm 0,659$ 'dur, sezgisel karar verme alt boyutunun ortalaması $X=3,64\pm 0,770$ 'dir, bağımlı karar verme alt boyutunun ortalaması $X=3,54\pm 0,828$ 'dir. Empatik eğilim boyutunda 1. sınıfların puanları diğer sınıfların puanlarından düşüktür. Empatik eğilim boyutunun ortalaması $X=3,38\pm 0,357$ 'dir.

Çizelge 4.27: Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Öğrenim Gördükleri Sınıf Düzeyi Değişkeni Açısından Eleştirel Düşünme Eğilimleri, Empatik Eğilimleri ve Karar Verme Düzeylerine İlişkin Tek Yönlü Varyans Analizi Testi Sonuçları.

<i>Boyutlar</i>		<i>Kareler</i>		<i>Kareler</i>		<i>F</i>	<i>p</i>
		<i>Top.</i>	<i>sd</i>	<i>Ort.</i>			
Eleştirel Düşünme	Öngörüsellik	Gruplar arası	2,700	3	0,900	2,730	0,043*
		Grup içi	190,279	577	0,330		
		Toplam	192,980	580			
	Yenilikçilik	Gruplar arası	1,275	3	0,425	1,166	0,322
		Grup içi	210,273	577	0,364		
		Toplam	211,548	580			
	Bilişsel Olgunluk	Gruplar arası	0,578	3	0,193	0,570	0,635
		Grup içi	195,199	577	0,338		
		Toplam	195,778	580			
Karar Verme	Rasyonel Karar Verme	Gruplar arası	2,856	3	0,952	2,249	0,082
		Grup içi	244,222	577	0,423		
		Toplam	247,078	580			
	Sezgisel Karar Verme	Gruplar arası	8,304	3	2,768	5,362	0,001*
		Grup içi	297,866	577	0,516		
		Toplam	306,170	580			
	Bağımlı Karar Verme	Gruplar arası	3,548	3	1,183	1,886	0,131
		Grup içi	361,894	577	0,627		
		Toplam	365,442	580			
Empatik Eğilim	Gruplar arası	1,448	3	0,483	2,960	0,032*	
	Grup içi	94,116	577	0,163			
	Toplam	95,564	580				

Yapılan karşılaştırmalara göre öngörüsellik alt boyutunda; [$F(3,577)=2,730$; $p=0,043$], sezgisel karar verme alt boyutunda; [$F(3,577)=5,362$; $p=0,001$], empatik eğilim boyutunda; [$F(3,577)=2,960$; $p=0,032$] sınıf düzeyleri arasında fark olduğu belirlenmiştir.

Tek yönlü varyans analizi testi sonucunda farkların hangi sınıflar arasında olduğunu belirlemek için yapılan çoklu karşılaştırmada Scheffe kullanılmıştır öngörüsellik alt boyutunda farkı belirleyememiştir, bu boyutta fark yalnızca LSD ile görülebilmektedir, örneklem üçten fazla grupta kullanılmaması önerildiğinden (Kayri, 2009) LSD sonucuna göre bu farklılıklar dikkate alınmamıştır.

Çizelge 4.28: Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Öğrenim Gördükleri Sınıf Düzeyi Değişkeni Açısından Eleştirel Düşünme Eğilimleri, Empatik Eğilimleri ve Karar Verme Düzeyleri İçin Post Hoc Scheffe Testi Sonuçları.

Boyutlar	Sınıf Düzeyi		Ortalamar Arasındaki Fark (I-J)	SH	p
	(I)	(J)			
Eleştirel Düşünme	I. Sınıf	II. Sınıf	-0,1476	0,06151	0,125
		III. Sınıf	-0,1468	0,06989	0,222
		IV. Sınıf	-0,1436	0,06642	0,198
		Öngörüsellik			
	II. Sınıf	I. Sınıf	0,1476	0,06151	0,125
		III. Sınıf	0,0008	0,07157	1,000
		IV. Sınıf	0,0039	0,06818	1,000
		III. Sınıf	I. Sınıf	0,1468	0,06989
	IV. Sınıf	II. Sınıf	-0,0008	0,07157	1,000
		IV. Sınıf	0,0031	0,07582	1,000
		I. Sınıf	0,1436	0,06642	0,198
		II. Sınıf	-0,0039	0,06818	1,000
Karar Verme	I. Sınıf	II. Sınıf	-0,2041	0,07696	0,072
		III. Sınıf	-0,2829*	0,08744	0,016
		IV. Sınıf	-0,2754*	0,08310	0,012
		Sezgisel Karar Verme			
	II. Sınıf	I. Sınıf	0,2041	0,07696	0,072
		III. Sınıf	-0,0787	0,08954	0,856
		IV. Sınıf	-0,0713	0,08531	0,874
		III. Sınıf	I. Sınıf	0,2829*	0,08744
	IV. Sınıf	II. Sınıf	0,0787	0,08954	0,856
		IV. Sınıf	0,0074	0,09487	1,000
		I. Sınıf	0,2754*	0,08310	0,012
		II. Sınıf	0,0713	0,08531	0,874
Empatik Eğilim	I. Sınıf	II. Sınıf	-0,0662	0,04326	0,505
		III. Sınıf	-0,0751	0,04915	0,506
		IV. Sınıf	-0,1375*	0,04671	0,035
		II. Sınıf	0,0662	0,04326	0,505
	III. Sınıf	I. Sınıf	-0,0089	0,05033	0,999
		IV. Sınıf	-0,0713	0,04795	0,531
		I. Sınıf	0,0751	0,04915	0,506
		II. Sınıf	0,0089	0,05033	0,999
	IV. Sınıf	IV. Sınıf	-0,0623	0,05333	0,713
		I. Sınıf	0,1375*	0,04671	0,035
		II. Sınıf	0,0713	0,04795	0,531
		III. Sınıf	0,0623	0,05333	0,713

* $p<0,05$

Çoklu karşılaştırma testi sonucunda, sezgisel karar verme alt boyutunda I. sınıf öğrencilerinin puanlarının ($X_{I. SINIF}=3,64\pm 0,770$) III. ve IV. sınıf öğrencilerinin ortalamalarından ($X_{III. SINIF}=3,92\pm 0,638$ ve $X_{IV. SINIF}=3,92\pm 0,692$) daha düşük olduğu, empatik eğilim boyutunda da I. sınıf öğrencilerinin puanları ($X_{I. SINIF}=3,38\pm 0,357$) IV. sınıf öğrencilerinin puanlarından ($X_{IV. SINIF}=3,52\pm 0,490$) daha düşüktür.

Çizelge 4.29: Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Sınıf Düzeylerine Göre Karar Verme Puanlarına İlişkin Kruskal-Wallis Testi Sonuçları.

Boyutlar	Sınıf Düzeyi	n		sd	X ²	p	
		(581)	Sıra Ort.				
Karar Verme	Kaçınmacı Karar Verme	I. Sınıf	186	263,15	3	10,553	0,014*
		II. Sınıf	164	286,83			
		III. Sınıf	106	315,66			
		IV. Sınıf	125	317,00			
	Ani Karar Verme	I. Sınıf	186	276,55	3	2,476	0,480
		II. Sınıf	164	293,26			
		III. Sınıf	106	295,24			
		IV. Sınıf	125	305,94			

$p<0,05$

Sınıf düzeyleri arasında kaçınmacı karar vermede fark varken ani karar verme alt boyutunda anlamlı fark bulunamamıştır.

Kaçınmacı karar verme alt boyutunda sınıf düzeyleri ortalamaları arasında anlamlı farklılıklar vardır ($X^2(3)=10,553$; $p<0,05$). Farkın hangi bölümler arasında olduğunu bulmak için yapılan ikili karşılaştırmalar için Bonferroni düzeltmesi ($p<0,05$ anlamlılık düzeyi $p<0,0125$ olarak alınmıştır) ile Mann-Whitney U Testi yapılmıştır.

Çizelge 4.30: Karar Verme Alt Boyutlarının Sınıf Düzeylerine Göre Tanımlayıcı İstatistikleri.

Boyutlar	Sınıf Düzeyi	n	X	SS	Mdn	
Karar Verme	Kaçınmacı Karar Verme	I. Sınıf	186	2,64	0,995	2,60
		II. Sınıf	164	2,79	0,902	2,80
		III. Sınıf	106	2,94	0,903	3,00
		IV. Sınıf	125	2,96	1,004	3,00
	Toplam		581	2,81	0,961	2,80
	Ani Verme	I. Sınıf	186	2,86	1,097	2,80
		II. Sınıf	164	2,95	0,964	3,00
		III. Sınıf	106	2,97	1,046	3,00
IV. Sınıf		125	3,04	1,010	3,00	
Toplam		581	2,95	1,032	3,00	

Kaçınmacı Karar Verme alt boyutunda I. sınıf ortalamaları $X=2,64\pm 0,995$ 'dir, II. sınıf ortalamaları $X=2,79\pm 0,902$ 'dir, III. sınıf ortalamaları $X=2,94\pm 0,903$ 'dür, IV. sınıf $X=2,96\pm 1,004$ 'dür, Ani Karar Verme alt boyutunda I. sınıf ortalamaları

$X=2,86\pm 1,097$ 'dir, II. sınıf ortalamaları $X=2,95\pm 0,964$ 'dür, III. sınıf ortalamaları $X=2,97\pm 1,046$ 'dır, IV. sınıf ortalamaları $X=3,04\pm 1,010$ 'dur.

Çizelge 4.31: Kaçınmacı Karar Verme Boyutunun Sınıf Düzeylerine Göre Mann-Whitney U Testi İle Karşılaştırılması.

<i>Boyutlar</i>	<i>Sınıf Düzeyi</i>	<i>n</i>	<i>Sıra Ort.</i>	<i>Sıralar Top</i>	<i>U</i>	<i>Z</i>	<i>p</i>	
Karar Verme	I. Sınıf	186	168,4328	31328,5	13937,500	-	0,163	
	II. Sınıf	164	183,5152	30096,5				
	I. Sınıf	186	136,9409	25471	8080,000	-	0,010*	
	III. Sınıf	106	163,2736	17307				
	Kaçınmacı Karar Verme	I. Sınıf	186	144,7769	26928,5	9537,500	-	0,007*
		IV. Sınıf	125	172,7	21587,5			
		II. Sınıf	164	129,9238	21307,5	7777,500	-	0,143
		III. Sınıf	106	144,1274	15277,5			
		II. Sınıf	164	138,3902	22696	9166,000	-	0,123
		IV. Sınıf	125	153,672	19209			
		III. Sınıf	106	115,2547	12217	6546,000	-	0,876
		IV. Sınıf	125	116,632	14579			

* $p<0,0125$

Sınıf değişkeni bakımından, kaçınmacı karar verme alt boyutunda I. sınıf öğrencilerinin puanları III. sınıf öğrencilerinin puanlarından daha düşüktür ($U=8080,000$; $p<0,0125$) aynı zamanda I. sınıf öğrencilerinin puanları IV. sınıf öğrencilerinin puanlarından daha düşüktür ($U=9537,500$; $p<0,0125$).

Yapılan analizler sonucunda, sezgisel karar verme alt boyutunda I. sınıf öğrencilerinin puanlarının ortalamaları III. ve IV. sınıf öğrencilerinin ortalamalarından daha düşüktür, empatik eğilim boyutunda da I. sınıf öğrencilerinin puanları IV. sınıf öğrencilerinin puanlarından daha düşüktür, kaçınmacı karar verme alt boyutunda I. sınıf öğrencilerinin puanları III. sınıf öğrencilerinin puanlarından daha düşüktür aynı zamanda I. sınıf öğrencilerinin puanları IV. sınıf öğrencilerinin puanlarından daha düşüktür.

Çizelge 4.32: En Uzun Süre Yaşanılan Yer Değişkeni Açısından Alt Grup Puanlarının Varyanslarının Homojenliği Testi.

<i>Boyutlar</i>	<i>Levene İstatistiği</i>	<i>sd1</i>	<i>sd2</i>	<i>p</i>
Eleştirel Düşünme	Öngörüsellik	0,338	2	577 0,714*
	Yenilikçilik	1,092	2	577 0,336*
	Bilişsel Olgunluk	0,644	2	577 0,525*
Karar Verme	Rasyonel Karar Verme	0,330	2	577 0,719*
	Sezgisel Karar Verme	1,425	2	577 0,241*
	Bağımlı Karar Verme	2,614	2	577 0,074*
Empatik Eğilim		0,761	2	577 0,468*

* $p>0,05$

Anlamlılık düzeyleri 0,05'den büyük olduğu için varyansların homojen olduğu görülmektedir.

Çizelge 4.33: Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin En Uzun Süre Yaşadığı Yerleşim Birimi Açısından Eleştirel Düşünme Eğilimleri, Empatik Eğilimleri ve Karar Verme Düzeylerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler.

<i>Boyutlar</i>	<i>Yerleşim Birimi</i>	<i>n</i>	<i>X</i>	<i>SS</i>	
Eleştirel Düşünme	Öngörüsellik	İl	353	3,84	0,576
		İlçe	166	3,80	0,597
		Köy	61	3,75	0,529
		Toplam	580	3,82	0,577
	Yenilikçilik	İl	353	3,77	0,591
		İlçe	166	3,79	0,655
		Köy	61	3,80	0,540
		Toplam	580	3,78	0,604
	Bilişsel Olgunluk	İl	353	3,88	0,587
		İlçe	166	3,91	0,593
		Köy	61	3,86	0,522
		Toplam	580	3,88	0,581
Karar Verme	Rasyonel Karar Verme	İl	353	3,91	0,634
		İlçe	166	3,96	0,691
		Köy	61	3,92	0,663
		Toplam	580	3,93	0,653
	Sezgisel Karar Verme	İl	353	3,76	0,729
		İlçe	166	3,85	0,756
		Köy	61	3,97	0,608
		Toplam	580	3,81	0,727
	Bağımlı Karar Verme	İl	353	3,57	0,797
		İlçe	166	3,61	0,829
		Köy	61	3,76	0,665
		Toplam	580	3,60	0,794
Empatik Eğilim	İl	353	3,43	0,407	
	İlçe	166	3,45	0,423	
	Köy	61	3,51	0,351	
	Toplam	580	3,44	0,406	

Çizelge 4.33 incelendiğinde eleştirel düşünmenin öngörüsellik boyutunda da Köy'de yaşayanların puanları yenilikçilik ve bilişsel olgunluk boyutunda İl'de ve İlçe'de yaşayanların puanlarından düşüktür. Öngörüsellik alt boyutunun ortalaması $X=3,75\pm 0,529$ 'dur, yenilikçilik alt boyutunun ortalaması $X=3,80\pm 0,540$ 'dır, bilişsel olgunluk alt boyutunun ortalaması $X=3,86\pm 0,522$ 'dir. Karar vermenin üç alt boyutunda da İl'de yaşayanların puanları İlçe'de ve Köy'de yaşayanların puanlarından düşüktür. Rasyonel karar verme alt boyutunun ortalaması $X=3,91\pm 0,634$ 'dür, sezgisel karar verme alt boyutunun ortalaması $X=3,76\pm 0,729$ 'dur, bağımlı karar verme alt boyutunun ortalaması $X=3,57\pm 0,797$ 'dir. Empatik eğilim boyutunda Köy'de yaşayanların puanları İl'de ve İlçe'de yaşayanların puanlarından yüksektir. İl'de

yaşayanların ortalaması $X=3,43\pm 0,407$ 'dir, İlçe'de yaşayanların ortalaması $X=3,45\pm 0,423$ 'dür, Köy'de yaşayanların ortalaması $X=3,51\pm 0,51$ 'dir.

Çizelge 4.34: Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin En Uzun Süre Yaşanılan Yer Değişkeni Açısından Eleştirel Düşünme Eğilimleri, Empatik Eğilimleri ve Karar Verme Düzeylerine İlişkin Tek Yönlü Varyans Analizi Testi Sonuçları.

<i>Boyutlar</i>		<i>Kareler</i>		<i>Kareler</i>		<i>F</i>	<i>p</i>
		<i>Top.</i>	<i>sd</i>	<i>Ort.</i>			
Eleştirel Düşünme	Öngörüsellik	Gruplar arası	0,450	2	0,225	0,675	0,510
		Grup içi	192,521	577	0,334		
		Toplam	192,972	579			
	Yenilikçilik	Gruplar arası	0,096	2	0,048	0,131	0,877
		Grup içi	211,409	577	0,366		
		Toplam	211,505	579			
	Bilişsel Olgunluk	Gruplar arası	0,139	2	0,070	0,205	0,815
		Grup içi	195,638	577	0,339		
		Toplam	195,777	579			
Karar Verme	Rasyonel Karar Verme	Gruplar arası	0,318	2	0,159	0,372	0,690
		Grup içi	246,754	577	0,428		
		Toplam	247,072	579			
	Sezgisel Karar Verme	Gruplar arası	2,515	2	1,258	2,390	0,093
		Grup içi	303,618	577	0,526		
		Toplam	306,134	579			
	Bağımlı Karar Verme	Gruplar arası	1,878	2	0,939	1,490	0,226
		Grup içi	363,526	577	0,630		
		Toplam	365,404	579			
Empatik Eğilim	Gruplar arası	0,344	2	0,172	1,042	0,354	
	Grup içi	95,196	577	0,165			
	Toplam	95,540	579				

Çizelge 4.34'de öğrencilerin eleştirel düşünme eğilimleri, empatik eğilimleri ve karar verme düzeyleri alt boyutlarında aldıkları puanların en uzun süre yaşanılan yer değişkenine göre tek yönlü varyans analizi sonuçları sunulmuştur. Hiç bir alt boyutta en uzun süre yaşanılan yer değişkeni arasında fark olmadığı görülmüştür.

En uzun süre yaşanılan yer bakımından, kaçınma ve ani karar verme alt boyutları normal dağılım göstermediğinden parametrik olmayan çoklu grup karşılaştırması (Kruskal-Wallis Testi) yapılmıştır.

Çizelge 4.35: Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin En Uzun Süre Yaşadıkları Yere Göre Karar Verme Alt Boyutlarının Tanımlayıcı İstatistikleri.

<i>Boyutlar</i>	<i>Yerleşim Birimi</i>	<i>n</i>	<i>X</i>	<i>SS</i>	<i>Mdn</i>
Karar Verme	İl	353	2,79	0,954	2,80
	Kaçınmacı İlçe	166	2,79	0,964	2,80
	Karar Verme Köy	61	2,97	1,000	3,20
	Toplam	580	2,81	0,962	2,80
Karar Verme	İl	353	2,92	1,014	3,00
	Ani Karar İlçe	166	2,96	1,078	3,00
	Verme Köy	61	3,06	1,026	3,00
	Toplam	580	2,95	1,033	3,00

Kaçınmacı Karar Verme alt boyutunda İl’de yaşayanların ortalaması $X=2,79\pm 0,954$ ’dür, İlçe’de yaşayanların ortalaması $X=2,79\pm 0,964$ ’dür, Köy’de yaşayanların ortalaması $X=2,97\pm 1,000$ ’dir, ani karar verme alt boyutunda İl’de yaşayanların ortalaması $X=2,92\pm 1,014$ ’dür, İlçe’de yaşayanların ortalaması $X=2,96\pm 1,078$ ’dir, Köy’de yaşayanların ortalaması $X=3,06\pm 1,026$ ’dir.

Çizelge 4.36: Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin En Uzun Süre Yaşadıkları Yere Göre Karar Verme Puanlarına İlişkin Kruskal-Wallis Testi Sonuçları.

<i>Boyutlar</i>	<i>Yerleşim Birimi</i>	<i>n</i>	<i>Sıra Ort.</i>	<i>sd</i>	<i>X²</i>	<i>p</i>
Karar Verme	İl	353	287,04	2	1,793	0,408
	Kaçınmacı İlçe	166	287,90			
	Karar Verme Köy	61	317,60			
Karar Verme	İl	353	285,76	2	1,060	0,588
	Ani Karar İlçe	166	293,97			
	Verme Köy	61	308,48			

Çizelge 4.36’da öğrencilerin karar düzeyleri alt boyutlarında aldıkları puanların en uzun süre yaşanan yer değişkenine göre Kruskal-Wallis Test sonuçları sunulmuştur. Kaçınmacı karar verme alt boyutunda ($X^2(2)=1,793$; $p>0,05$), ani karar verme alt boyutunda ($X^2(2)=1,060$; $p>0,05$) en uzun süre yaşanan yer değişkeni arasında fark yoktur.

Çizelge 4.37: Lisanslı Sporcu Olma Değişkeni Açısından Alt Grup Puanlarının Varyanslarının Eşitliği.

<i>Boyutlar</i>	<i>Levene's Test Varyansların Eşitliği</i>	<i>F</i>	<i>p</i>
Eleştirel Düşünme	Öngörüsellik	0,000	0,995*
	Yenilikçilik	0,327	0,568*
	Bilişsel Olgunluk	0,377	0,539*
Karar Verme	Rasyonel Karar Verme	0,317	0,574*
	Sezgisel Karar Verme	0,019	0,889*
	Bağımlı Karar Verme	0,166	0,684*
Empatik Eğilim		0,565	0,453*

* $p>0,05$

Varyansların eşit olduğu görülmektedir. Lisanslı sporcu olma değişkeni ve boyutlar arasındaki farklılıklar için yapılan t Test analizinde varyansların eşitliği satırındaki değerler alınmıştır.

Çizelge 4.38: Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Lisanslı Sporcu Olma Durumları Değişkeni Açısından Eleştirel Düşünme Eğilimleri, Empatik Eğilimleri ve Karar Verme Düzeylerinin t Test, Ortalama ve Standart Sapmaları.

<i>Boyutlar</i>	<i>Lisanslı Sporcu mu?</i>	<i>n</i>	<i>X</i>	<i>SS</i>	<i>t</i>	<i>sd</i>	<i>p</i>	
Eleştirel Düşünme	Öngörüsellik	Evet	297	3,83	0,576	0,587	579	0,557
		Hayır	284	3,80	0,578			
	Yenilikçilik	Evet	297	3,77	0,620	-0,411	579	0,682
		Hayır	284	3,79	0,587			
	Bilişsel Olgunluk	Evet	297	3,88	0,581	-0,006	579	0,995
		Hayır	284	3,88	0,582			
Karar Verme	Rasyonel Karar Verme	Evet	297	3,95	0,623	0,770	579	0,441
		Hayır	284	3,90	0,682			
	Sezgisel Karar Verme	Evet	297	3,84	0,725	1,039	579	0,299
		Hayır	284	3,78	0,728			
	Bağımlı Karar Verme	Evet	297	3,61	0,786	0,086	579	0,931
		Hayır	284	3,60	0,803			
	Kaçınmacı Karar Verme	Evet	297	2,79	0,948	-0,574	579	0,566
		Hayır	284	2,83	0,976			
	Ani Karar Verme	Evet	297	2,95	1,021	0,016	579	0,987
		Hayır	284	2,95	1,046			
	Empatik Eğilim	Evet	297	3,48	0,422	2,429	579	0,015*
		Hayır	284	3,40	0,384			

* $p<0,05$

Lisanslı sporcu olma durumları açısından, empatik eğilim boyutu puanları arasında $t(579)=2,429$; $p<0,05$ düzeyinde anlamlı fark vardır. Lisanslı sporcuların empatik eğilim puanları ($X_{\text{Lisanslı Sporcu}}=3,48\pm 0,422$) lisanslı sporcu olmayanların empatik eğilim puanlarından ($X_{\text{Lisanslı Sporcu Değil}}=3,40\pm 0,384$) daha yüksektir.

Kaçınma ve ani karar verme alt boyutları normal dağılım göstermediğinden parametrik olmayan ikili grup karşılaştırması (Mann-Whitney U Testi) yapılmıştır.

Çizelge 4.39: Karar Verme Alt Boyutlarının Lisanslı Sporcu Olma Durumuna Göre Tanımlayıcı İstatistikleri.

<i>Boyutlar</i>		<i>Lisanslı Sporcu mu?</i>	<i>n</i>	<i>X</i>	<i>SS</i>	<i>Mdn</i>
Karar Verme	Kaçınmacı Karar Verme	Evet	297	2,79	0,948	2,80
		Hayır	284	2,83	0,976	2,90
	Toplam	581	2,81	0,961	2,80	
Ani Verme	Ani Verme	Evet	297	2,95	1,021	3,00
		Hayır	284	2,95	1,046	3,00
	Toplam	581	2,95	1,032	3,00	

Kaçınmacı karar verme alt boyutunda lisanslı sporcu olma durumuna sporcu olanların ortalamaları $X=2,79\pm 0,948$ 'dir, lisanslı sporcu olma durumuna sporcu olmayanların ortalamaları $X=2,83\pm 0,976$ 'dır, ani karar verme alt boyutunda sporcu olanların ortalamaları $X=2,95\pm 1,021$ 'dir, sporcu olmayanların ortalamaları $X=2,95\pm 1,046$ 'dir.

Çizelge 4.40: Karar Verme Boyutunun Lisanslı Sporcu Olma Durumuna Göre Mann-Whitney *U* Testi İle Karşılaştırılması.

<i>Boyutlar</i>		<i>Lisanslı Sporcu mu?</i>	<i>n</i>	<i>Sıra Ort.</i>	<i>Sıralar Top</i>	<i>U</i>	<i>Z</i>	<i>p</i>
Karar Verme	Kaçınmacı Karar Verme	Evet	297	287,44	85369,00	41116,000	-0,524	0,600
		Hayır	284	294,73	83702,00			
	Ani Karar Verme	Evet	297	290,85	86381,00	42128,000	-0,023	0,982
		Hayır	284	291,16	82690,00			

Çizelge 4.40'da öğrencilerin karar düzeyleri alt boyutlarında aldıkları puanların lisanslı sporcu olma durumu değişkenine göre Mann-Whitney *U* Testi sonuçları sunulmuştur. Kaçınmacı karar verme alt boyutunda ($U=41116,000$; $p>0,05$), ani karar verme alt boyutunda ($U=42128,000$; $p>0,05$) lisanslı sporcu olma durumu değişkeni arasında fark yoktur.

Spor yapanların (lisanslı sporcular) empatik eğilim puanları lisanslı olarak spor yapmayanların empatik eğilim puanlarından daha yüksektir. Diğer alt boyutlarda fark yoktur.

Çizelge 4.41: Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Yaptıkları Spor Türü Değişkeni Açısından Eleştirel Düşünme Eğilimleri, Empatik Eğilimleri ve Karar Verme Düzeylerinin *t* Test ve Ortalamaları Sonuçları.

<i>Boyutlar</i>	<i>Spor Türü</i>	<i>n</i>	<i>X</i>	<i>SS</i>	<i>t</i>	<i>sd</i>	<i>p</i>	
Eleştirel Düşünme	Öngörüsellik	Takım Sporları	178	3,84	0,587	0,194	296	0,846
		Bireysel Sporlar	120	3,82	0,562			
	Yenilikçilik	Takım Sporları	178	3,78	0,620	0,459	296	0,647
		Bireysel Sporlar	120	3,75	0,626			
	Bilişsel Olgunluk	Takım Sporları	178	3,92	0,613	1,240	296	0,216
		Bireysel Sporlar	120	3,84	0,533			
Karar Verme	Rasyonel Karar Verme	Takım Sporları	178	3,94	0,633	-0,437	296	0,662
		Bireysel Sporlar	120	3,97	0,618			
	Sezgisel Karar Verme	Takım Sporları	178	3,87	0,692	0,577	296	0,565
		Bireysel Sporlar	120	3,82	0,772			
	Bağımlı Karar Verme	Takım Sporları	178	3,65	0,754	0,819	296	0,413
		Bireysel Sporlar	120	3,57	0,845			
	Empatik Eğilim	Takım Sporları	178	3,48	0,419	-0,363	296	0,717
		Bireysel Sporlar	120	3,50	0,431			

$p > 0,05$

Çizelge 4.41’de öğrencilerin eleştirel düşünme eğilimleri, empatik eğilimleri ve karar verme düzeyleri alt boyutlarında aldıkları puanların yaptıkları spor dalı değişkenine göre *t* Test ve Ortalamaları sonuçları sunulmuştur. Hiç bir alt boyutta yaptıkları spor dalı değişkeni arasında fark olmadığı görülmüştür.

Çizelge 4.42: Spor Türü Değişkeni Bakımından Karar Verme Alt Boyutlarının Tanımlayıcı İstatistikleri.

<i>Boyutlar</i>	<i>Spor Türü</i>	<i>n</i>	<i>X</i>	<i>SS</i>	<i>Mdn</i>	
Karar Verme	Kaçınmacı Karar Verme	Takım Sporları	178	2,81	1,009	2,80
		Bireysel Sporlar	120	2,71	0,848	2,80
	Toplam	298	2,77	0,947	2,80	
Karar Verme	Ani Karar Verme	Takım Sporları	178	3,00	1,067	3,00
		Bireysel Sporlar	120	2,88	0,977	3,00
	Toplam	298	2,95	1,032	3,00	

Kaçınmacı karar verme alt boyutunda takım sporları yapanların ortalamaları $X=2,81\pm 1,009$ ’dur, bireysel sporlar yapanların ortalamaları $X=2,71\pm 0,848$ ’dir, ani karar verme alt boyutunda takım sporları yapanların ortalamaları $X=3,00\pm 1,067$ ’dir, bireysel sporlar yapanların ortalamaları $X=2,88\pm 0,977$ ’dir.

Çizelge 4.43: Spor Türü Değişkeni Bakımından Karar Verme Alt Boyutları Arasındaki Karşılaştırma.

<i>Boyutlar</i>	<i>Spor Türü</i>	<i>n</i>	<i>Sıra Ort.</i>	<i>Sıralar Top</i>	<i>U</i>	<i>Z</i>	<i>p</i>	
Karar Verme	Kaçınmacı Karar Verme	Takım Sporları	178	151,99	27054,50	10236,500	-0,609	0,542
		Bireysel Sporlar	120	145,80	17496,50			
	Ani Karar Verme	Takım Sporları	178	153,84	27383,00	9908,000	-1,061	0,289
		Bireysel Sporlar	120	143,07	17168,00			

Çizelge 4.43’de öğrencilerin karar verme düzeyleri alt boyutlarında aldıkları puanların yaptıkları spor türü değişkenine göre hiç bir alt grupta fark yoktur.

Çizelge 4.44: Akademik Başarı Değişkeni Açısından Alt Grup Puanlarının Varyanslarının Eşitliği.

<i>Boyutlar</i>	<i>Akademik Başarı</i>	<i>F</i>	<i>p</i>
Eleştirel Düşünme	Öngörüsellik	0,277	0,599*
	Yenilikçilik	0,485	0,487*
	Bilişsel Olgunluk	0,043	0,836*
Karar Verme	Rasyonel Karar Verme	0,007	0,933*
	Sezgisel Karar Verme	0,000	0,986*
	Bağımlı Karar Verme	0,252	0,616*
Empatik Eğilim		0,938	0,333*

* $p > 0,05$

Varyansların eşit olduğu görülmektedir. Akademik başarı değişkeni ve boyutlar arasındaki farklılıklar için kullanılan *t* Test analizinde varyansların eşitliği satırındaki değerler alınmıştır.

Çizelge 4.45: Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Akademik Başarıları Değişkeni Açısından Eleştirel Düşünme Eğilimleri, Empatik Eğilimleri ve Karar Verme Düzeylerinin *t* Test ve Ortalamaları.

Boyutlar		Akademik Başarı		n	X	SS	t	sd	p
Eleştirel Düşünme	Öngörüsellik	2,50'nin Altında	84	3,81	0,557	-1,249	350	0,213	
		2,50 ve Üzerinde	268	3,90	0,568				
	Yenilikçilik	2,50'nin Altında	84	3,75	0,564	-1,356	350	0,176	
		2,50 ve Üzerinde	268	3,85	0,613				
	Bilişsel Olgunluk	2,50'nin Altında	84	3,90	0,570	-0,326	350	0,744	
		2,50 ve Üzerinde	268	3,93	0,565				
Karar Verme	Rasyonel Karar Verme	2,50'nin Altında	84	3,87	0,643	-2,054	350	0,041*	
		2,50 ve Üzerinde	268	4,03	0,622				
	Sezgisel Karar Verme	2,50'nin Altında	84	3,77	0,716	-1,854	350	0,065	
		2,50 ve Üzerinde	268	3,93	0,682				
	Bağımlı Karar Verme	2,50'nin Altında	84	3,62	0,732	-0,311	350	0,756	
		2,50 ve Üzerinde	268	3,65	0,796				
	Kaçınmacı Karar Verme	2,50'nin Altında	84	2,91	0,806	0,695	350	0,487	
		2,50 ve Üzerinde	268	2,83	0,994				
	Ani Karar Verme	2,50'nin Altında	84	2,99	0,994	0,093	350	0,926	
		2,50 ve Üzerinde	268	2,98	1,020				
Empatik Eğilim	2,50'nin Altında	84	3,48	0,472	-0,137	350	0,891		
	2,50 ve Üzerinde	268	3,48	0,416					

* $p < 0,05$

Akademik başarı bakımından rasyonel karar verme alt boyutu puanları arasında $t(350) = -2,054$; $p < 0,05$ düzeyinde anlamlı fark vardır. Akademik başarısı 2,50 ve üstünde olanların rasyonel karar verme puanları ($X_{2,50 \text{ ve Üstünde}} = 4,03 \pm 0,622$) akademik başarısı 2,50'nin altında olanların rasyonel karar verme puanlarından ($X_{2,50' \text{ nin Altında}} = 3,87 \pm 0,643$) daha yüksektir.

Akademik başarısı 2,50 ve üstünde olanların rasyonel karar verme puanları Akademik başarısı 2,50'nin altında olanların rasyonel karar verme puanlarından istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde daha yüksektir.

Kaçınma ve ani karar verme alt boyutları normal dağılım göstermediğinden parametrik olmayan ikili grup karşılaştırması (Mann-Whitney *U* Testi) yapılmıştır.

Çizelge 4.46: Akademik Başarı Değişkeni Bakımından Karar Verme Alt Boyutlarının Tanımlayıcı İstatistikleri.

<i>Boyutlar</i>	<i>Akademik Başarı</i>	<i>n</i>	<i>X</i>	<i>SS</i>	<i>Mdn</i>	
Karar Verme	Kaçınmacı	2,50'nin Altında	84	2,91	0,806	2,80
	Karar Verme	2,50 ve Üzerinde	268	2,83	0,994	2,80
	Toplam		352	2,85	0,952	2,80
Ani Karar Verme		2,50'nin Altında	178	3,00	1,067	3,00
		2,50 ve Üzerinde	120	2,88	0,977	3,00
	Toplam		298	2,95	1,032	3,00

Kaçınmacı karar verme alt boyutunda 2,50'nin altında olanların ortalamaları $X=2,91\pm 0,806$ 'dır, 2,50 ve üzerinde olanların ortalamaları $X=2,83\pm 0,994$ 'dür, ani karar verme alt boyutunda, 2,50'nin altında olanların ortalamaları $X=3,00\pm 1,067$ 'dir, 2,50 ve üzerinde olanların ortalamaları $X=2,88\pm 0,977$ 'dir.

Çizelge 4.47: Akademik Başarı Değişkeni Bakımından Karar Verme Alt Boyutlarına İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler.

<i>Boyutlar</i>	<i>Akademik Başarı</i>	<i>n</i>	<i>Sıra Ort.</i>	<i>Sıralar Top</i>	<i>U</i>	<i>Z</i>	<i>p</i>	
Karar Verme	Kaçınmacı	2,50'nin Altında	84	181,74	15266,50	10815,500	-0,543	0,587
	Karar Verme	2,50 ve Üzerinde	268	174,86	46861,50			
	Ani Karar	2,50'nin Altında	84	176,01	14784,50	11214,500	-0,051	0,959
	Verme	2,50 ve Üzerinde	268	176,65	47343,50			

Çizelge 4.47'de öğrencilerin karar verme düzeyleri alt boyutlarında aldıkları puanların akademik başarı değişkenine göre Mann-Whitney *U* Testi sonuçları sunulmuştur. Diğer alt gruplarda akademik başarı değişkeni arasında fark olmadığı görülmüştür.

Çizelge 4.48: Gelir Değişkeni Açısından Alt Grup Puanlarının Varyanslarının Homojenliği Testi.

<i>Boyutlar</i>		<i>Levene İstatistiği</i>	<i>sd1</i>	<i>sd2</i>	<i>p</i>
Eleştirel	Öngörüsellik	0,218	4	571	0,928*
Düşünme	Yenilikçilik	0,487	4	571	0,746*
	Bilişsel Olgunluk	0,748	4	571	0,559*
Karar Verme	Rasyonel Karar Verme	0,200	4	571	0,938*
	Sezgisel Karar Verme	1,528	4	571	0,193*
	Bağımlı Karar Verme	1,979	4	571	0,096*
Empatik Eğilim		0,337	4	571	0,853*

* $p>0,05$

Anlamlılık düzeyleri 0,05'den büyük olduğu için varyansların homojen olduğu görülmektedir.

Çizelge 4.49: Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Gelir Değişkeni Açısından Eleştirel Düşünme Eğilimleri, Empatik Eğilimleri ve Karar Verme Düzeylerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler.

<i>Boyutlar</i>		<i>Ortalama Gelir</i>	<i>n</i>	<i>X</i>	<i>SS</i>
Eleştirel Düşünme	Öngörüsellik	1000 TL ve Altı	64	3,87	0,540
		1001-2000	215	3,87	0,550
		2001-3000	152	3,80	0,566
		3001-4000	98	3,68	0,638
		4001 ve Üstü	47	3,87	0,569
		Toplam	576	3,82	0,573
	Yenilikçilik	1000 TL ve Altı	64	3,91	0,536
		1001-2000	215	3,81	0,594
		2001-3000	152	3,79	0,577
		3001-4000	98	3,65	0,646
		4001 ve Üstü	47	3,74	0,650
		Toplam	576	3,78	0,599
	Bilişsel Olgunluk	1000 TL ve Altı	64	3,97	0,492
		1001-2000	215	3,92	0,573
		2001-3000	152	3,88	0,549
3001-4000		98	3,75	0,634	
4001 ve Üstü		47	3,88	0,615	
Toplam		576	3,89	0,575	
Karar Verme	Rasyonel Karar Verme	1000 TL ve Altı	64	4,01	0,673
		1001-2000	215	3,96	0,660
		2001-3000	152	3,92	0,604
		3001-4000	98	3,85	0,625
		4001 ve Üstü	47	3,93	0,630
		Toplam	576	3,93	0,638
	Sezgisel Karar Verme	1000 TL ve Altı	64	3,91	0,803
		1001-2000	215	3,83	0,688
		2001-3000	152	3,80	0,723
		3001-4000	98	3,67	0,748
		4001 ve Üstü	47	3,98	0,570
		Toplam	576	3,82	0,715
	Bağımlı Karar Verme	1000 TL ve Altı	64	3,58	0,766
		1001-2000	215	3,54	0,859
		2001-3000	152	3,67	0,717
3001-4000		98	3,62	0,783	
4001 ve Üstü		47	3,78	0,634	
Toplam		576	3,61	0,784	
Empatik Eğilim	1000 TL ve Altı	64	3,51	0,434	
	1001-2000	215	3,45	0,401	
	2001-3000	152	3,45	0,398	
	3001-4000	98	3,41	0,381	
	4001 ve Üstü	47	3,38	0,458	
	Toplam	576	3,44	0,405	

Çizelge 4.49 incelendiğinde eleştirel düşünmenin üç alt boyutunda da 3001-4000 gelire sahip olanların puanları diğer gelirlere sahip olanların puanlarından düşüktür. Öngörüsellik alt boyutunun ortalaması $X=3,68\pm 0,638$ 'dir, yenilikçilik alt boyutunun

ortalaması $X=3,65\pm0,646$ 'dır, bilişsel olgunluk alt boyutunun ortalaması $X=3,75\pm0,634$ 'dür. Karar vermenin üç alt boyutunda da 1001-2000 gelire sahip olanların puanları diğer gelirlere sahip olanların puanlarından düşüktür. Rasyonel karar verme alt boyutunun ortalaması $X=3,96\pm0,660$ 'dır, sezgisel karar verme alt boyutunun ortalaması $X=3,83\pm0,688$ 'dir, bağımlı karar verme alt boyutunun ortalaması $X=3,54\pm0,859$ 'dur. Empatik eğilim boyutunda 1000 TL ve Altı gelire sahip olanların puanları diğer gelirlere sahip olanların puanlarından yüksektir ortalaması $X=3,51\pm0,434$ 'dür.

Çizelge 4.50: Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Gelir Değişkeni Açısından Eleştirel Düşünme Eğilimleri, Empatik Eğilimleri ve Karar Verme Düzeyleri İçin Tek Yönlü Varyans Analizi Testi Sonuçları.

<i>Boyutlar</i>			<i>Kareler</i>		<i>Kareler</i>		
			<i>Top.</i>	<i>sd</i>	<i>Ort.</i>	<i>F</i>	<i>p</i>
Eleştirel Düşünme	Öngörüsellik	Gruplar arası	2,599	4	0,650	1,995	0,094
		Grup içi	186,024	571	0,326		
		Toplam	188,623	575			
	Yenilikçilik	Gruplar arası	2,808	4	0,702	1,968	0,098
		Grup içi	203,709	571	0,357		
		Toplam	206,518	575			
	Bilişsel Olgunluk	Gruplar arası	2,531	4	0,633	1,928	0,104
		Grup içi	187,324	571	0,328		
		Toplam	189,855	575			
Karar Verme	Rasyonel Karar Verme	Gruplar arası	1,147	4	0,287	0,703	0,590
		Grup içi	233,091	571	0,408		
		Toplam	234,239	575			
	Sezgisel Karar Verme	Gruplar arası	4,004	4	1,001	1,970	0,098
		Grup içi	290,106	571	0,508		
		Toplam	294,109	575			
	Bağımlı Karar Verme	Gruplar arası	2,993	4	0,748	1,219	0,301
		Grup içi	350,410	571	0,614		
		Toplam	353,402	575			
Empatik Eğilim	Gruplar arası	0,515	4	0,129	0,782	0,537	
	Grup içi	93,912	571	0,164			
	Toplam	94,427	575				

$p>0,05$

Çizelge 4.50'de öğrencilerin eleştirel düşünme eğilimleri, empatik eğilimleri ve karar verme düzeyleri alt boyutlarında aldıkları puanların gelir değişkenine göre tek yönlü varyans analizi testi sonuçları sunulmuştur. Hiç bir alt grupta gelir değişkeni arasında fark olmadığı görülmüştür.

Gelir bakımından, kaçınma ve ani karar verme alt boyutları normal dağılım göstermediğinden parametrik olmayan çoklu grup karşılaştırması (Kruskal-Wallis Test) yapılmıştır.

Çizelge 4.51: Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Gelir Durumlarına Göre Karar Verme Alt Boyutlarının Tanımlayıcı İstatistikleri.

<i>Boyutlar</i>	<i>Ortalama Gelir</i>	<i>n</i>	<i>X</i>	<i>SS</i>	<i>Mdn</i>	
Karar Verme	Kaçınmacı Karar Verme	1000 TL ve Altı	64	2,83	1,009	3,00
		1001-2000	215	2,81	0,950	2,80
		2001-3000	152	2,83	0,987	2,80
		3001-4000	98	2,79	0,899	2,80
		4001 ve Üstü	47	2,77	1,034	2,80
	Toplam	576	2,81	0,962	2,80	
	Ani Karar Verme	1000 TL ve Altı	64	2,87	1,014	2,80
		1001-2000	215	2,98	1,034	3,00
		2001-3000	152	2,97	1,062	3,00
		3001-4000	98	2,89	1,002	3,00
4001 ve Üstü		47	2,92	1,040	3,00	
Toplam	576	2,95	1,032	3,00		

Kaçınmacı karar verme alt boyutunda 1000 TL ve Altı gelire sahip olanların ortalamaları $X=2,83\pm 1,009$ 'dur, 1001-2000 gelire sahip olanların ortalamaları $X=2,81\pm 0,950$ 'dir, 2001-3000 gelire sahip olanların ortalamaları $X=2,83\pm 0,987$ 'dir, 3001-4000 gelire sahip olanların ortalamaları $X=2,79\pm 0,899$ 'dur, 4001 ve Üstü gelire sahip olanların ortalamaları $X=2,77\pm 1,034$ 'dür, Ani karar verme alt boyutunda 1000 TL ve Altı gelire sahip olanların ortalamaları $X=2,87\pm 1,014$ 'dür, 1001-2000 gelire sahip olanların ortalamaları $X=2,98\pm 1,034$ 'dür, 2001-3000 gelire sahip olanların ortalamaları $X=2,97\pm 1,062$, 3001-4000 gelire sahip olanların ortalamaları $X=2,89\pm 1,002$ 'dir, 4001 ve Üstü gelire sahip olanların ortalamaları $X=2,92\pm 1,040$ 'dır.

Çizelge 4.52: Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Gelir Durumlarına Göre Karar Verme Puanlarına İlişkin Kruskal-Wallis Testi Sonuçları.

<i>Boyutlar</i>	<i>Ortalama Gelir</i>	<i>n</i>	<i>Sıra Ort.</i>	<i>sd</i>	<i>X²</i>	<i>p</i>	
Karar Verme	Kaçınmacı Karar Verme	1000 TL ve Altı	64	292,49	4	0,304	0,990
		1001-2000	215	288,98			
		2001-3000	152	291,74			
		3001-4000	98	284,16			
		4001 ve Üstü	47	279,41			
	Ani Karar Verme	1000 TL ve Altı	64	277,16	4	0,845	0,932
		1001-2000	215	293,63			
		2001-3000	152	292,54			
		3001-4000	98	280,93			
		4001 ve Üstü	47	283,20			

$p>0,05$

Çizelge 4.52'de öğrencilerin karar verme düzeyleri alt boyutlarında aldıkları puanların gelir değişkenine göre Kruskal-Wallis Testi sonuçları sunulmuştur. Kaçınmacı karar verme alt boyutunda ($X^2(4)=0,304$; $p>0,05$), ani karar verme alt boyutunda ($X^2(4)=0,845$; $p>0,05$) gelir değişkeni arasında fark yoktur.

Çizelge 4.53: Annenin Eğitim Durumu Değişkeni Açısından Alt Grup Puanlarının Varyanslarının Homojenliği Testi.

<i>Boyutlar</i>		<i>Levene İstatistiği</i>	<i>sd1</i>	<i>sd2</i>	<i>p</i>
Eleştirel Düşünme	Öngörüsellik	0,590	5	572	0,707*
	Yenilikçilik	0,173	5	572	0,973*
	Bilişsel Olgunluk	1,309	5	572	0,258*
Karar Verme	Rasyonel Karar Verme	0,296	5	572	0,915*
	Sezgisel Karar Verme	1,392	5	572	0,225*
	Bağımlı Karar Verme	0,179	5	572	0,970*
Empatik Eğilim		0,839	5	572	0,522*

* $p>0,05$

Anlamlılık düzeyleri 0,05'den büyük olduğu için varyansların homojen olduğu görülmektedir.

Çizelge 4.54: Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Anne Eğitim Düzeyi Değişkeni Açısından Eleştirel Düşünme Eğilimleri, Empatik Eğilimleri ve Karar Verme Düzeylerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler.

<i>Boyutlar</i>		<i>Anne Eğitim Durumu</i>	<i>n</i>	<i>X</i>	<i>SS</i>
Eleştirel Düşünme	Öngörüsellik	Okur-Yazar	45	3,80	0,640
		Okur-Yazar Değil	69	3,89	0,481
		İlkokul Mezunu	236	3,83	0,582
		Ortaokul Mezunu	117	3,82	0,565
		Lise Mezunu	97	3,77	0,594
		Üniversite Mezunu*	14	3,69	0,662
		Toplam	578	3,82	0,575
	Yenilikçilik	Okur-Yazar	45	3,77	0,620
		Okur-Yazar Değil	69	3,94	0,545
		İlkokul Mezunu	236	3,80	0,603
		Ortaokul Mezunu	117	3,75	0,592
		Lise Mezunu	97	3,68	0,638
		Üniversite Mezunu*	14	3,62	0,628
		Toplam	578	3,78	0,604
	Bilişsel Olgunluk	Okur-Yazar	45	3,80	0,691
		Okur-Yazar Değil	69	3,99	0,479
		İlkokul Mezunu	236	3,93	0,566
		Ortaokul Mezunu	117	3,86	0,592
Lise Mezunu		97	3,79	0,576	
Üniversite Mezunu*		14	3,84	0,756	
Toplam		578	3,89	0,580	

*Ön Lisans, Lisans, Yüksek Lisans, Doktora

Çizelge 4.54: Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Anne Eğitim Düzeyi Değişkeni Açısından Eleştirel Düşünme Eğilimleri, Empatik Eğilimleri ve Karar Verme Düzeylerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler (Devamı).

<i>Boyutlar</i>		<i>Anne Eğitim Durumu</i>	<i>n</i>	<i>X</i>	<i>SS</i>
Karar Verme	Rasyonel Karar Verme	Okur-Yazar	45	3,95	0,678
		Okur-Yazar Değil	69	4,05	0,708
		İlkokul Mezunu	236	3,98	0,653
		Ortaokul Mezunu	117	3,84	0,628
		Lise Mezunu	97	3,84	0,616
		Üniversite Mezunu*	14	3,61	0,615
		Toplam	578	3,93	0,653
	Sezgisel Karar Verme	Okur-Yazar	45	3,86	0,692
		Okur-Yazar Değil	69	3,97	0,669
		İlkokul Mezunu	236	3,79	0,790
		Ortaokul Mezunu	117	3,71	0,726
		Lise Mezunu	97	3,82	0,625
		Üniversite Mezunu*	14	3,93	0,631
		Toplam	578	3,81	0,727
	Bağımlı Karar Verme	Okur-Yazar	45	3,44	0,840
		Okur-Yazar Değil	69	3,60	0,825
		İlkokul Mezunu	236	3,64	0,798
		Ortaokul Mezunu	117	3,62	0,821
Lise Mezunu		97	3,60	0,736	
Üniversite Mezunu*		14	3,30	0,621	
Toplam		578	3,60	0,795	
Empatik Eğilim	Okur-Yazar	45	3,42	0,441	
	Okur-Yazar Değil	69	3,50	0,448	
	İlkokul Mezunu	236	3,47	0,394	
	Ortaokul Mezunu	117	3,43	0,379	
	Lise Mezunu	97	3,39	0,431	
	Üniversite Mezunu*	14	3,42	0,325	
	Toplam	578	3,45	0,406	

*Ön Lisans, Lisans, Yüksek Lisans, Doktora

Çizelge 4.54 incelendiğinde eleştirel düşünmenin üç alt boyutunda da okur-yazar olmayanların puanları diğer eğitim durumlarının puanlarından yüksektir. Öngörüsellik alt boyutunun ortalaması $X=3,89\pm 0,481$ 'dir, yenilikçilik alt boyutunun ortalaması $X=3,94\pm 0,545$ 'dir, bilişsel olgunluk alt boyutunun ortalaması $X=3,99\pm 0,479$ 'dur. Karar vermenin üç alt boyutunda da bağımlı karar verme boyutunda üniversite mezunu olanların puanları diğer eğitim durumlarının puanlarından düşüktür. Rasyonel karar verme alt boyutunun ortalaması $X=3,61\pm 0,615$ 'dir, sezgisel karar verme alt boyutunun ortalaması $X=3,93\pm 0,631$ 'dir, bağımlı karar verme alt boyutunun ortalaması $X=3,30\pm 0,621$ 'dir. Empatik eğilim boyutunda lise mezunu olanların puanları diğer eğitim durumlarının puanlarından düşüktür ve ortalaması $X=3,39\pm 0,431$ 'dir.

Çizelge 4.55: Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Annenin Eğitim Durumu Değişkeni Açısından Eleştirel Düşünme Eğilimleri, Empatik Eğilimleri ve Karar Verme Vüzeyleyleri İçin Tek Yönlü Varyans Analizi Testi Sonuçları.

<i>Boyutlar</i>		<i>Kareler</i>		<i>Kareler</i>		<i>F</i>	<i>p</i>
		<i>Top.</i>	<i>sd</i>	<i>Ort.</i>			
Eleştirel Düşünme	Öngörüsellik	Gruplar arası	0,877	5	0,175	0,528	0,755
		Grup içi	189,953	572	0,332		
		Toplam	190,830	577			
	Yenilikçilik	Gruplar arası	3,323	5	0,665	1,833	0,105
		Grup içi	207,358	572	0,363		
		Toplam	210,680	577			
	Bilişsel Olgunluk	Gruplar arası	2,402	5	0,480	1,433	0,211
		Grup içi	191,815	572	0,335		
		Toplam	194,217	577			
Karar Verme	Rasyonel Karar Verme	Gruplar arası	4,568	5	0,914	2,164	0,057
		Grup içi	241,503	572	0,422		
		Toplam	246,071	577			
	Sezgisel Karar Verme	Gruplar arası	3,113	5	0,623	1,179	0,318
		Grup içi	302,031	572	0,528		
		Toplam	305,143	577			
	Bağımlı Karar Verme	Gruplar arası	2,863	5	0,573	0,905	0,477
		Grup içi	362,025	572	0,633		
		Toplam	364,889	577			
Empatik Eğilim	Gruplar arası	0,682	5	0,136	0,825	0,532	
	Grup içi	94,471	572	0,165			
	Toplam	95,153	577				

Çizelge 4.55’de öğrencilerin eleştirel düşünme eğilimleri, empatik eğilimleri ve karar verme düzeyleri alt boyutlarında aldıkları puanların annenin eğitim durumu değişkenine göre tek yönlü varyans analizi testi sonuçları sunulmuştur. Hiç bir alt grupta annenin eğitim durumu değişkeni arasında fark olmadığı görülmüştür.

Annenin eğitim durumu bakımından, kaçınma ve ani karar verme alt boyutları normal dağılım göstermediğinden parametrik olmayan çoklu grup karşılaştırması (Kruskal-Wallis Test) yapılmıştır.

Çizelge 4.56: Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Annelerinin Eğitim Durumlarına Göre Karar Verme Alt Boyutlarının Tanımlayıcı İstatistikleri.

<i>Boyutlar</i>	<i>Anne Eğitim Durumu</i>	<i>n</i>	<i>X</i>	<i>SS</i>	<i>Mdn</i>	
Karar Verme	Kaçınmacı Karar Verme	Okur-Yazar	45	3,00	0,971	3,00
		Okur-Yazar Değil	69	2,84	0,963	2,80
		İlkokul Mezunu	236	2,81	0,984	3,00
		Ortaokul Mezunu	117	2,75	0,950	2,80
		Lise Mezunu	97	2,73	0,952	2,60
		Üniversite Mezunu	14	2,91	0,783	3,10
		Toplam	578	2,81	0,963	2,80
	Ani Karar Verme	Okur-Yazar	45	3,24	1,040	3,00
		Okur-Yazar Değil	69	2,72	1,022	2,60
		İlkokul Mezunu	236	2,96	1,103	3,00
		Ortaokul Mezunu	117	2,89	0,919	3,00
		Lise Mezunu	97	3,09	0,954	3,00
		Üniversite Mezunu	14	2,60	1,035	2,50
		Toplam	578	2,95	1,033	3,00

Kaçınmacı Karar Verme alt boyutunda okur-yazar olanların ortalamaları $X=3,00\pm 0,971$ 'dir, okur-yazar olmayanların ortalamaları $X=2,84\pm 0,963$ 'dür, ilkokul mezunu olanların ortalamaları $X=2,81\pm 0,984$ 'dür, ortaokul mezunu olanların ortalamaları $X=2,75\pm 0,950$ 'dir, lise mezunu olanların ortalamaları $X=2,73\pm 0,952$ 'dir, üniversite mezunu olanların ortalamaları $X=2,91\pm 0,783$ 'dür, Ani Karar Verme alt boyutunda okur-yazar olanların ortalamaları $X=3,24\pm 1,040$ 'dır, okur-yazar olmayanların ortalamaları $X=2,72\pm 1,022$ 'dir, ilkokul mezunu olanların ortalamaları $X=2,96\pm 1,103$ 'dür, ortaokul mezunu olanların ortalamaları $X=2,89\pm 0,919$ 'dur, lise mezunu olanların ortalamaları $X=3,09\pm 0,954$ 'dür, üniversite mezunu olanların ortalamaları $X=2,60\pm 1,035$ 'dir.

Çizelge 4.57: Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Annelerinin Eğitim Durumlarına Göre Karar Verme Puanlarına İlişkin Kruskal-Wallis Testi.

<i>Boyutlar</i>	<i>Anne Eğitim Durumu</i>	<i>n</i>	<i>Sıra Ort.</i>	<i>sd</i>	<i>X²</i>	<i>p</i>
Karar Verme	Okur-Yazar	45	321,77	5	3,318	0,651
	Okur-Yazar Değil	69	295,03			
	Kaçınmacı İlkokul Mezunu	236	290,38			
	Karar Verme Ortaokul Mezunu	117	282,35			
	Lise Mezunu	97	273,07			
	Üniversite Mezunu*	14	317,32	5	9,986	0,076
	Ani Karar Okur-Yazar	45	333,89			
	Verme Okur-Yazar Değil	69	252,14			
	İlkokul Mezunu	236	291,53			
	Ortaokul Mezunu	117	280,24			
Lise Mezunu	97	309,63	14	234,68		
Üniversite Mezunu*	14	234,68				

*Ön Lisans, Lisans, Yüksek Lisans, Doktora

Çizelge 4.57’de öğrencilerin karar verme düzeyleri alt boyutlarında aldıkları puanların annenin eğitim durumu değişkenine göre Kruskal-Wallis Testi sonuçları sunulmuştur. Kaçınmacı karar verme alt boyutunda ($X^2(5)=3,318$; $p>0,05$), ani karar verme alt boyutunda ($X^2(5)=9,986$; $p>0,05$) annenin eğitim durumu değişkeni arasında fark yoktur.

Çizelge 4.58: Babanın Eğitim Durumu Değişkeni Açısından Alt Grup Puanlarının Varyanslarının Homojenliği Testi.

<i>Boyutlar</i>	<i>Levene İstatistiği</i>	<i>sd1</i>	<i>sd2</i>	<i>p</i>	
Eleştirel	Öngörüsellik	0,455	5	570	0,809*
Düşünme	Yenilikçilik	1,014	5	570	0,408*
	Bilişsel Olgunluk	0,384	5	570	0,860*
Karar Verme	Rasyonel Karar Verme	0,294	5	570	0,916*
	Sezgisel Karar Verme	1,903	5	570	0,092*
	Bağımlı Karar Verme	0,911	5	570	0,473*
Empatik Eğilim		0,751	5	570	0,586*

* $p>0,05$

Anlamlılık düzeyleri 0,05’den büyük olduğu için varyansların homojen olduğu görülmektedir.

Çizelge 4.59: Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Baba Eğitim Düzeyi Değişkeni Açısından Eleştirel Düşünme Eğilimleri, Empatik Eğilimleri ve Karar Verme Düzeyleri.

<i>Boyutlar</i>	<i>Baba Eğitim Durumu</i>	<i>n</i>	<i>X</i>	<i>SS</i>	
Eleştirel Düşünme	Öngörüsellik	Okur-Yazar	27	3,79	0,551
		Okur-Yazar Değil	25	3,93	0,508
		İlkokul Mezunu	185	3,81	0,574
		Ortaokul Mezunu	144	3,85	0,599
		Lise Mezunu	137	3,83	0,583
		Üniversite Mezunu*	58	3,72	0,541
	Toplam	576	3,82	0,575	
	Yenilikçilik	Okur-Yazar	27	3,75	0,532
		Okur-Yazar Değil	25	3,99	0,566
		İlkokul Mezunu	185	3,81	0,581
		Ortaokul Mezunu	144	3,78	0,661
		Lise Mezunu	137	3,75	0,574
		Üniversite Mezunu*	58	3,71	0,614
	Toplam	576	3,78	0,601	
	Bilişsel Olgunluk	Okur-Yazar	27	3,80	0,664
		Okur-Yazar Değil	25	4,06	0,488
		İlkokul Mezunu	185	3,92	0,559
		Ortaokul Mezunu	144	3,87	0,624
Lise Mezunu		137	3,89	0,565	
Üniversite Mezunu*		58	3,79	0,569	
Toplam	576	3,89	0,581		
Rasyonel Karar Verme	Okur-Yazar	27	3,90	0,609	
	Okur-Yazar Değil	25	4,03	0,810	
	İlkokul Mezunu	185	3,95	0,657	
	Ortaokul Mezunu	144	3,93	0,666	
	Lise Mezunu	137	3,94	0,612	
	Üniversite Mezunu*	58	3,80	0,657	
Toplam	576	3,93	0,653		
Karar Verme	Sezgisel Karar Verme	Okur-Yazar	27	4,07	0,659
		Okur-Yazar Değil	25	3,94	0,502
		İlkokul Mezunu	185	3,76	0,813
		Ortaokul Mezunu	144	3,82	0,723
		Lise Mezunu	137	3,82	0,659
		Üniversite Mezunu*	58	3,73	0,697
Toplam	576	3,81	0,727		
Bağımlı Karar Verme	Bağımlı Karar Verme	Okur-Yazar	27	3,24	0,900
		Okur-Yazar Değil	25	3,55	0,790
		İlkokul Mezunu	185	3,62	0,802
		Ortaokul Mezunu	144	3,67	0,829
		Lise Mezunu	137	3,61	0,745
		Üniversite Mezunu*	58	3,57	0,722
Toplam	576	3,60	0,794		

*Ön Lisans, Lisans, Yüksek Lisans, Doktora

Çizelge 4.59: Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Baba Eğitim Düzeyi Değişkeni Açısından Eleştirel Düşünme Eğilimleri, Empatik Eğilimleri ve Karar Verme Düzeyleri (Devamı).

<i>Boyutlar</i>	<i>Baba Eğitim Durumu</i>	<i>n</i>	<i>X</i>	<i>SS</i>
Empatik Eğilim	Okur-Yazar	27	3,56	0,399
	Okur-Yazar Değil	25	3,48	0,412
	İlkokul Mezunu	185	3,45	0,377
	Ortaokul Mezunu	144	3,47	0,445
	Lise Mezunu	137	3,40	0,405
	Üniversite Mezunu*	58	3,40	0,395
Toplam		576	3,45	0,406

*Ön Lisans, Lisans, Yüksek Lisans, Doktora

Çizelge 4.59 incelendiğinde eleştirel düşünmenin üç alt boyutunda da okur-yazar olmayanların puanları diğer eğitim durumlarının puanlarından yüksektir. Öngörüsellik alt boyutunun ortalaması $X=3,93\pm 0,508$ 'dir, yenilikçilik alt boyutunun ortalaması $X=3,99\pm 0,566$ 'dır, bilişsel olgunluk alt boyutunun ortalaması $X=4,06\pm 0,488$ 'dir. Karar vermenin üç alt boyutunda da bağımlı karar verme boyutunda okur-yazar olanların puanları diğer eğitim durumlarının puanlarından düşüktür. Rasyonel karar verme alt boyutunun ortalaması $X=3,90\pm 0,609$ 'dur, sezgisel karar verme alt boyutunun ortalaması $X=4,07\pm 0,659$ 'dur, bağımlı karar verme alt boyutunun ortalaması $X=3,24\pm 0,900$ 'dür. Empatik eğilim boyutunda okur-yazar olanların puanları diğer eğitim durumlarının puanlarından yüksektir ve ortalaması $X=3,56\pm 0,399$ 'dur.

Çizelge 4.60: Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Babanın Eğitim Durumu Değişkeni Açısından Eleştirel Düşünme Eğilimleri, Empatik Eğilimleri ve Karar Verme Düzeylerinin Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.

<i>Boyutlar</i>		<i>Kareler</i>		<i>Kareler</i>		<i>p</i>	
		<i>Top.</i>	<i>sd</i>	<i>Ort.</i>	<i>F</i>		
Eleştirel Düşünme	Öngörüsellik	Gruplar arası	1,067	5	0,213	0,644	0,666
		Grup içi	188,986	570	0,332		
		Toplam	190,054	575			
Eleştirel Düşünme	Yenilikçilik	Gruplar arası	1,638	5	0,328	0,906	0,477
		Grup içi	206,031	570	0,361		
		Toplam	207,669	575			
Eleştirel Düşünme	Bilişsel Olgunluk	Gruplar arası	1,635	5	0,327	0,970	0,435
		Grup içi	192,172	570	0,337		
		Toplam	193,807	575			

Çizelge 4.60: Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Babanın Eğitim Durumu Değişkeni Açısından Eleştirel Düşünme Eğilimleri, Empatik Eğilimleri ve Karar Verme Düzeylerinin Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları (Devamı).

<i>Boyutlar</i>		<i>Kareler</i>		<i>Kareler</i>		<i>p</i>
		<i>Top.</i>	<i>sd</i>	<i>Ort.</i>	<i>F</i>	
Rasyonel Karar Verme	Gruplar arası	1,396	5	0,279	0,652	0,660
	Grup içi	243,868	570	0,428		
	Toplam	245,264	575			
Karar Verme	Gruplar arası	3,218	5	0,644	1,221	0,298
	Grup içi	300,478	570	0,527		
	Toplam	303,696	575			
Bağımlı Karar Verme	Gruplar arası	4,300	5	0,860	1,370	0,234
	Grup içi	357,865	570	0,628		
	Toplam	362,165	575			
Empatik Eğilim	Gruplar arası	0,972	5	0,194	1,180	0,318
	Grup içi	93,953	570	0,165		
	Toplam	94,926	575			

Çizelge 4.60'da öğrencilerin eleştirel düşünme eğilimleri, empatik eğilimleri ve karar verme düzeyleri alt boyutlarında aldıkları puanların babanın eğitim durumu değişkenine göre tek yönlü varyans analizi testi sonuçları sunulmuştur. Hiç bir alt grupta babanın eğitim durumu değişkeni arasında fark olmadığı görülmüştür.

Babanın eğitim durumu bakımından, kaçınma ve ani karar verme alt boyutları normal dağılım göstermediğinden parametrik olmayan çoklu grup karşılaştırması (Kruskal-Wallis Test) yapılmıştır.

Çizelge 4.61: Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Babalarının Eğitim Durumlarına Göre Karar Verme Alt Boyutlarının Tanımlayıcı İstatistikleri.

<i>Boyutlar</i>	<i>Baba Eğitim Durumu</i>	<i>n</i>	<i>X</i>	<i>SS</i>	<i>Mdn</i>	
Karar Verme	Okur-Yazar	27	3,00	0,928	3,20	
	Okur-Yazar Değil	25	2,47	0,864	2,40	
	Kaçınmacı Karar Verme	İlkokul Mezunu	185	2,76	0,969	2,80
		Ortaokul Mezunu	144	2,94	1,007	3,00
		Lise Mezunu	137	2,83	0,909	2,80
		Üniversite Mezunu	58	2,56	0,932	2,60
		Toplam	576	2,80	0,961	2,80
	Ani Karar Verme	Okur-Yazar	27	3,00	0,928	3,20
		Okur-Yazar Değil	25	2,47	0,864	2,40
		İlkokul Mezunu	185	2,76	0,969	2,80
		Ortaokul Mezunu	144	2,94	1,007	3,00
Lise Mezunu		137	2,83	0,909	2,80	
Üniversite Mezunu		58	2,56	0,932	2,60	
Toplam	576	2,80	0,961	2,80		

Kaçınmacı karar verme alt boyutunda okur-yazar olanların ortalamaları $X=3,00\pm 0,928$ 'dir, okur-yazar olmayanların ortalamaları $X=2,47\pm 0,864$ 'dür, ilkokul

mezunu olanların ortalamaları $X=2,76\pm0,969$ 'dur, ortaokul mezunu olanların ortalamaları $X=2,94\pm1,007$ 'dir, lise mezunu olanların ortalamaları $X=2,83\pm0,909$ 'dur, üniversite mezunu olanların ortalamaları $X=2,56\pm0,932$ 'dir, ani karar verme alt boyutunda okur-yazar olanların ortalamaları $X=3,00\pm0,928$ 'dir, okur-yazar olmayanların ortalamaları $X=2,47\pm0,864$ 'dür, ilkokul mezunu olanların ortalamaları $X=2,76\pm0,969$ 'dur, ortaokul mezunu olanların ortalamaları $X=2,94\pm1,007$ 'dir, lise mezunu olanların ortalamaları $X=2,83\pm0,909$ 'dur, üniversite mezunu olanların ortalamaları $X=2,56\pm0,932$ 'dir.

Çizelge 4.62: Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Babalarının Eğitim Durumlarına Göre Karar Verme Puanlarına İlişkin Kruskal-Wallis Testi.

<i>Boyutlar</i>	<i>Baba Eğitim Durumu</i>	<i>n</i>	<i>Sıra Ort.</i>	<i>sd</i>	<i>X²</i>	<i>p</i>				
Karar Verme	Okur-Yazar	27	322,41	5	10,041	0,074				
	Okur-Yazar Değil	25	234,84							
	Kaçınmacı Karar Verme	İlkokul Mezunu	185				281,88			
	Ortaokul Mezunu	144	311,37							
	Lise Mezunu	137	292,97							
	Üniversite Mezunu*	58	249,61							
	Okur-Yazar	27	306,37				5	4,560	0,472	
	Okur-Yazar Değil	25	246,42							
	Ani Karar Verme	İlkokul Mezunu	185							287,34
	Ortaokul Mezunu	144	306,67							
Lise Mezunu	137	283,25								
Üniversite Mezunu*	58	269,31								

*Ön Lisans, Lisans, Yüksek Lisans, Doktora

Çizelge 4.62'de öğrencilerin karar verme düzeyleri alt boyutlarında aldıkları puanların babanın eğitim durumu değişkenine göre Kruskal-Wallis Testi sonuçları sunulmuştur. Kaçınmacı karar verme alt boyutunda ($X^2(5)=10,041$; $p>0,05$), ani karar verme alt boyutunda ($X^2(5)=4,560$; $p>0,05$) babanın eğitim durumu değişkeni arasında yoktur.

Çizelge 4.63: Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Annenin Çalışıyor Olması (Gelir Getirici Bir İşe Sahip Olması) Açısından Eleştirel Düşünme Eğilimleri, Empatik Eğilimleri ve Karar Verme Düzeylerinin *t* Test, Ortalama ve Standart Sapmaları.

<i>Boyutlar</i>		<i>Anne Çalışıyor mu?</i>	<i>n</i>	<i>X</i>	<i>SS</i>	<i>t</i>	<i>sd</i>	<i>p</i>
Eleştirel Düşünme	Öngörüsellik	Çalışmıyor	446	3,84	0,566	1,247	576	0,213
		Çalışıyor	132	3,77	0,605			
	Yenilikçilik	Çalışmıyor	446	3,80	0,594	1,291	576	0,197
		Çalışıyor	132	3,72	0,637			
Bilişsel Olgunluk	Çalışmıyor	446	3,90	0,561	0,743	576	0,458	
	Çalışıyor	132	3,85	0,641				
Karar Verme	Rasyonel Karar Verme	Çalışmıyor	446	3,95	0,648	1,891	576	0,059
		Çalışıyor	132	3,83	0,664			
	Sezgisel Karar Verme	Çalışmıyor	446	3,81	0,735	-0,141	576	0,888
		Çalışıyor	132	3,82	0,704			
	Bağımlı Karar Verme	Çalışmıyor	446	3,61	0,798	0,698	576	0,485
		Çalışıyor	132	3,56	0,788			
Empatik Eğilim	Çalışmıyor	446	3,44	0,388	-1,073	576	0,284	
	Çalışıyor	132	3,48	0,463				

Çizelge 4.63’de öğrencilerin eleştirel düşünme eğilimleri, empatik eğilimleri ve karar verme düzeyleri alt boyutlarında aldıkları puanların annenin çalışıyor olması (gelir getirici bir işe sahip olması) değişkenine göre *t* Test , Ortalama ve Standart Sapmaları sonuçları sunulmuştur. Hiç bir alt boyutta annenin çalışıyor olması (gelir getirici bir işe sahip olması) değişkeni arasında fark olmadığı görülmüştür.

Kaçınma ve ani karar verme alt boyutları normal dağılım göstermediğinden parametrik olmayan ikili grup karşılaştırması (Mann-Whitney *U* Testi) yapılmıştır.

Çizelge 4.64: Karar Verme Alt Boyutlarının Annenin Çalışıyor Olmasına Yönelik (Gelir Getirici Bir İşe Sahip Olması) Tanımlayıcı İstatistikleri.

<i>Boyutlar</i>		<i>Anne Çalışıyor mu?</i>	<i>n</i>	<i>X</i>	<i>SS</i>	<i>Mdn</i>
Karar Verme	Kaçınmacı Karar Verme	Çalışmıyor	446	2,79	0,962	2,80
		Çalışıyor	132	2,85	0,968	2,80
	Toplam		578	2,81	0,963	2,80
	Ani Karar Verme	Çalışmıyor	446	2,91	1,019	3,00
		Çalışıyor	132	3,08	1,070	3,00
	Toplam		578	2,95	1,033	3,00

Kaçınmacı karar verme alt boyutunda gelir getirici bir işe sahip olmayanların ortalamaları $X=2,79\pm 0,962$ ’dir, gelir getirici bir işe sahip olanların ortalamaları $X=2,85\pm 0,968$ ’dir, ani karar verme alt boyutunda gelir getirici bir işe sahip olmayanların ortalamaları $X=2,91\pm 1,019$ ’dur, gelir getirici bir işe sahip olanların ortalamaları $X=3,08\pm 1,070$ ’dir.

Çizelge 4.65: Karar Verme Boyutunun Annenin Çalışıyor Olması (Gelir Getirici Bir İşe Sahip Olması) Açısından Mann-Whitney *U* Testi İle Karşılaştırılması.

<i>Boyutlar</i>		<i>Anne</i>		<i>Sıra Ort.</i>	<i>Sıralar Top</i>	<i>U</i>	<i>Z</i>	<i>p</i>
		<i>Çalışıyor mu?</i>	<i>n</i>					
Karar Verme	Kaçınmacı	Çalışmıyor	446	287,87	128389,00	28708,000	-0,433	0,665
	Karar Verme	Çalışıyor	132	295,02	38942,00			
	Ani Karar	Çalışmıyor	446	283,52	126452,00	26771,000	-1,584	0,113
	Verme	Çalışıyor	132	309,69	40879,00			

$p > 0,05$

Çizelge 4.65’de öğrencilerin karar verme düzeyleri alt boyutlarında aldıkları puanların annenin çalışıyor olması (gelir getirici bir işe sahip olması) değişkenine göre Mann-Whitney *U* Testi sonuçları yer almaktadır. Kaçınmacı karar verme alt boyutunda ($U=28708,000$; $p > 0,05$), ani karar verme alt boyutunda ($U=26771,000$; $p > 0,05$) annenin çalışıyor olması (gelir getirici bir işe sahip olması) değişkeni arasında fark yoktur.

Çizelge 4.66: Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Babanın Çalışıyor Olmasına Yönelik (Gelir Getirici Bir İşe Sahip Olması) Tanımlayıcı İstatistikler.

<i>Boyutlar</i>		<i>Baba Çalışıyor mu?</i>	<i>n</i>	<i>X</i>	<i>SS</i>	<i>t</i>	<i>sd</i>	<i>p</i>
Eleştirel Düşünme	Öngörüsellik	Çalışmıyor	22	3,69	0,623	-1,028	572	0,304
		Çalışıyor	552	3,82	0,573			
	Yenilikçilik	Çalışmıyor	22	3,74	0,628	-0,334	572	0,739
		Çalışıyor	552	3,78	0,601			
Karar Verme	Bilişsel	Çalışmıyor	22	3,79	0,623	-0,801	572	0,423
		Çalışıyor	552	3,89	0,577			
	Rasyonel	Çalışmıyor	22	3,81	0,669	-0,871	572	0,384
		Karar Verme	Çalışıyor	552	3,93			
Karar Verme	Sezgisel	Çalışmıyor	22	3,73	0,850	-0,533	572	0,595
		Karar Verme	Çalışıyor	552	3,81			
	Bağımlı	Çalışmıyor	22	3,47	0,825	-0,786	572	0,432
		Karar Verme	Çalışıyor	552	3,61			
Empatik Eğilim	Çalışmıyor	22	3,42	0,354	-0,341	572	0,733	
	Çalışıyor	552	3,45	0,409				

Çizelge 4.66’da öğrencilerin eleştirel düşünme eğilimleri, empatik eğilimleri ve karar verme düzeyleri alt boyutlarında aldıkları puanların babanın çalışıyor olması (gelir getirici bir işe sahip olması) değişkenine göre hiç bir alt boyutta fark olmadığı görülmüştür.

Kaçınma ve ani karar verme alt boyutları normal dağılım göstermediğinden parametrik olmayan ikili grup karşılaştırması (Mann-Whitney *U* Testi) yapılmıştır.

Çizelge 4.67: Karar Verme Alt Boyutlarının Babanın Çalışıyor Olmasına Yönelik (Gelir Getirici Bir İşe Sahip Olması) Tanımlayıcı İstatistikleri.

<i>Boyutlar</i>		<i>Baba Çalışıyor mu?</i>	<i>n</i>	<i>X</i>	<i>SS</i>	<i>Mdn</i>
Karar Verme	Kaçınmacı	Çalışmıyor	22	2,74	0,973	2,60
	Karar Verme	Çalışıyor	552	2,80	0,962	2,80
	Toplam		574	2,80	0,962	2,80
Karar Verme	Ani Karar	Çalışmıyor	22	2,85	1,369	3,00
	Verme	Çalışıyor	552	2,96	1,021	3,00
	Toplam		574	2,95	1,035	3,00

Kaçınmacı Karar Verme alt boyutunda gelir getirici bir işe sahip olmayanların ortalamaları $X=2,74\pm 0,973$ 'dür, gelir getirici bir işe sahip olanların ortalamaları $X=2,80\pm 0,962$ 'dir, Ani Karar Verme alt boyutunda gelir getirici bir işe sahip olmayanların ortalamaları $X=2,85\pm 1,369$ 'dur, gelir getirici bir işe sahip olanların ortalamaları $X=2,96\pm 1,021$ 'dir.

Çizelge 4.68: Karar Verme Boyutunun Babanın Çalışıyor Olması (Gelir Getirici Bir İşe Sahip Olması) Açısından Mann-Whitney *U* Testi İle Karşılaştırılması.

<i>Boyutlar</i>	<i>Baba Çalışıyor mu?</i>	<i>n</i>	<i>Sıra Ort.</i>	<i>Sıralar Top</i>	<i>U</i>	<i>Z</i>	<i>p</i>
Karar Verme	Çalışıyor	552	287,76	158844,50			
Ani Karar Verme	Çalışmıyor	22	267,64	5888,00	5635,000	-0,574	0,566
	Çalışıyor	552	288,29	159137,00			

Çizelge 4.68'de öğrencilerin karar verme düzeyleri alt boyutlarında aldıkları puanların babanın çalışıyor olması (gelir getirici bir işe sahip olması) değişkenine göre Mann-Whitney *U* Testi sonuçları sunulmuştur. Kaçınmacı karar verme alt boyutunda ($U=5927,500$; $p>0,05$), ani karar verme alt boyutunda ($U=5635,000$; $p>0,05$) babanın çalışıyor olması (gelir getirici bir işe sahip olması) değişkeni arasında fark olmadığı görülmüştür.

5. TARTIŞMA

Bu araştırma, Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin eleştirel düşünme, empatik eğilimleri ve karar verme düzeylerini belirlemek, eleştirel düşünme, empatik eğilimleri ve karar verme düzeyleri arasındaki ilişki ile alt gruplar arasında anlamlı bir fark olup olmadığını incelemek amacıyla yapılmıştır. Edilen sonuçlar aşağıda tartışılmıştır.

5.1 Eleştirel Düşünme Eğilimleri, Empatik Eğilimler ve Karar Verme Düzeyleri İlişkileri

Eleştirel düşünme, empatik eğilim ve karar verme stilleri arasında pozitif yönde ilişkiler olduğu bulgusu elde edilmiştir. Bu ilişkiler; eleştirel düşünme ile empatik eğilim arasında pozitif yönde zayıf, eleştirel düşünme ile karar verme arasında pozitif yönde çok zayıf, karar verme ile empatik eğilim arasında pozitif yönde zayıf düzeyde anlamlı ilişkilerdir.

Eleştirel düşünme eğilimi ile ilgili olarak Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi öğretmen adayları üzerine yaptığı çalışmasında Erdoğan (2012), bu öğretmen adaylarının eleştirel düşünme eğilimlerinin düşük olduğunu bulmuştur. Bu çalışmanın örneklemini; 9 üniversitenin eğitim fakültelerinin Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Eğitimi bölümü öğrencisi olan 813 öğrenciden oluşmaktadır.

Göbel (2013), sınıf öğretmenleri ile ilgili olarak yaptığı çalışmada eleştirel düşünme becerisi öğretimi yeterliliği ve uygulama düzeylerini belirlediği 2011-2012 eğitim öğretim yılında Kütahya ilinde çalışmakta olan 272 sınıf öğretmeninden elde edilen sonuçlara göre sınıf öğretmenleri kendilerini eleştirel düşünme becerisi öğretiminde yeterli buldukları, eleştirel düşünme becerisi öğretimi uygulamalarında ise “her zaman” uyguladıkları, bunun yanında eleştirel düşünme becerisi öğretimi ve eleştirel düşünme becerisi uygulama yeterlilikleri arasında pozitif bir ilişki olduğunu ortaya koymuştur.

Kong (2007), öğretmen adaylarının eleştirel düşünme eğilimlerini belirlemeyi amaçladığı çalışmasında 21 öğretmen adayı üzerinde uygulamıştır. Çalışmada, deney

grubunda bulunan öğretmen adaylarının analitik düşünme, olgunluk ve meraklılık alt boyutlarında eleştirel düşünme eğilimlerinin daha yüksek sonucunu elde etmiştir.

Hazer (2011), sosyal bilgiler öğretmenleriyle ilgili yaptığı çalışmasında eleştirel düşünme yeterlilik düzeylerini belirlemiştir. Çalışmanın örneklemini Malatya ili belediye sınırları içinde 53 ilköğretim okulunun 110 Sosyal Bilgiler Öğretmeninden oluşmaktadır. Araştırma sonunda şu sonuçlara ulaşılmıştır: Eleştirel düşünme eğilimleri orta düzeydedir; alt boyutlardan analitiklik, açık fikirlilik, meraklılık, doğruyu arama, sistematiklik eleştirel düşünme eğilimleri orta düzeydedir, alt boyutlardan kendine güven ise eleştirel düşünme eğilimleri yüksek düzeydedir.

Kızıldaş (2011), sınıf öğretmeni adayları üzerine yaptığı çalışmada eleştirel düşünme eğilimlerinin orta düzeyde olduğu sonucuna ulaşmıştır. Bu çalışma Yüzüncü Yıl Üniversitesi eğitim fakültesi ilköğretim bölümünde öğrenim gören (n=217) öğrenci ile Van ili merkez ilköğretim okullarında görev yapan sınıf öğretmenlerinden (n=505) oluşan örneklem grubu üzerinde yapılmıştır.

Karademir (2013), öğretmen adaylarıyla ilgili çalışmasının sonucunda öğretmen adaylarını sorgulama ve öğretmen adaylarının eleştirel düşünme becerileri ortalamaların üzerindedir aynı zamanda öğretmen öz-yeterlikleri orta düzeydedir. Çalışma nicel veri için 747, nitel veri için 24 katılımcıdan oluşmaktadır.

Akdere (2012), Türkiye’de ki öğretmen adaylarıyla çalışmasında eleştirel düşünme seviyelerini orta derecenin altında bulmuştur. Eleştirel düşünme öğretimine yönelik tutumları orta derecede olumlu bulmuştur. Çalışmasında 1234 katılımcı bulunmaktadır.

Kökdemir (2003), belirsizlik durumlarında karar verme ve problem çözme konusuyla Kaliforniya eleştirel düşünme eğilimi ölçeğinin Türkçe’ye uyarlanma çalışmasını 17 ile 28 yaş aralığında olan 913 üniversite öğrencisiyle yapmıştır. Sonunda eleştirel düşünme eğilimi yüksek olanların, düşük olanlara göre olasılık tabanlı problemlerde daha rasyonel karar verdiklerini elde etmiştir. Eleştirel düşünme dersi alan öğrencilerin, dersi almayan öğrencilere göre eleştirel düşünme eğilimlerinin yükseldiği gözlenmiştir.

Aykora, Tekin, Özdağ, Dereceli ve Uzunkaya (2010), beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencileri ile güzel sanatlar fakültesi öğrencilerinin iletişim becerileriyle empatik eğilimleri karşılaştırdıkları araştırmalarında, beden eğitimi ve

spor yüksekokulu öğrencilerinin güzel sanatlar fakültesi öğrencilerinden yüksek empatik eğilim puanlarına sahip olduklarını ortaya koymuşlardır. Beden eğitimi ve spor yüksekokulu kadın ve erkek öğrencilerinin güzel sanatlar fakültesi kadın ve erkek öğrencilerinden yüksek empatik eğilim puanlarına sahiptirler.

Empatik eğilim düzeyleriyle düşünme stillerinin ilişkisini Yaşar ve Erol (2015), okul öncesi eğitimi bölümü öğrencileriyle yapmıştır. Araştırmalarının sonucunda, öğretmen adaylarının orta düzey bir empatik eğilime sahip olduklarını saptamışlardır.

Gülle (2015), eleştirel düşünme ve empati kurma düzeylerini belirlemiştir. çalışmasını, 2014-2015 eğitim-öğretim döneminde Türkiye'nin yedi bölgesinde 6292 beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencisi oluşturmuştur. Öğrencilerin eleştirel düşünme toplam puanları ve eleştirel düşünme alt boyutlarının empatik eğilim düzeyleri açısından Pearson Momentler Korelasyon katsayısına ilişkin sonuçlara bakıldığında ilişkinin pozitif yönde orta düzeyde olduğu sonucuna varılmıştır.

Çalışmalar her ne kadar farklı sonuçlar göstermiş olsada yapılan bu çalışma eleştirel düşünmenin empatik eğilimlerin ve karar verme düzeylerinin birbiri ile pozitif yönde ilişkileri vardır. Yapılan çalışmalarda eleştirel düşünmenin empatik eğilimlerin ve karar vermenin birlikte çalışmadığı ancak herbiri ile ilgili çeşitli çalışmalar olduğu görülmektedir. Eleştirel düşünme, empatik eğilimler ve karar verme beden eğitimi öğretmenliği, antrenörlük, spor yöneticiliği ve rekreasyon meslekleri içinde önemli olduğu düşünülmektedir. Bu bölümlerde öğrenim gören öğrencilerin, eleştirel düşünme, empatik eğilimler ve karar verme puanlarının ortancanın üzerinde bir ortalamaya sahip olması göz önünde bulundurulduğunda iş bulmada işe yerleştirilmede avantaj sağlayabileceği düşünülmektedir. İş verenler açısından bakıldığında tercih nedeni olabilir. Spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin yaşam doyumu ve yaşam kalitesine de olumlu katkılar sağlayacağı düşünülmektedir.

5.2 Eleştirel Düşünme Eğilimleri

Bu çalışmada eleştirel düşünme eğilimleri puanlarında cinsiyet değişkeni açısından bir fark yaratmadığı saptanmıştır.

Cinsiyet bakımından eleştirel düşünme puanlarının kadınlar ve erkekler arasında ayrışmadığı sonucu ortaya çıkmıştır.

Çetin (2008), 493 sınıf öğretmeni adayıyla yaptığı çalışmada eleştirel düşünme üzerinde cinsiyetin etkili olmadığını bulmuştur.

Kürüm (2002) ve Akar (2007), öğretmen adayları ile ilgili yaptığı çalışmada eleştirel düşünme gücü üzerinde cinsiyetin etkili olmadığını bulmuştur. Literatürdeki yapılan çalışma bu çalışmayla paralellik göstermektedir.

Karalı (2012), eleştirel düşünme eğilimlerini belirlemek için 1247 Eğitim Fakültesi öğretmen adayı ile yaptığı çalışmada eleştirel düşünme eğilimi düzeylerinin iyi düzeyde olduğunu belirtmiştir. Cinsiyetin eleştirel düşünme eğilimleri puanlarını ayırt.edici bir unsur olmadığını belirtmiştir. Yapılan bu çalışma yukarıda söz edilen çalışma ile benzer sonuçlara vurgu yapmaktadır.

Bu araştırmanın bulguları değerlendirildiğinde bölümler bakımından eleştirel düşünmenin öngörüsellik alt boyutunda; Spor Yöneticiliği Bölümü öğrencilerinin puanlarının Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi Bölümü öğrencilerinden yüksek olduğu, yenilikçilik alt boyutunda; Spor Yöneticiliği Bölümü öğrencilerinin puanlarının Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi Bölümü öğrencilerinden yüksek olduğu sonuçları elde edilmiştir.

Saçlı ve Demirhan (2011), antrenörlük, beden eğitimi ve spor öğretmenliği ve rekreasyon bölümlerinde okuyan öğrencilerin eleştirel düşünme becerilerini karşılaştırmıştır. Çalışma bu bölümlerde okuyan 1394 öğrenciden oluşmaktadır. Antrenörlük, Beden eğitimi ve spor öğretmenliği ve rekreasyon bölümlerinde okuyan öğrencilerin eleştirel düşünme becerileri orta düzeyde sonucu elde edilmiştir.

Bölümler arasındaki farklılıklara bakarak spor yöneticisi adaylarının işletmelerde, kurumlarda, organizasyonlarda, medyayla iletişimlerinde daha çok insanla ilişki içerisinde olabileceğinden dolayı daha öngörüselle daha yenilikçi ve daha çok eleştirel düşünebileceklerinin puanlarına bakarak gelecekte hem kendilerine hem de mesleki kariyerlerine yönelik avantaj sağlayabileceğini söyleyebiliriz. Beden eğitimi öğretmenlerinin çalışma alanları göz önünde bulundurulduğunda merkezi olarak hazırlanmış olan öğretim programına bağlı çalıştıkları bilinmektedir. Oysa spor yöneticilerinin çalışma alanları kamuya açık değişen toplum dinamiklerine uygun projeler üretme uygulamalar ortaya koymayı gerektirdiğinden daha yenilikçi ve daha eleştirel yaklaşımları beklenebilir. Beden eğitimi öğretmenlerinin yenilikçilik puanlarının spor yöneticiliği bölümü öğrencilerine göre düşük olmasını bu şekilde

açıklayabiliriz. Her iki grubunda ortalamaların üzerinde puanlara sahip olduğu görülmektedir ve bu puanlar arasındaki fark değerlendirilmiştir (Çizelge 4.19). Bu farkın olumsuz şekilde yorumlanmaması gerekir.

Eleştirel düşünme eğilimleri puanlarında öğrenim gördükleri sınıfın bir farklılığa neden olmadığı sonucu ortaya çıkmıştır.

Karalı (2012), 1247 Eğitim Fakültesi öğretmen adayı üzerine yaptığı çalışmada eleştirel düşünme eğilimi puanlarının üst sınıflar lehine daha yüksek puanlara sahip olduğunu ortaya koymuştur. Dil Coşkun (2001), 92 hemşirelik öğrencileriyle yaptığı çalışmasında eleştirel düşünme düzeylerinin orta düzeyde olduğunu, üst sınıflara geçtiklerinde eleştirel düşünme düzeylerinin arttığını bulmuştur. Çetin (2008), 493 sınıf öğretmeni adayıyla yaptığı çalışmasında sınıf düzeyleri arasında 4. sınıfların eleştirel düşünme puanları 1. sınıfların eleştirel düşünme puanlarından yüksek olduğunu ortaya koymuştur.

Spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin sporla iç içe olmaları takım veya bireysel olarak yarışmalara katılıyor olmaları eleştirel düşünme alt boyutlar arasında farkı ortadan kaldıran bir neden olabilir. Alt boyutlarının her üç boyut ve her dört sınıf düzeyinde de ortalamaların üzerinde olduğu niceliksel olarak özellikle öngörüsellik ve yenilikçilik alt boyutunda 1. sınıfların puanları daha düşük olmakla birlikte bu fark istatistiksel olarak anlamlı değildir.

Eleştirel düşünme eğilimleri alt boyutları puanlarında en uzun süre yaşanan yerleşim biriminin bir farklılığa neden olmadığı sonucu ortaya çıkmıştır.

Çekiç (2007), araştırmasında eleştirel düşünme becerisi ile yerleşim yeri arasında anlamlı farklılık olmadığı sonucuna ulaşmıştır. Yapılan bu çalışmayla benzer sonuçlar göstermektedir. Yerleşim yerlerine göre değerlendirildiğinde her üç alt boyutta da yüksek ortalama puanlarına sahiptir. Farkın ortaya çıkmaması da beklenen sonuçtur.

Eleştirel düşünme eğilim puanları lisanslı sporcu olma durumlarında ve spor türü değişkeni açısından bir farklılık yaratmamaktadır.

Lisanslı sporcu ve spor türü değişkeninin eleştirel düşünme eğilimleri ile ilgisini araştıran çalışmalara rastlanmamıştır. Lisanslı sporcu olma durumlarına göre ve spor türü değişkenlerine göre değerlendirildiğinde her üç alt boyutta da yüksek ortalama puanlarına sahiptir. Farkın ortaya çıkmaması da beklenen sonuçtur.

Eleştirel düşünme eğilimleri puanlarında spor türü değişkeni açısından bir fark yaratmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Eleştirel düşünme eğilimleri puanlarında akademik başarı değişkeni ile ilgili bir fark olmadığı saptanmıştır.

Öğretmen adaylarıyla yaptığı çalışmasında Zayif (2008), eleştirel düşünme eğilimlerini düşük düzeyde sonucunu bulmuştur. Araştırma kapsamında Abant İzzet Baysal Üniversitesi eğitim fakültesinin farklı bölümlerinde öğrenim gören 502 öğrenci üzerinde çalışılmıştır. Akademik başarı değişkenine göre fark bulunmuştur. Farkın olmasını da öğrenmelerinde ki eksiklik olarak açıklamıştır. Semerci (2003), yaptığı çalışmada öğretmenlik meslek derslerinin eleştirel düşünme becerilerini geliştirdiğini ortaya koymuştur. Akbıyık (2002) ve Kökdemir (2003), çalışmalarında eleştirel düşünme ile akademik performans arasında olumlu doğrusal bir ilişki olduğunu ortaya koymuştur.

Aybek (2006), eleştirel düşünme ile akademik başarı arasında ilişki bulamamıştır.

Yukarıda ki çalışmalarla paralellik gösteren ve göstermeyen çalışmalar ortaya konmuştur mesleğe yönelik derslerin eleştirel düşünme puanlarını yükselttiği ve farkın ortaya çıkmamasına neden olduğu şeklinde yorumlanabilir.

Eleştirel düşünme eğilimleri puanlarında anne eğitim düzeyi değişkeni açısından bir fark yaratmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Çetin (2008), sınıf öğretmeni adayları (n=493) ile yaptığı çalışmasında anne eğitim düzeylerinin eleştirel düşünme gücü üzerinde belirleyici bir unsur olmadığını bulmuştur. Özdemir (2005), eğitim fakültesinde öğrenim görmekte olan 128 üniversite öğrencisiyle yaptığı çalışmasında eleştirel düşünme becerisinin orta düzeyde olduğunu ve annenin öğrenim durumunun eleştirel düşünme puanları arasında bir fark yaratmadığı sonucunu bulmuştur.

Eleştirel düşünme eğilimlerinin anne eğitim düzeylerini etkilemediği ortaya koymuştur ve yapılan bu çalışma yukarıda söz edilen çalışma ile benzer sonuçlara vurgu yapmaktadır.

Eleştirel düşünme eğilimleri puanlarında baba eğitim düzeyi değişkeni açısından bir fark yaratmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Özdemir (2005), çalışmasında Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesinde öğrenim görmekte olan 128 üniversite öğrencisiyle çalışmış eleştirel düşünme becerisinin orta düzeyde olduğunu ve baba öğrenim durumunun eleştirel düşünme becerisinde fark yaratmağı sonucunu ortaya koymuştur. Kaya (1997), çalışmasında baba eğitim düzeyi değişkeninin eleştirel düşünme düzeyini etkilemediğini ortaya koymuştur.

Eleştirel düşünme eğilimlerinin baba eğitim düzeylerini etkilemediğı ortaya koymuştur ve yapılan bu çalışma yukarıda söz edilen çalışma ile benzer sonuçlara vurgu yapmaktadır.

Eleştirel düşünme eğilimleri puanlarında anne çalışma durumu değişkeni açısından bir fark yaratmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Hemşirelik yüksekokulu öğrencileriyle yaptığı çalışmasında Dil ve Öz (2005), eleştirel düşünme becerilerini araştırmışlardır. Annenin gelir getiren bir işte çalışma durumunun eleştirel düşünme becerilerini etkilemediğı bulmuşlardır. Kaya (1997), çalışmasında annenin çalışma durumu değişkeninin eleştirel düşünme düzeyini etkilemediğini bulmuşlardır. Gülveren (2007), eğitim fakültesi öğrencileriyle yaptığı çalışmasında eleştirel düşünme becerilerini belirlemiştir. Araştırması kapsamında 2006-2007 eğitim-öğretim yılı Uşak Üniversitesi Eğitim Fakültesinde farklı branşlarda öğrenimlerini sürdüren 1302 öğretmen adayı üzerinde çalışmıştır. Araştırma sonucunda eğitim fakültesinde okuyan öğrencilerin eleştirel düşünme becerilerinin yeterli olmadığını bulmuştur. Annenin işi ile ilgili olarak eleştirel düşünme becerileri üzerinde fark bulunamamıştır. Yukarıda sözü edilen araştırma sonuçları bu çalışma ile paralellik göstermektedir. Eleştirel düşünme eğilimlerinin annenin çalışma durumunu etkilemediğini ortaya koymuştur ve yapılan bu çalışma yukarıda söz edilen çalışma ile benzer sonuçlara vurgu yapmaktadır.

Eleştirel düşünme eğilimleri puanlarında baba çalışma durumu değişkeni açısından bir fark yaratmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Dil ve Öz (2005), hemşirelik yüksekokulu öğrencileriyle yaptığı çalışmasında babanın gelir getiren bir işte çalışma durumunun eleştirel düşünme becerilerini etkilemediğı bulmuşlardır. Kaya (1997), çalışmasında babanın çalışma durumu değişkeninin eleştirel düşünme düzeyini etkilemediğini bulmuşlardır. Eğitim Fakültesi Öğrencileriyle yaptığı çalışmasında Gülveren (2007), eleştirel düşünme becerilerini belirlemiştir. Araştırması kapsamında 2006-2007 eğitim-öğretim yılı Uşak

Üniversitesi Eğitim Fakültesinde farklı branşlarda öğrenimlerini sürdüren 1302 öğretmen adayı üzerinde çalışmıştır. Araştırma sonucunda eğitim fakültesinde okuyan öğrencilerin eleştirel düşünme becerilerinin yeterli olmadığını bulmuştur. Babanın işi ile ilgili olarak öğrencilerin eleştirel düşünme becerileri üzerinde fark bulunamamıştır. Yukarıda sözü edilen çalışmaların sonuçları bu çalışma ile paralellik göstermektedir. Eleştirel düşünme eğilimlerinin babanın çalışma durumunu etkilemediğini ortaya koymuştur ve yapılan bu çalışma yukarıda söz edilen çalışma ile benzer sonuçlara vurgu yapmaktadır.

Eleştirel düşünme eğilimleri puanlarında gelir durumu değişkeni açısından bir fark yaratmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Eleştirel düşünme eğilimlerinin gelir durumundan etkilenmediği sonucu ortaya çıkmıştır.

Özdemir (2005), eğitim fakültesinde öğrenim görmekte olan 128 üniversite öğrencisiyle çalışmış eleştirel düşünme becerisinin orta düzeyde olduğunu ve gelir durumunun eleştirel düşünme düzeylerinde bir fark yaratmadığı sonucunu ortaya koymuştur. Kaya (1997), çalışmasında sosyo-ekonomik düzeyin eleştirel düşünme düzeyine etkisi olmadığını bulmuştur. Öğretmen adayları üzerinde yaptığı çalışmasında Kürüm (2002), eleştirel düşünme gücü gelir düzeylerini etkilediğini; ailelerinin gelir düzeylerinin düşük olanların eleştirel düşünme gücü düşük olarak; aileleri orta ve yüksek gelir düzeyinde olanların eleştirel düşünme gücünün yüksek olduğunu bulmuştur. Yukarıdaki çalışmalarda hem gelir durumunun eleştirel düşünme düzeyinde fark yarattığı hem de fark yaratmadığı ile ilgili çalışmalar bulunmaktadır. Fark olmayan çalışmalar yapılan bu çalışmayla paralellik göstermektedir. Eleştirel düşünme eğilimlerinin gelir durumu açısından aynı sosyo-ekonomik çevrede bulunmalarından dolayı fark yaratmadığı söylenebilir.

5.3 Empatik Eğilimler

Çalışmanın ikinci alt problemi olan cinsiyet değişkeni açısından empatik eğilimler arasındaki farklılıklar tartışılmıştır. Bu çalışmanın bulgularına göre empatik eğilim puanları arasında cinsiyet değişkeni açısından fark olduğu sonucu bulunmuştur. Cinsiyet değişkeni bakımından empatik eğilim boyutu puanları arasında anlamlı fark

vardır. Kadınların empatik eğilim puanları erkeklerin empatik eğilim puanlarından istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde daha yüksektir.

Rehber (2007), empatik eğilim düzeyleriyle çatışma çözme davranışlarını incelemiştir. Çalışmasının örneklemini Nevşehir İli'nden beş ilköğretim okulundan 755 ikinci kademe öğrencisi oluşturmaktadır. Kadın öğrencilerin empatik eğilim düzeylerinin erkek öğrencilerin empatik eğilim düzeylerinden yüksek olduğunu bulmuştur. Erkmén (2007), kadınların empatik eğilim puan ortalamasının erkeklerden yüksek olduğu gözlemiştir. Çalışmasını Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencileri ile yapmıştır. Yine başka bir çalışma olan Öztürk, Koparan, Haşıl, Efe, ve Özkaya (2004), antrenör ve hakemlerin empati durumlarının araştırılması çalışmasına 100 antrenör ve 142 hakem katılmıştır. Kadın hakemler erkek hakemlere oranla daha empatik yaklaşıma sahip olduklarını ortaya koymuşlardır. Solak (2011), saldırganlık düzeyleri ve empatik eğilim düzeylerini incelemiştir. Çalışmanın örneklemini, Çorum il merkezinde ortaöğretim kurumunda öğrenim gören 247 spor yapan, 267 spor yapmayan 514 (266 erkek; 248 kadın) öğrenciden oluşmaktadır. Kadın öğrencilerin erkek öğrencilere göre empatik eğilim düzeyleri daha yüksek olduğunu ortaya koymuştur. Kırımoğlu, Gezer, Deveci ve Gülle (2016), spor eğitimi alan üniversite öğrencilerinin saldırganlık ve empatik eğilim düzeylerini incelemiştir. 2013-2014 Eğitim-Öğretim döneminde Mustafa Kemal Üniversitesinde okuyan 254 kadın, 281 erkek toplam 535 katılımcıdan oluşmaktadır. Spor eğitimi almayan kadınların spor eğitimi almayan erkeklere göre empatik eğilim puanlarının yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Yukarıda söz edilen çalışmaların sonuçları bu çalışmanın sonuçlarını destekler niteliktedir. Ancak Beyaz (2016), çalışmasında yapılan bu çalışmanın sonucundan farklı bir sonuç ortaya koymuştur. Beyaz (2016), beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü öğrencileriyle yaptığı çalışmada (kadın n=60 erkek n=81 toplam n=141) kadın ve erkek öğrencilerin empatik eğilim puanları arasında fark olmadığı sonucuna ulaşmıştır. Kiraz (2011), eğitim fakültesi öğrencilerine yönelik yapmış olduğu çalışmada cinsiyetin katılımcılar açısından empati puan ortalamaları dikkate alındığında herhangi bir farklılık oluşturmadığı sonucuna varılmıştır.

Duygusal tepkiler empatinin bir bileşenidir, kadınların, olaylara karşı erkeklerden daha fazla duygusal tepki gösterdiği belirtilmektedir (Hoffman ve Levine, 1976). Bu çalışmada da kadınların empatik eğilim puanlarının yüksek olması bu

durumla açıklanabilir. Empatik anlayış iletişim çatışmalarını engellemektedir ve daha anlamlı ilişkilerin kurulmasına yardımcı olmaktadır (Köksal, 2000). Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin empatik eğilim puanlarının ortalamaları ortancanın üzerinde bir değere sahip olması onların iletişim çatışmalarından uzak diğer insanlarla daha anlamlı ilişkiler kurabileceği şeklinde yorumlanabilir. Bu çalışmada elde edilen bu bulgu oldukça önemlidir.

Bu bölümde çalışmanın empatik eğilimle ilgili alt problemlerinden biri olan bölüm değişkeni açısından farklılıklar tartışılmıştır. Bu çalışmanın bulgularına göre empatik eğilim puanları arasında bölüm değişkeni açısından fark olmadığı sonucu bulunmuştur.

Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencileriyle yaptığı çalışmasında Erkmen (2007), beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü öğrencilerinin, antrenörlük ve spor yöneticiliği bölümü öğrencilerine oranla empatik eğilim düzeyleri puan ortalamaları açısından daha yüksek olduğu sonucuna ulaşmıştır. Beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencileriyle yaptığı çalışmada Arslanoğlu (2012), empatik eğilim düzeylerinin bölüm değişkeni açısından farklılığın olduğu ve bu farklılığın beden eğitimi öğretmenliği bölümü öğrencileri lehine olduğu sonucuna varmıştır. Aykora ve diğerleri (2010), beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencileri ile güzel sanatlar fakültesi öğrencilerinin iletişim becerileriyle empatik eğilimlerini inceledikleri çalışmada, beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin empatik eğilim puanlarının güzel sanatlar fakültesi öğrencilerinin empatik eğilim puanlarından daha yüksek olduğu sonucunu ortaya koymuşlardır.

Yukarıda söz edilen çalışmaların sonuçları bu çalışmanın sonuçlarıyla benzerlik göstermemekle birlikte benzer sonuçlar ortaya koyan çalışmalarda bulunmaktadır.

Yiğiter, Kolayış, Yenigün ve Taşkiran (2011), beden eğitimi spor yüksekokulu rekreasyon, antrenörlük, yöneticilik ve öğretmenlik bölümü öğrencilerine yönelik yaptığı empati çalışmasında empatinin bölümler arasında farka neden olmadığını bulgulamışlardır. Kiraz (2011), eğitim fakültesi öğrencilerine yönelik yapmış olduğu çalışmada bölümlerin katılımcılar açısından empati puan ortalamaları dikkate alındığında herhangi bir farklılık oluşturmadığı sonucuna varılmıştır.

Yapılan bu çalışmada, Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin öğrenim gördükleri bölümler arasında empatik eğilim puanları farklılaşmamaktadır. Fark olmamasının nedeni bu çalışmanın örneklemini oluşturan öğrencilerin aynı sosyo-ekonomik çevreden olmalarından ve örneklem grubunun özelliğinden kaynaklanabilir.

Bu bölümde çalışmanın empatik eğilimle ilgili alt problemlerinden biri olan sınıf değişkeni açısından farklılıklar tartışılmıştır. Bu çalışmanın bulgularına göre empatik eğilim puanları arasında sınıf değişkeni açısından fark olduğu sonucu bulunmuştur. Empatik eğilim puanlarında okudukları sınıf değişkeni açısından 1. sınıf öğrencilerinin puanları 4. sınıf öğrencilerinin puanlarından daha düşüktür sonucu elde edilmiştir.

Ekinci ve Aybek (2010), öğretmen adaylarının empatik ve eleştirel düşünme eğilimlerinin incelenmesi çalışmasına Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi öğretmen adaylarından 671 kişi katılmıştır. 4. sınıf öğrencilerinin empatik eğilimleri 1. sınıf öğrencilerinden daha yüksek olduğu sonucu bulunmuştur. Bu farkla empatinin geliştirebileceği ve zamanla artırılabilirliği ifade etmiştir. Akçalı (1991), araştırmasında Boğaziçi Üniversitesi ve Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü Psikolojik Danışma ve Rehberlik Anabilim Dalı 1. ve 4. sınıf öğrencilerinin empatik beceri düzeylerini ölçmüş ve 4. sınıfların empati düzeylerinin 1. sınıflara oranla yüksek olduğu sonucunu ortaya koymuştur. Beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü öğrencileriyle yaptığı çalışmada Korur (2014), empatik eğilim düzeylerini orta düzeyde bulmuştur. Çalışma 10 farklı üniversitenin 1006 öğrencisinden oluşmaktadır. Beden eğitimi öğretmeni adaylarıyla yaptığı çalışmada 1. sınıf öğrencilerinin empatik eğilim puanlarının 2. 3. ve 4. sınıf öğrencilerinin empatik eğilim puanlarından düşük olduğunu bulmuştur. Karakaya (2001), Mete ve Gerçek (2005) ve Ergül (1995) yaptığı çalışmalarda da bu çalışma sonuçlarına benzer sonuçlar bulmuştur. Bunun yanında farklı sonuçlar da bulunmaktadır. Beden eğitimi spor yüksekokulu öğretmenlik bölümünü öğrencileriyle ilgili çalışmasında Tekin ve Güllü (2010) 1., 2., 3. ve 4. sınıfta olmalarının empatik eğilim düzeylerinin farklılığa sebep olmadığı sonucu elde edilmiştir. Beden eğitimi öğretmen adaylarıyla Yılmaz ve Akyel'in (2008) yaptığı çalışma ve farklı bölümde öğrenim gören öğrencilere Genç ve Kalafat'ın (2008) yaptığı çalışma empatik eğilim düzeyinin sınıf değişkenine göre farklılaşmadığı sonucuna varılmıştır. Beyaz (2016), yaptığı çalışmada beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü öğrencilerinin (kadın n=60 erkek n=81 toplam n=141) sınıf

düzeyleri bakımından empatik eğilim düzeyleri bakımından fark olmadığı sonucunu ortaya koymuştur. Ercoşkun (2005), çalışmasında empatik eğilim düzeyinde sınıf değişkeninin fark yaratmadığı sonucunu ortaya koymuştur.

Carlozzi ve Liberman, (1983) çalışmasında empatinin yaşla birlikte arttığını, Barak (1990) ise çalışmasında empatinin yaşamsal deneyimlerle geliştiğini ortaya koymuşlardır. Yapılan bu çalışmada sınıflar arasında ortaya çıkan farkın beklenen bir sonuç olduğu söylenebilir. Empatik eğilim boyutunda 4. sınıf öğrencilerinin 1. sınıf öğrencilerine göre daha empatik oldukları kararlarında kendilerini başkalarının yerine daha çok koyduklarını puanlarına bakarak söylenebilir.

Empatik eğilimleri puanlarında en uzun süre yaşadığı yerleşim biriminin bir farklılığa neden olmadığı sonucu ortaya çıkmıştır.

Ercoşkun (2005), çalışmasında en uzun süre yaşadığı yerleşim birimi arasında fark olmadığını bulmuştur.

En uzun süre yaşadığı yerleşim birimi değişkenine göre değerlendirildiğinde empatik eğilim puanlarının ortalamasının üzerinde olduğu görülmektedir ve birbirlerine oldukça yakındır. Öğrencilerin en uzun süre yaşadıkları yer empatik eğilim puanlarında bir farklılığa neden olmamıştır.

Lisanslı sporcu olma durumları açısından, empatik eğilim boyutu puanları arasında anlamlı fark vardır. Lisanslı sporcuların empatik eğilim puanları lisanslı sporcu olmayanların empatik eğilim puanlarından daha yüksektir.

Spor yapan ve yapmayan farklı bölümlerde okuyan öğrencilerle yaptıkları çalışmada Kırımoğlu ve diğerleri (2016), empatik eğilim düzeylerinin orta düzeyde sonucunu elde etmişlerdir. Çalışmaya 535 öğrenci katılmıştır ve spor yapan ve yapmayan öğrenciler arasında empatik eğilim puanlarında fark bulamamıştır. Yılmaz ve Akyel (2008), empatik eğilim düzeylerini orta düzeyden yüksek olarak bulmuşlardır. Çeşitli düzeylerde (amatör, profesyonel, rekreatif) spor yapan öğrenciler arasında empatik eğilim puanlarında fark bulamamıştır. Solak (2011), Beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencileriyle yaptığı çalışmada ve Erkmen (2007), empatik eğilim düzeyleri ile ilgili yaptığı çalışmasında, spor yapma yılı yüksek olanların empatik eğilim düzeylerinin yüksek olduğunu bulmuştur.

Rothstein'dan aktarımla Yılmaz ve Akyel (2008), çalışmasında spor yapanların duygusal olarak daha dengeli dışa dönük olduklarını aynı zamanda sporda başarı için

takım arkadaşlarının ve rakiplerinin ne yapabileceğini tahmin etmenin önemli olduğu için sporcuların empatik eğilim düzeylerinin ve becerilerinin yüksek olması gerektiği sonucunu ortaya koymuştur. Bu literatür bilgisi yaptığımız çalışmanın sonuçlarını destekler niteliktedir.

Sportif faaliyet içinde olan bireylerin daha çok sosyal ortamlar içinde olması empatik duyguların gelişmesine olanak sağlayabilir. Sosyal açıdan gelişmiş olduğu düşünülen sporcuların fiziksel ve zihinsel açıdan da diğer bireylere göre sağlıklı ve enerji dolu olmaları onların empatik tutumlarını geliştirdiği söylenebilir.

Empatik eğilimleri puanlarında spor türü değişkeni açısından bir fark yaratmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Spor türü değişkeninin empatik eğilimleri ile ilgisini araştıran çalışmalara rastlanmamıştır. Spor türü değişkenine göre değerlendirildiğinde empatik eğilim puanlarının ortalamasının üzerinde olduğu görülmektedir ve birbirlerine oldukça yakındır. Öğrencilerin spor türü empatik eğilim puanlarında bir farklılığa neden olmamıştır. Lisanlı sporcu olma durumu değişkenine göre sporcuların empatik eğilim puanlarının beklenen sonuç olduğu yukarıda tartışılmıştı. Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin bireysel veya takım sporları yapıyor olmaları bakımından yapılan karşılaştırmada empatik eğilim puanlarının farklılaşmamasını her iki grubunda spor yapıyor olmalarından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Empatik eğilim puanlarında akademik başarı değişkeni ile ilgili bir fark olmadığı saptanmıştır.

Korur (2014), empatik eğilim düzeylerini orta düzeyde bulmuştur. Çalışma 10 farklı üniversitenin 1006 öğrencisinden oluşmaktadır. Beden eğitimi öğretmeni adaylarıyla yaptığı çalışmada akademik başarı ile empatik eğilim puanları arasında fark olmadığı sonucunu ortaya koymuştur. Yapılan bu çalışmanın sonuçları Korur (2014), çalışması ile benzer şekilde bir sonuç ortaya koymuştur.

Empatik eğilim puanlarının anne eğitim düzeyi değişkeni açısından bir fark yaratmadığı bu çalışmanın sonucunda ortaya çıkmıştır.

Gülle (2015), 6292 beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencisinin bölümlerine göre eleştirel düşünme ve empati kurma düzeylerini incelediği çalışmasında, öğrencilerin empatik eğilim düzeyi ile annelerinin eğitim durumu arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın olmadığını ortaya koymuştur. Beden

eğitimi ve spor ğretmenliği bölümünde öğrenim gören öğrencilerin empatik beceri düzeylerinin incelendiği bir çalışmada, 197 öğrencinin empatik becerileri ile annelerinin eğitim düzeyi arasında anlamlı bir farklılığın olmadığı belirtilmiştir (Tekin ve Güllü, 2010). şen (2016), okul öncesi 218 ğretmen adayının empati kurma becerileri ile mesleki kaygı düzeyleri arasındaki ilişkisini incelediği araştırmasında, ğretmen adaylarının empatik becerileri ile annelerinin eğitim düzeyi arasında anlamlı bir farklılık olmadığını vurgulamıştır. Kiraz (2011), eğitim fakültesi öğrencilerine yönelik yapmış olduğu çalışmada anne eğitim düzeyinin katılımcılar açısından empati puan ortalamaları dikkate alındığında herhangi bir farklılık oluşturmadığı sonucuna varılmıştır. Erçoşkun (2005), çalışmasında annelerin eğitim düzeyi arasında fark olmadığını bulmuştur. Yukarıda ki çalışmalar yapılan bu çalışmanın sonuçları vurgularken, Korur (2014), çalışmasında farklı sonuçları ortaya koymuştur. Korur (2014), empatik eğilim düzeylerini orta düzeyde olduğunu bulmuştur. Çalışma 10 farklı niversitenin 1006 öğrencisinden oluşmaktadır. Beden eğitimi ğretmeni adaylarıyla yaptığı çalışmada anne eğitim durumunda annesi niversite mezunu olanların puanları ilkokul ve ortaokul mezunu olanlardan daha düşük olduğunu bulmuştur.

Empatik eğilimlerinde anne eğitim düzeyleri öğrencilerin empatik eğilim puanları arasında farklılığa neden olmamış ve tüm eğitim alt gruplarının ortalamalarının üzerinde değere sahip olduğu görülmektedir.

Bu çalışmada empatik eğilimler puanlarında baba eğitim düzeyi değişkeni açısından bir fark yaratmadığı saptanmıştır.

Kiraz (2011), eğitim fakültesi öğrencilerine yönelik yapmış olduğu çalışmada baba eğitim düzeyinin katılımcılar açısından empati puan ortalamaları dikkate alındığında herhangi bir farklılık oluşturmadığı sonucuna varmıştır. Erçoşkun (2005) ile Genç ve Kalafat (2008) tarafından yapılan çalışma sonuçlarında baba eğitimi seviyesinin öğrencilerin empatik eğilim düzeyleri açısından anlamlı farklılık oluşturmadığı sonucuna ulaşmıştır. Gülle (2015), tarafından yapılmış olan, beden eğitimi ve spor yüksekokulu ğrencilerinin bölümlerine göre eleştirel düşünme ve empati kurma düzeylerini incelediği çalışmasıyla benzerlik göstermektedir. Araştırmanın sonucuna göre, 6292 öğrencinin empatik eğilim düzeyinin, babalarının eğitim durumuna göre farklılık göstermediğini belirtmiştir. 493 ilköğretim öğrencisinin algıladıkları ebeveyn kabul-red düzeyleri ile empatik eğilim düzeyleri

arasındaki ilişki incelenmiş ve öğrencilerin empatik eğilimi ile babalarının öğrenim durumunu arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılığın olmadığı saptanmıştır (Köseoğlu, 2013). 218 okul öncesi öğretmen adayının empatik becerileri ile mesleki kaygı düzeylerinin arasındaki ilişki incelenmiş ve öğretmen adaylarının babalarının eğitim düzeyi ile empatik becerileri arasında anlamlı bir farklılığın olmadığı belirtilmiştir (Şen, 2016). Şahin ve Yeşil (2010), sınıf öğretmenliği bölümü öğrencilerinin sosyal beceri ve empatik eğilim düzeylerini 96 katılımcı ile inceledikleri çalışmaları sonucunda, öğrencilerin empatik eğilim düzeyleri ile babalarının eğitim durumu arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın olmadığını saptamışlardır. Mevcut çalışma sonuçlarından elde edilen bulgular ile çalışma sonuçlarımız arasından benzerlik gösterdiği görülmektedir.

Korur (2014), empatik eğilim düzeylerini orta düzeyde bulmuştur. Çalışma 10 farklı üniversitenin 1006 öğrencisinden oluşmaktadır. Beden eğitimi öğretmeni adaylarıyla yaptığı çalışmada baba eğitim durumunda babası üniversite mezunu olanların puanları ilkokul, ortaokul ve lise mezunu olanlardan daha düşük olduğunu bulmuştur.

Empatik eğilimlerinde baba eğitim düzeyleri öğrencilerin empatik eğilim puanları arasında farklılığa neden olmamış ve tüm eğitim alt gruplarının ortalamalarının üzerinde değere sahip olduğu görülmektedir.

Bu çalışmada empatik eğilim puanlarının anne ve babanın çalışma durumu değişkeni açısından bir fark yaratmadığı saptanmıştır.

Bu çalışmada empatik eğilimler puanlarında gelir durumu değişkeni açısından bir fark yaratmadığı saptanmıştır.

Erçoşkun (2005), çalışmasında gelir durumu arasında fark olmadığını bulmuştur. Kiraz (2011), eğitim fakültesi öğrencilerine yönelik yapmış olduğu çalışmada gelir durumunun katılımcılar açısından empatik eğilim puan ortalamaları dikkate alındığında herhangi bir farklılık oluşturmadığı sonucuna varılmıştır. Kiraz (2011) ve Erçoşkun'nun (2005) ortaya koymuş olduğu sonuçlar bu çalışmanın sonuçlarıyla benzerlik göstermektedir.

5.4 Karar Verme Düzeyleri

Bu çalışmada karar verme alt boyutları puanlarında cinsiyet değişkeni açısından bir fark yaratmadığı saptanmıştır.

Sarı (2007), üniversite öğrencilerinin aceleci, araştırmacı ve genel kararsızlık biçimlerinin kendilik saygısı düzeylerine etkilerini araştırmıştır. Araştırma 2006'da Giresun ilinde okuyan 170 kız 150 erkek 320 öğrenciden oluşmaktadır. Cinsiyet açısından kendine saygı ile kararsızlık düzeyleri arasında fark yoktur. Avşaroğlu (2007), üniversite öğrencilerinin karar vermede özsaygı, karar verme ve stresle başa çıkma stillerinin benlik saygısı ve bazı değişkenler açısından incelenmesini araştırmıştır ve karar verme boyutunda cinsiyet değişkeninde fark bulamamıştır. Taşdelen (2002), cinsiyete göre karar verme stilleri arasında farklılaşmanın olmadığını ortaya koymuştur. Kelecek, Altıntaş ve Aşçı (2015), cinsiyete göre karar verme stilleri arasında farklılaşmanın olmadığını ortaya koymuştur. Çetin (2009), cinsiyete göre karar verme stilleri arasında farklılaşmanın olmadığını ortaya koymuştur.

Bölümler açısından orta çıkan farklılıklar karar vermede rasyonel karar verme alt boyutunda; Antrenörlük Eğitimi Bölümü ve Spor Yöneticiliği Bölümü öğrencilerinin puanlarının Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi Bölümü öğrencilerinden yüksek olduğu ve kaçınmacı karar verme alt boyutunda; rekreasyon bölümü öğrencilerinin puanlarının antrenörlük eğitimi bölümü öğrencilerinin puanlarından daha olduğu sonuçları elde edilmiştir.

Tiryaki (1997), yapmış olduğu çalışmada, karar vermede öz saygı düzeyi yüksek olan üniversite öğrencilerin düşük olan öğrencilere göre mantıklı karar verme stratejisi puan ortalamalarının daha yüksek olduğunu bulmuştur. Taşdelen (2002), öğrenim görülen bölüme göre karar verme stillerinin alt boyutları arasında yalnızca rasyonel karar verme alt boyutu arasında farklılaşmanın olduğunu bulmuştur diğer alt boyutlarda ise fark bulamamıştır. Çetin (2009), yaptığı çalışmasında bölümlere göre karar verme stilleri alt boyutlarından dikkatli karar verme alt boyutunda Antrenörlük Eğitimi bölümü öğrencilerinin puanları Beden Eğitimi ve Spor eğitimi bölümü öğrencilerinin puanlarından düşük olduğu sonucu ile Spor Yöneticiliği bölümü öğrencilerinin puanları Beden Eğitimi ve Spor eğitimi bölümü öğrencilerinin puanlarından düşük olduğu sonucunu ortaya koymuştur. Bu sonuçlar, araştırma bulgularını destekler niteliktedir.

Antrenörlerin gerek sporcularıyla iletişimlerinde gerek sporcularının maç öncesi maç içi maç sonrası durumlarında ve spor yöneticilerinin ise işletmelerde, spor kulüplerinde, spor organizasyonlarında veya görev aldığı kurumlarda kararlarını alırken daha rasyonel mantıklı kararlar verebilirler. Yine beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin öğrencileriyle iletişimlerinde kararlarını alırken antrenörlere ve spor yöneticilerine göre daha az rasyonel kararlar almak durumunda olabilirler, bunun nedeninin ise işin niteliğinden (öğretim programları, kazanımlar ve yasal yükümlülükler) kaynaklandığı düşünülmektedir.

Sınıf düzeylerine göre yapılan analizler sonucunda, karar vermenin sezgisel karar verme alt boyutunda 1. sınıf öğrencilerinin puanlarının ortalamaları 3. sınıf öğrencileri ve 4. sınıf öğrencilerinin ortalamalarından daha düşüktür, karar verme de, kaçınmacı karar verme alt boyutunda 1. sınıf öğrencilerinin puanları 3. sınıf öğrencilerinin puanlarından daha düşüktür aynı zamanda 1. sınıf öğrencilerinin puanları 4. sınıf öğrencilerinin puanlarından daha düşüktür.

Sinangil (1993), farklı bölümlerde okuyan üniversite öğrencilerine yapmış olduğu çalışmada, 1. sınıf öğrencilerinin kararsızlık ve içtepisel stratejilerini 4. sınıf öğrencilerine göre daha yoğun olarak kullandıklarını tespit etmiştir. Tiryaki (1997), üniversite 1. sınıf öğrencilerinin kararsızlık stratejisi puan ortalamalarının 4. sınıf öğrencilerine göre yüksektir. Bu bulgular araştırma bulgularını destekler niteliktedir. Avşaroğlu (2007), ise bu konuda farklı sonuçlara ulaşmış, üniversite öğrencilerinin öğrenim gördükleri sınıf düzeylerine göre karar verme stilleri alt boyutlarında anlamlı bir fark olmadığını bulmuştur. Tatlılıoğlu (2014), sınıf düzeyi değişkenine göre karar verme alt boyutlarından dikkatli karar vermede fark bulamamıştır. Avşaroğlu (2007), üniversite öğrencilerinin karar vermede özsaygı, karar verme ve stresle başa çıkma stillerinin benlik saygısı ve bazı değişkenler açısından incelenmesini araştırmıştır. Sınıf değişkeninde fark bulamamıştır.

Selçuk Üniversitesi Teknik Eğitim Fakültesi, Mesleki Eğitim Fakültesi ve Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi'nde okuyan üniversite öğrencileriyle yaptığı çalışmada Tatlılıoğlu (2014), sınıf düzeyi değişkenine göre karar verme alt boyutlarından kaçınan karar verme, erteleyici karar verme ve panik karar vermede fark bulmuştur. Çetin (2009), sınıfa göre karar verme stilleri alt boyutlarında kaçınan ve panik karar verme alt boyutlarında 1. sınıf öğrencilerinin puanları 4. sınıf öğrencilerinin puanlarından yüksek olduğu sonucunu ortaya koymuştur.

Sezgisel karar verme alt boyutunda 3. ve 4. sınıf öğrencilerinin 1. sınıf öğrencilerine göre karar verirken daha çok duygularına güvendikleri puanlarına bakılarak söylenebilir. Kaçınmacı karar verme alt boyutunda 1. sınıf öğrencilerinin 3. ve 4. sınıf öğrencilerinden karar verirken daha çok kaçınma eğilimi yaşadıklarını puanları göstermektedir. 3. ve 4. sınıf öğrencilerinin karar verirken daha özgüvenli oldukları söylenebilir. 1. sınıf öğrencilerinin almaları gereken kararlarda, kararları başkalarına bırakma, böylece sorumluluğu bir başkasına devrederek karar vermekten kurtulmaya çalışma ve aceleci davranışlar sergileyerek çabuk çözümlere ulaşma çabası gösterdikleri söylenebilir. 1. sınıf öğrencilerinin 3. ve 4. sınıf öğrencilerine göre kaçınmacı karar verme alt boyutunda puanlarının yüksek çıkmasında; 1. sınıf öğrencilerinin üniversite yaşantılarının 4. sınıf öğrencilerine göre daha az olması, üniversiteye yeni başlamaları ve yeni bir sosyal çevreye girmeleri, kazanmış oldukları bölüme ve şehire alışmamış olmaları gibi nedenler etkili olabilir.

Karar verme düzeyleri puanlarında en uzun süre yaşadığı yerleşim biriminin bir farklılığa neden olmadığı sonucu ortaya çıkmıştır.

Taşdelen (2002), çalışmasında en uzun süre yaşadığı yerleşim biriminin karar verme alt boyutlarında herhangi bir fark yaratmadığı sonucunu bulmuştur. Avşaroğlu (2007), üniversite öğrencilerinin karar vermede özsaygı, karar verme ve stresle başa çıkma stillerinin benlik saygısı ve bazı değişkenler açısından incelenmesini araştırmıştır. Yerleşim yeri değişkeninde fark bulamamıştır. Söz edilen çalışmalar ile yapılan bu çalışma benzer sonuçları işaret etmektedir.

Çetin (2009), yaptığı çalışmasında en uzun süre yaşadığı yerleşim biriminin karar verme alt boyutlarından dikkatli karar verme alt boyutunda İl'de yaşayanların puanları Köy'de yaşayanların puanlarından düşüktür. Karar verme alt boyutlarından erteleyici karar verme alt boyutunda İl'de yaşayanların puanları İlçe'de yaşayanların puanlarından düşük olduğu sonuçlarını ortaya koymuştur.

Karar verme düzeyleri puanlarının lisanslı sporcu olma durumlarında bir farklılık yaratmamaktadır.

Kelecek ve diğerleri (2015), çalışmasında sporcuların yaptıkları spor yılına göre karar verme alt boyutlarında fark ortaya çıkmamıştır.

Çetin (2009), yaptığı çalışmasında spor yapma düzeylerine (elit-elit olmayan) göre karar verme alt boyutlarında fark ortaya çıkmamıştır.

Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin öğrenim gördükleri bölümlere özel yetenek sınavı ile girmeleri her ne kadar aktif olarak spor yapmadıklarını belirtmiş olsalarda yaşantılarının bir bölümünde sporla ve yarışma ile iç içe oldukları için karar verme puanları arasında farkın ortaya çıkmamasını sağlamış olacağı söylenebilir.

Karar verme düzeyleri puanlarında spor türü değişkeni açısından bir fark yaratmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Çetin (2009), Beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin karar verme stilleri sosyal beceri düzeyleri ve stresle başa çıkma biçimlerinin bazı değişkenler açısından karşılaştırmalı olarak incelenmesini araştırmıştır. Takım ve bireysel spor yapanlar değişkeninde fark bulamamıştır. Bu sonuç, araştırma bulgularını destekler niteliktedir.

Akademik başarı bakımından karar verme de rasyonel karar verme alt boyutu puanları arasında anlamlı fark vardır. Akademik başarısı 2,50 ve üstünde olanların rasyonel karar verme puanları Akademik başarısı 2,50'nin altında olanların rasyonel karar verme puanlarından daha yüksektir.

Akademik başarı bakımından 2,50 ve üstünde olan öğrencilerin rasyonel karar verme alt boyutunda ortaya çıkan bu farklılığın hem öğrenim yaşantılarını hem de meslek yaşantılarını yönetirken daha rasyonel kararlar vermelerine yardımcı olacağı söylenebilir.

Karar verme düzeyleri puanlarında anne eğitim düzeyi değişkeni açısından bir fark olmadığı sonucu elde edilmiştir.

Tiryaki (1997), yapmış olduğu çalışmada anne eğitim düzeyi değişkeni açısından bir fark olmadığı sonucunu ortaya koymuştur. Kılıçlı (2017), anne eğitim düzeyinin TOHM sporcularının karar verme stilleri üzerinde etkisi olmadığı sonucunu elde etmiştir. Söz edilen çalışmalarla yapılan bu çalışma benzer sonuçlar ortaya koymuştur ve karar verme alt boyutlarındaki ortalama puanları birbirine yakındır.

Karar verme düzeyleri puanlarında baba eğitim düzeyi değişkeni açısından bir fark olmadığı sonucu elde edilmiştir.

Tiryaki (1997), yapmış olduğu çalışmada, baba eğitim düzeyi değişkeni açısından bir fark olmadığı sonucunu ortaya koymuştur. Kılıçlı (2017), TOHM sporcularının karar verme stilleri çalışmasında baba eğitim düzeyi değişkenine göre

anlamli düzeyde farklılaşmadığı belirlenmiştir. Söz edilen çalışmalarla yapılan bu çalışma benzer sonuçlar ortaya koymuştur ve karar verme alt boyutlarındaki ortalama puanları birbirine yakındır.

Karar verme düzeyleri puanlarında anne çalışma durumu değişkeni açısından bir fark olmadığı sonucu elde edilmiştir.

Kıloğlu (2017), TOHM sporcularının karar verme stilleri çalışmasında anne meslek değişkenine göre anlamli düzeyde farklılaşmadığı belirlenmiştir. Yapılan bu çalışma anne çalışma durumunun karar verme alt boyutlarında fark ortaya çıkmaması bakımından Kıloğlu (2017) çalışması ile benzer sonucu ortaya koymuştur.

Karar verme düzeyleri puanlarında baba çalışma durumu değişkeni açısından bir fark olmadığı sonucu elde edilmiştir.

Kıloğlu (2017), TOHM sporcularının karar verme stilleri çalışmasında baba meslek değişkenine göre sporcuların karar verme ölçeği alt boyutlarından dikkatli karar verme ve kaçınan karar verme alt boyutlarında baba meslek değişkenine göre anlamli düzeyde farklılaşmadığı, karar verme ölçeği alt boyutlarından erteleyici karar verme ve panik karar verme alt boyutlarında baba meslek değişkenine göre anlamli düzeyde farklılaştığı belirlenmiştir. Bu yapılan çalışma ile erteleyici karar verme ve panik karar verme alt boyutlarında farklı diğer boyutlarda fark ortaya çıkmaması konusunda benzer sonuçları ortaya koymuştur.

Karar verme düzeyleri puanlarında gelir durumu değişkeni açısından bir fark olmadığı sonucu elde edilmiştir.

Tatlıoğlu (2014), karar vermede öz saygı alt boyutunda 0-500 TL arasında gelire sahip olanların bu alt boyuttan aldığı puanlar 501-1000 TL 1501-2000 TL ve 2001-üstü gelire sahip olanlardan daha düşük bir ortalamaya sahiptir. 2001-üstü TL gelire sahip olanların karar vermede özsaygı alt boyut puanları ortalamaları 0-500 TL ve 1001-1500 TL gelire sahip olanlardan anlamli düzeyde yüksek bulunmuştur. Taşdelen (2002), çalışmasında yüksek ekonomik düzey algısına sahip öğretmen adaylarının bağımlı karar verme puanlarının orta ve yüksek ekonomik düzey algısına sahip olanlardan düşük olduğunu ortaya koymuştur.

Tatlıoğlu (2014), karar vermenin diğer alt boyutlarda (dikkatli, kaçınan, erteleyici ve panik karar verme) bir fark bulunamamıştır. Kıloğlu (2017), gelir düzeyinin TOHM sporcularının karar verme stilleri üzerinde etkisi olmadığını

bulmuştur. Fark çıkan alt boyutlarla benzerlik göstermezken diğer alt boyutlar ile benzerlik göstermektedir.

Karar verme tüm değişkenler bakımından tartışılmasında farklı ölçekler kullanılmış olup ölçek alt boyutları birebir aynı olmadığından farklı sonuçlar ortaya çıkmış olabilir. Bu çalışmada elde edilen sonuçlara göre karar verme düzeylerinin gelir durumu açısından aynı sosyo-ekonomik çevrede bulunmalarından dolayı fark yaratmadığı söylenebilir.

6. SONUÇ VE ÖNERİLER

Eleştirel düşünme ile empatik eğilim arasında pozitif yönde zayıf, eleştirel düşünme ile karar verme arasında pozitif yönde çok zayıf, karar verme ile empatik eğilim arasında pozitif yönde zayıf düzeyde anlamlı ilişkiler bulunmaktadır.

Eleştirel düşünme eğilimi, empatik eğilim ve karar verme düzeylerinin birbirleriyle pozitif yönde anlamlı ilişkilerinin olması, SBF öğrencilerinin iyi birer beden eğitimi öğretmeni, başarılı birer sporcu veya antrenör, örgütlerine vizyon katabilecek birer spor yöneticisi, kitleleri harekete geçirecek ve onların serbest zamanlarını yönetebilecek birer rekreasyon uzmanı olabilmeleri açısından önemli olduğu düşünülmektedir.

Cinsiyet değişkeni bakımından empatik eğilim boyutu puanları arasında anlamlı fark vardır. Kadınların empatik eğilim puanları erkeklerin empatik eğilim puanlarından istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde daha yüksektir sonuçları elde edilmiştir.

Cinsiyet değişkeninde kadınların empatik eğilim puanlarının erkeklerden yüksek olması kadınların erkeklerden daha empatik tutuma sahip olduklarını ve kendilerini başkalarının yerine koydukları söylenebilir. Olumlu ve yüksek empatik eğilim puanına sahip olmaları onların iletişim kurma becerilerine yardımcı olabileceği şeklinde yorumlanabilir.

Bölümler açısından ortaya çıkan farklılıklara bakıldığında, öngörüsellik alt boyutunda; Spor Yöneticiliği Bölümü öğrencilerinin puanlarının Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi Bölümü öğrencilerinden yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Yenilikçilik alt boyutunda; Spor Yöneticiliği Bölümü öğrencilerinin puanlarının Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi Bölümü öğrencilerinden yüksek olduğu sonucu elde edilmiştir. Rasyonel karar verme alt boyutunda; Antrenörlük Eğitimi Bölümü ve Spor Yöneticiliği Bölümü öğrencilerinin puanlarının Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi Bölümü öğrencilerinden yüksek olduğu belirlenmiştir. Kaçınmacı karar verme alt

boyutunda; rekreasyon bölümü öğrencilerinin puanları antrenörlük eğitimi bölümü öğrencilerinin puanlarından daha yüksektir sonuçları elde edilmiştir.

Sınıf düzeylerine göre yapılan analizler sonucunda, sezgisel karar verme alt boyutunda 1. sınıf öğrencilerinin puanlarının ortalamaları 3. ve 4. sınıf öğrencilerinin ortalamalarından daha düşüktür sonucuna ulaşılmıştır. Empatik eğilim boyutunda da 1. sınıf öğrencilerinin puanları 4. sınıf öğrencilerinin puanlarından daha düşüktür sonucu elde edilmiştir. Kaçınmacı karar verme alt boyutunda 1. sınıf öğrencilerinin puanları 3. sınıf öğrencilerinin puanlarından daha düşüktür aynı zamanda 1. sınıf öğrencilerinin puanları 4. sınıf öğrencilerinin puanlarından daha düşüktür sonucuna ulaşılmıştır.

Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin en uzun süre yaşadığı yerleşim birimi açısından eleştirel düşünme eğilimleri, empatik eğilimleri ve karar verme düzeyleri arasında fark yoktur.

Lisanslı sporcu olma durumları açısından, empatik eğilim boyutu puanları arasında anlamlı fark vardır. Lisanslı sporcuların empatik eğilim puanları lisanslı sporcu olmayanların empatik eğilim puanlarından daha yüksektir.

Lisanslı olma durumu (aktif olarak spor yapanlar) açısından empatik eğilim puanlarının lisanslı sporcular lehine yüksek ve genel olarak empatik eğilim puanlarını ortalamanın üzerinde olması Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin eleştirel düşünme eğilimlerini, empatik eğilimlerini ve karar verme düzeyleri puanlarını ve ortalamalarını spor ile iç içe olmalarının olumlu yönde etkilediği düşünülmektedir.

Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin yaptıkları spor türü değişkeni açısından eleştirel düşünme eğilimleri, empatik eğilimleri ve karar verme düzeyleri arasında fark yoktur.

Akademik başarı bakımından rasyonel karar verme alt boyutu puanları arasında anlamlı fark vardır. Akademik başarısı 2,50 ve üstünde olanların rasyonel karar verme puanları Akademik başarısı 2,50'nin altında olanların rasyonel karar verme puanlarından daha yüksektir.

Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin anne eğitim düzeyi değişkeni açısından eleştirel düşünme eğilimleri, empatik eğilimleri ve karar verme düzeyleri arasında fark yoktur.

Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin baba eğitim düzeyi değişkeni açısından eleştirel düşünme eğilimleri, empatik eğilimleri ve karar verme düzeyleri arasında fark yoktur.

Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin annenin çalışma durumu değişkeni açısından eleştirel düşünme eğilimleri, empatik eğilimleri ve karar verme düzeyleri arasında fark yoktur.

Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin babanın çalışma durumu değişkeni açısından eleştirel düşünme eğilimleri, empatik eğilimleri ve karar verme düzeyleri arasında fark yoktur.

Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin gelir değişkeni açısından eleştirel düşünme eğilimleri, empatik eğilimleri ve karar verme düzeyleri arasında fark yoktur.

Eleştirel düşünebilen, empati kurabilen ve etkili karar verme becerisine sahip öğrenciler, hem iş ve meslek hem de günlük yaşamlarında seçim yapmaları gerektiğinde sağlıklı kararlar verebilirler. Bununla birlikte öğrencilerin eleştirel düşünme, empatik eğilim ve karar verme düzeyleri ile ilgili olumlu tutumlara sahip olmaları, onların kendilerini ifade etme, arkadaş çevresi tarafından kabul görme, akademik başarı ve üniversiteye uyum sürecini kolaylaştırmak açısından da önemlidir. Eleştirel düşünme eğilimleri, empatik eğilimler ve karar verme düzeylerinin birbirleriyle zayıf ve orta düzeyde de olsa pozitif yönde ilişkilerinin olması sonucu ile bu çalışmanın literatüre katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Araştırma sonucunda elde edilen bulgulara dayalı olarak şu öneriler ortaya konulabilir:

Eleştirel düşünme eğilimleri, empatik eğilimleri ve karar verme düzeylerinin olumlu düzeyde olabilmesinde bireylerin yetiştirilmesi için tüm eğitim kurumlarında bu özelliklerin geliştirilmesine yönelik çalışmalar yapılabilir.

Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin eleştirel düşünme eğilimleri, empatik eğilimleri ve karar verme düzeylerinin anne baba çalışma durumlarına etkisi araştırılabilir.

Eleştirel düşünme eğilimleri, empatik eğilimleri ve karar verme düzeylerini farklı fakültelerin bölümleri ele alınarak araştırma yapılabilir.

Cinsiyetin karar verme puanları açısından fark yaratmamasının nedenleri ile ilgili çalışmalar yapılabilir.

KAYNAKLAR

- Ada, S. ve Baysal, Z. N.** (2010). Türk Eğitim Sistemi ve Etkili Okul Yönetimi. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Alçay, U.** (2009). *Farklı okul türlerinde görev yapan yönetici ve öğretmenlerin empatik beceriler açısından karşılaştırılması* (Yüksek lisans tezi). Yeditepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. İstanbul.
- Alver, B.** (2003). *Çeşitli kamu kurum ve kuruluşlarında çalışanların empatik becerileri, karar stratejileri ve psikolojik belirtileri arasındaki ilişkiler* (Doktora tezi). Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Erzurum.
- Alver, B.** (2004). Güzel sanatlar eğitimi alan öğrencilerin empatik beceri ve karar verme stratejilerinin çeşitli değişkenlere göre incelenmesi. Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi. Erişim adresi. <http://dergipark.gov.tr/download/article-file/31900>
- Akar, C.** (2007). *İlköğretim öğrencilerinde eleştirel düşünme becerileri* (Doktora tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Ankara.
- Akbıyık, C.** (2002). *Eleştirel düşünme eğilimleri ve akademik başarı* (Yüksek lisans tezi). Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Ankara.
- Akçalı, Ö.** (1991). *Kaygı seviyesinin empatik beceri üzerindeki etkisi* (Yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi. İstanbul.
- Akdere, N.** (2012). *Türkiye’de öğretmen adaylarının eleştirel düşünme becerileri, eleştirel düşünme öğretimine yönelik tutumları ve öz yeterlik seviyeleri* (Doktora tezi). Orta Doğu Teknik Üniversitesi. Ankara.
- Akkoyun, F.** (1982). Empatik anlayış üzerine. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 15(2), 103-124. Erişim adresi. <http://dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/40/512/6285.pdf>
- Arslanoğlu, C.** (2012). *Farklı bölümlerde öğrenim gören beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin empatik eğilim düzeyleri ve saldırganlık ilişkisinin incelenmesi* (Doktora tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Ankara.
- Avşaroğlu, S.** (2007). *Üniversite öğrencilerinin karar vermede öz saygı, karar verme ve stresle başa çıkma stillerinin benlik saygısı ve bazı değişkenler açısından incelenmesi* (Doktora tezi). Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Konya.
- Aybek, B.** (2006). *Konu ve beceri temelli eleştirel düşünme öğretiminin öğretmen adaylarının eleştirel düşünme eğilimi ve düzeyine etkisi* (Doktora tezi). Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Adana.
- Aykora, E., Tekin, A., Özdağ, S., Dereceli, Ç. ve Uzunkaya, D.** (2010). Communication skills and empathic tendency: Physical Education and Fine Arts Students, Romania Ovidius University Annals. *Series Physical Education and Sport/Science, Movement and Health*, 10(2).

- Barak, A.** (1990). Counselor training in empathy by a game procedure. *Counselor Education & Supervision*, 29(3), 170. <https://doi.org/10.1002/j.1556-6978.1990.tb01152.x>
- Beyaz, Ö.** (2016). *Beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümünde öğrenim gören öğretmen adaylarının empatik eğilim ve empatik beceri düzeylerinin incelenmesi Anadolu Üniversitesi Örneği* (Yüksek lisans tezi). Anadolu Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü. Eskişehir.
- Carlozzi, A. F. & Liberman, D. B.** (1983). Empathy and ego development. *Journal of Counseling Psychology*, 30(1), 113–116.
- Chaffe, J.** (1994). *Thinking Criticully*. Boston: Houghlon Mifflin Company.
- Çekiç, S.** (2007). *Matematik öğretmenliği lisans öğrencilerinin eleştirel düşünme gücü düzeylerinin bazı değişkenlere göre incelenmesi* (Yüksek lisans tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü. İzmir.
- Çetin, A.** (2008). *Sınıf öğretmeni adaylarının eleştirel düşünme gücü* (Yüksek lisans tezi). Uludağ Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Bursa.
- Çetin, M. Ç.** (2009). *Beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin karar verme stilleri sosyal beceri düzeyleri ve stresle başa çıkma biçimlerinin bazı değişkenler açısından karşılaştırmalı olarak incelenmesi* (Doktora tezi). Gazi Üniversitesi. Ankara.
- Demircioğlu, E.** (2012). *Eleştirel düşünme eğilimi ölçeği'nin uyarlama çalışması ve faktör yapısı'nın farklı değişkenlere göre incelenmesi* (Yüksek lisans tezi). Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi. Bolu.
- Dil Coşkun, S.** (2001). *Hacettepe üniversitesi hemşirelik yüksekokulu öğrencilerinin eleştirel düşünme düzeyleri* (Yüksek lisans tezi). Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü. Ankara.
- Dil, S. ve Öz, F.** (2005). Hemşirelik yüksekokulu ve beslenme diyetetik öğrencilerinin eleştirel düşünme becerilerini etkileyen faktörler. *Zonguldak Sağlık Yüksekokulu Sağlık Eğitim Araştırma Dergisi*, 1(1), 12-26.
- Dökmen, Ü.** (1988). Empatinin yeni bir modele dayanılarak ölçülmesi ve psiko-drama ile geliştirilmesi. *Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 21(1-2), 155-190.
- Ekinci, Ö. ve Aybek, B.** (2010). Öğretmen adaylarının empatik ve eleştirel düşünme eğilimlerinin incelenmesi, *İlköğretim Online*, 9(2), 816-827.
- Ercoskun, M. H.** (2005). *Sınıf öğretmenliği öğrencilerinin empatik becerilerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi* (Yüksek lisans tezi). Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Erzurum.
- Erdoğan, İ.** (2012). *İlköğretim din kültürü ve ahlak bilgisi öğretmenliği anabilimdalı din kültürü ve ahlak bilgisi öğretmen adaylarının eleştirel düşünme eğilim düzeyleri üzerine bir inceleme* (Yüksek lisans tezi). Necmettin Erbakan Üniversitesi. Konya.
- Ergül, H. F.** (1995). *Sağlık meslek lisesi öğrencilerinin benlik algı düzeyleri ile empatik eğilim ve empatik beceri düzeyleri arasındaki ilişki* (Yüksek lisans tezi). Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Adana.
- Erkmen, G.** (2007). *Selçuk üniversitesi beden eğitimi ve spor yüksekokulunda öğrenim gören öğrencilerin empatik eğilimlerinin sporda tercih ettikleri liderlik davranışları ile karşılaştırılması* (Yüksek lisans tezi). Selçuk Üniversitesi. Konya.

- Ersoy, E. G. ve Köşger, F.** (2016). Empati: Tanımı ve önemi. *Osmangazi Tıp Dergisi*, 38(2), 9-17
- Facione, P. A.** (1990). Critical thinking: A statement of expert consensus for purposes of educational assessment and instruction-executive summary-the delphireport. Millbrae, CA: The California Academic Pres. ERIC DocumentReproduction Service No. ED 315 423. Erişim adresi. <http://ericir.syr.edu>.
- Facione, P. A. & Facione, N. C.** (1992). The california critical thinking dispositions inventory (CCTDI); and the CCTDI Test manual. Millbrae, CA: California Academic Press.
- Facione, P. A., Sánchez, (Giancarlo) C. A., Facione, N. C. & Gainen, J.** (1995). The disposition toward critical thinking. *Journal of General Education*, 44(1), 1-25.
- Genç, S. Z. ve T. Kalafat.** (2008). Öğretmen adaylarının demokratik tutumları ile empatik becerilerinin değerlendirilmesi üzerine bir araştırma. *Sosyal Bilimler Dergisi*, 19, 211-222.
- Göbel, D. Ş.** (2013). *Sınıf öğretmenlerinin eleştirel düşünme becerisi öğretimi yeterlilikleri ve uygulamaları* (Yüksek lisans tezi). Sakarya Üniversitesi. Sakarya.
- Güldağ, S.** (2007). *Düzce çakırlar ilköğretim okulunda okuyan öğrencilerin ebeveynlerinin empatik düzeylerinin ailelerin sosyo ekonomik yapılarına göre incelenmesi* (Yüksek lisans tezi). Kocaeli Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü. Kocaeli.
- Gülle, M.** (2015). *Beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin bölümlerine göre eleştirel düşünme ve empati kurma düzeylerinin incelenmesi* (Doktora tezi). Sakarya Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı. Sakarya.
- Gülseren, Ş.** (2001). Eşduyum (empati) tanımı ve kullanımı üzerine bir gözden geçirme. *Türk Psikiyatri Dergisi*, 12(2), 133-145.
- Gülveren, H.** (2007). *Eğitim fakültesi öğrencilerinin eleştirel düşünme becerileri ve bu becerileri etkileyen eleştireldüşünme faktörleri* (Yüksek lisans tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi. İzmir.
- Hayran, M. ve Hayran, M.** (2011). Sağlık Araştırmaları İçin Temel İstatistik. Ankara: Art Ofset Matbaacılık Yayıncılık Organizasyon Ltd.Şti
- Hazer, N.** (2011). *Sosyal bilgiler öğretmenlerinin eleştirel düşünme yeterlilik düzeyleri (Malatya İli Örneği)* (Yüksek lisans tezi). Fırat Üniversitesi. Elazığ.
- Hoffman, M. L. & Levine, L. E.** (1976). Early sex differences in empathy. *Developmental Psychology*, 12(6), 557-558.
- Kaptan, S.** (1998). Bilimsel Araştırma ve İstatistik Teknikleri. Ankara: Rehber Yayınevi.
- Karademir, A. Ç.** (2013). *Öğretmen adaylarının sorgulama ve eleştirel düşünme becerilerinin öğretmen öz yeterlik düzeyine etkisi* (Doktora tezi). Adnan Menderes Üniversitesi. Aydın.
- Karakaya, D.** (2001). *Akdeniz üniversitesindeki hemşirelik öğrencilerinin empati becerileri* (Yüksek lisans tezi). İstanbul Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü. İstanbul.
- Karalı, Y.** (2012). *Eğitim fakültesi öğrencilerinin eleştirel düşünme eğilimleri (İnönü Üniversitesi Örneği)* (Yüksek lisans tezi). İnönü Üniversitesi. Malatya.
- Kaya, H.** (1997). *Üniversite öğrencilerinde eleştirel akıl yürütme gücü* (Doktora tezi). İstanbul Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü. İstanbul.

- Kaya, H. İ.** (2010). *Öğretmen eğitiminde yapılandırmacı öğrenmeye dayalı uygulamaların öğretmen adaylarının problem çözme, eleştirel düşünme ve yaratıcı düşünme eğilimlerine etkileri* (Doktora tezi). Atatürk Üniversitesi. Erzurum.
- Kayri, M.** (2009). Araştırmalarda gruplar arası farkın belirlenmesine yönelik çoklu karşılaştırma (post-hoc) teknikleri. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 19(1), 51-64.
- Kelecek, S., Altıntaş, A. ve Aşçı, F. H.** (2015). Sporcuların karar verme stillerinin belirlenmesi. *CBÜ Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 8(1), 21-27.
- Kıloğlu, M.** (2017). *Türkiye olimpiik hazırlık merkezlerine (tohm) devam eden sporcuların karar verme stillerinin belirlenmesi* (Yüksek lisans tezi). Selçuk Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü. Konya.
- Kırımoğlu, H., Gezer, E., Deveci, A. ve Gülle, M.** (2016). Spor eğitimi alan ve almayan bireylerin saldırganlık ve empatik eğilim düzeylerinin incelenmesi. ERPA 2014. International Congresses on Education. İstanbul University, 06-08. İstanbul – Turkey.
- Kızıltaş, Y.** (2011). *Sınıf öğretmeni adaylarının ve sınıf öğretmenlerinin eleştirel düşünme eğilimlerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi (Van ili örneği)* (Yüksek lisans tezi). Yüzüncü Yıl Üniversitesi. Van.
- Kiraz, C.** (2011). *Eğitim fakültesi öğrencilerinin empatik eğilimleri ile narsistik kişilik özellikleri* (Yüksek lisans tezi). Yeditepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. İstanbul.
- Kong, S. L.** (2007). Critical thinking dispositions of pre-service teachers in singapore: A preliminary investigation. Erişim adresi. <http://www.aare.edu.au/01pap/kon01173>.
- Korur, E. N.** (2014). *Beden eğitimi öğretmeni adaylarının eleştirel düşünme ve empatik eğilimleri* (Doktora tezi). Karadeniz Teknik Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Trabzon.
- Kökdemir, D.** (2003). *Belirsizlik durumlarında karar verme ve problem çözme* (Doktora tezi). Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Psikoloji Anabilim Dalı. Ankara.
- Köksal, A.** (2000). Müzik eğitimi alma, cinsiyet ve sınıf düzeyi değişkenlerine göre ergenlerin empatik becerilerinin ve uyum düzeylerinin incelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18, 99-107.
- Köseoğlu, A.** (2013). *İlköğretim dördüncü ve beşinci sınıf öğrencilerinin algıladıkları ebeveyn kabul-red düzeyleri ile empatik eğilim düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi* (Yüksek lisans tezi). İstanbul Arel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Psikoloji Programı. İstanbul.
- Kuzgun, Y.** (2000). Meslek Danışmanlığı, Kuramlar ve Uygulamalar. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Kürüm, D.** (2002). *Öğretmen adaylarının eleştirel düşünme gücü* (Yüksek lisans tezi). Anadolu Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Eskişehir.
- Lee, S.** (2009). Examining the relationships between metacognition, selfregulation and critical thinking in online socratic seminars for high school social studiesstudents (Doktora tezi). The University of Texas. Austin.
- MEB.** (1990). 13. Milli Eğitim Şurası. MEB Yayınları. Ankara.

- Mete, S., ve Gerçek, E.** (2005). Pdö yöntemiyle eğitim gören hemşirelik öğrencilerinin empatik eğilim ve becerilerinin incelenmesi. *CÜ Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi*, 9(2), 11-17.
- Özbek, M. F.** (2004). Toplumsal yaşamda empati, akademik bakış. *Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi*, (1), 1-16.
- Özdemir, S. M.** (2005). Üniversite öğrencilerinden eleştirel düşünme becerisinin çeşitli değişkenler açısından değerlendirilmesi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*. 3, 1-17.
- Öztürk, F., Koparan, Ş., Haşıl, N., Efe, M. ve Özkaya, G.** (2004). Antrenör ve hakemlerin empati durumlarının araştırılması. *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 2(1), 19-25.
- Pekdoğan, S.** (2015). Karar verme stilleri araştırmaları: 2009-2013 yılları arasındaki yüksek lisans tezlerinin incelenmesi. *International Journal of Social Science*, 34, 321-331.
- Rehber, E.** (2007). *İlköğretim ikinci kademe öğrencilerinin empatik eğilim düzeylerine göre çatışma çözme davranışlarının incelenmesi* (Yüksek lisans tezi). Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Adana.
- Ricketts, J. C. & Rudd, R. D.** (2005). Critical thinking of selected youth leaders: the efficacy of critical thinking dispositions, leadership and academic performance. *Journal of Agricultural Education*, 46(1), 32-43.
- Saçlı, F. ve Demirhan, G.** (2011). Beden eğitimi öğretmenliği, antrenörlük ve rekreasyon programlarındaki öğrencilerin eleştirel düşünme becerilerinin karşılaştırılması. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 41, 372-385.
- Sağır, C.** (2006). Karar verme sürecini etkileyen faktörler ve karar verme sürecinde etişin önemi: uygulamalı bir araştırma (Yüksek lisans tezi). Trakya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Edirne.
- Şahin, C. ve Yeşil, R.** (2010). Sınıf öğretmenliği aday öğretmenlerinin sosyal beceri ve empatik eğilim düzeyleri (AEÜ Eğitim Fakültesi Örneği). *E-Journal of New World Sciences Academy*, 5(3) 1CC194
- Şahinel, S.** (2002). Eleştirel Düşünme. Ankara: PegemA Yayınları.
- Sarı, E.** (2007). Türk Üniversite Öğrencilerinin Aceleci, Araştırmacı ve Genel Kararsızlık Biçimlerinin Kendilik Saygısı Düzeylerine Etkileri Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri. *Educational Sciences: Theory & Practice*. 7(2) 897-926.
- Scott, S. G. & Bruce, R. A.** (1995). Decision making style, the development and assessment of A new measure. *Educational and Psychological Measurement*, 55(5), 818-831.
- Seferoğlu, S. S. ve Akbıyık, C.** (2006). Eleştirel düşünme ve öğretimi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 30, 193-200.
- Semerci, Ç.** (2003). Eleştirel düşünme becerilerinin geliştirilmesi. *Eğitim ve Bilim Dergisi*, 27(127), 64-70 .
- Şen, S. N.** (2016). *Okul öncesi eğitimi öğretmen adaylarının eleştirel düşünme eğilimleri, empati kurma becerileri ve mesleki kaygı düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi* (Yüksek lisans tezi). Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü İlköğretim Anabilim Dalı Okul Öncesi Eğitimi Bilim Dalı. Çanakkale.
- Şimşek, N.** (2007). Akıllı Zekâ. Ankara: Asil Yayın Dağıtım.

- Sinangil, H. K.** (1993). Yönetici adaylarında karar verme ile kaygı ilişkileri. VII. Ulusal Psikoloji Kongresi, Bilimsel Çalışmaları. Türk Psikologlar Derneği Yayını. 171-177. Ankara.
- Solak, N.** (2011). *Spor yapan ve yapmayan ortaöğretim öğrencilerinin saldırganlık düzeyleri ile empatik eğilim düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi –Çorum ili örneği* (Yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı. Ankara.
- Tatlıhoğlu, K.** (2014). Üniversite öğrencilerinin karar vermede öz-saygı düzeyleri ile karar verme stilleri arasındaki ilişkinin bazı değişkenlere göre incelenmesi. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 2(1), 150-170.
- Taşdelen, A.** (2002). *Öğretmen adaylarının farklı psiko-sosyal değişkenlere göre karar verme stilleri* (Doktora tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü. İzmir.
- Tekin, M. ve Güllü, M.** (2010). Analysis of empathic artifice level of teacher candidates who study in the school of physical education and sport. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 2(2), 1987-1992.
- Tekin, Ö. A.** (2009). *Yönetimde karar verme: batı antalya bölgesinde bulunan beş yıldızlı otel işletmelerindeki çeşitli departman yöneticilerinin karar verme stillerini tespit etmeye yönelik uygulamalı bir araştırma* (Yüksek lisans tezi). Akdeniz Üniversitesi, Sosyal Bilimler Üniversitesi. Antalya.
- Tiryaki, M. G.** (1997). *Üniversite öğrencilerinin karar verme davranışlarının bazı değişkenler açısından incelenmesi* (Yüksek lisans tezi). Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Ankara.
- Todd, S.** (2001). Self-concept: A tourism application. *Journal of Consumer Behaviour*. 1(2), 184-196 Erişim adresi. <https://doi.org/10.1002/cb.64>
- Ünal, C.** (1972). İnsanları anlama kabiliyeti. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 5(3), 71-93. Erişim adresi: <http://dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/40/492/5768.pdf>
- Yaşar, M. ve Erol, A.** (2015). Okul öncesi eğitimi öğretmen adaylarının empatik eğilim düzeyleri ile düşünme stilleri arasındaki ilişkinin belirlenmesi. *International Journal of Assessment Tools in Education*, 2 (2), 38-65.
- Yazıcıoğlu, Y. ve Erdoğan, S.** (2011). Bilimsel Araştırma Yöntemleri, SPSS Uygulamalı. Ankara: Detay Yayıncılık
- Yılmaz, İ. ve Akyel, Y.** (2008). Beden eğitimi öğretmen adaylarının empatik eğilim düzeylerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD)*, 9(3), 27-33.
- Yiğiter, K., Kolayış, H., Yenigün, Ö. ve Taşkıran, Y.** (2011). Kocaeli üniversitesi beden eğitimi ve spor yüksekokulunda okuyan öğrencilerin empatik becerilerinin belirlenmesi. *International Journal of Human Sciences*, 8(2), 936-945.
- Zayıf, K.** (2008). *Öğretmen adaylarının eleştirel düşünme eğilimleri* (Yüksek lisans tezi). Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Bolu.

EKLER

EK 1: Etik kurul onayı

T.C.
HİTİT ÜNİVERSİTESİ
GİRİŞİMSEL OLMAYAN ARAŞTIRMALAR ETİK KURULU

Sayı : 2019-01

04/01/2019

Konu: Başvuru Değerlendirme Sonucu

Sayın Dr. Öğr. Üyesi Zafer DOĞRU

Etik Kurulumuza yapmış olduğunuz başvurunuzla ilgili kurul kararımız ve ilgili bilgiler aşağıda yer almaktadır.

Bilgilerinize rica ederim.

Prof. Dr. Mehmet Ömer BOŞTANCI
Başkan

Başvuru Numarası	2018-172
Sorumlu Araştırmacı	Dr. Öğr. Üyesi Zafer DOĞRU
Araştırma Başlığı	Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Eleştirel Düşünme Eğilimleri, Empatik Eğilimleri ve Karar Verme Düzeylerinin İncelenmesi
Toplantı Tarihi	03/01/2019
Karar Numarası	2019-01

- Araştırma başvurunuz etik açıdan uygun bulunmuştur.
- Araştırmaya Kurum İzni/İzinleri alındıktan sonra başlanması uygun bulunmuştur.
- Başvurunun, ekteki belirtilen düzeltmelerin yapılması halinde tekrar değerlendirilmesine karar verilmiştir.
- Araştırma projesi etik açıdan uygun olmadığından başvurunun reddine karar verilmiştir.

EK 2: Kurum izin yazısı

T.C.
HİTİT ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Öğrenci İşleri Dairesi Başkanlığı

Sayı :45161535-302.08.01-E.68227
Konu :Bilimsel ve Eğitim Amaçlı İzin

26.11.2018

SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi : Spor Bilimleri Fakültesi Dekanlığı'nın 20.11.2018 tarih ve 36140808-302.08.01-E.67312 sayılı yazısı.

Enstitünüz Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı Yüksek Lisans öğrencisi Özlem GÜL'ün, Spor Bilimleri Fakültesinde öğrenim gören öğrencilerin katılımı ile anket çalışması yapma talebinin uygun görüldüğünü belirten ilgi yazı Ek'te gönderilmektedir.
Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

 e-imzalıdır

Prof. Dr. Mustafa BIYIK
Rektör V.

Ek : İlgi Yazı (1 sayfa)

Not: 5070 sayılı elektronik imza kanunu gereği bu belge elektronik imza ile imzalanmıştır.

Hitit Üniversitesi Kuzey Kampüsü Çevre Yolu Bulvarı 19030 ÇORUM
Tel: 0(364) 219 20 60 Faks: 0(364) 219 20 89
e-posta: oidb@hitit.edu.tr İnternet Adresi: www.oidb.hitit.edu.tr

Bilgi için: Ayşegül TUYGUN
Bilgisayar İşletmeni
Telefon No:(364) 219 20 60-2074

EK 3: Kişisel bilgi formu

SPOR BİLİMLERİ FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN ELEŞTİREL DÜŞÜNME EĞİLİMLERİ, EMPATİK EĞİLİMLERİ VE KARAR VERME DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ

Değerli katılımcılar,

Bu araştırmanın amacı, spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin eleştirel düşünme eğilimleri, empatik eğilimleri ve karar verme düzeylerinin incelenmesidir. Sorulara vereceğiniz yanıtların içtenliği araştırmanın niteliği açısından çok önemlidir. Vereceğiniz tüm bilgiler saklı tutularak, yalnızca araştırma amacıyla kullanılacaktır. Her madde ile ilgili bilgiler kişiden kişiye değişebilir. Her madde ile ilgili bilgilerinizi belirtirken önce cümleyi dikkatlice okuyunuz, sonra belirtilen seçeneklerden uygun olanı çarpı (X) koyarak işaretleyiniz veya boşlukları yazarak doldurunuz. Lütfen bütün sorulara yanıt vermeyi unutmayınız.

Katılımınız için şimdiden çok teşekkür ederim.

Özlem GÜL

Hitit Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü
Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı
Danışmanı Dr. Öğr. Üyesi Zafer DOĞRU

KİŞİSEL BİLGİ FORMU

1	Cinsiyetiniz	☐ Kadın	☐ Erkek
2	Bölümünüz	☐ Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi Bölümü ☐ (NÖ)Antrenörlük Eğitimi Bölümü ☐ (İÖ) Antrenörlük Eğitimi Bölümü	☐ (NÖ) Spor Yöneticiliği Bölümü ☐ (İÖ) Spor Yöneticiliği Bölümü ☐ Rekreasyon Bölümü
3	Sınıfınız	☐ 1. Sınıf ☐ 2. Sınıf	☐ 3. Sınıf ☐ 4. Sınıf
4	En uzun süre yaşadığınız yerleşim birimi	☐ İl	☐ İlçe ☐ Köy
5	Lisanslı sporcu musunuz?	☐ Evet	☐ Hayır
6	Lisanslı sporcu iseniz hangi spor dalında lisanslı olduğunuzu belirtiniz	.....	
7	Genel akademik not ortalamanız	.....	
8	Ailenizin aylık ortalama geliri	☐ 1000 ve altı ☐ 1001-2000	☐ 2001- 3000 ☐ 3001 - 4000 ☐ 4001 ve üstü
9	Annenizin eğitim düzeyi	☐ Okuryazar ☐ Okuryazar değil ☐ İlkokul mezunu ☐ Ortaokul mezunu ☐ Lise mezunu	☐ Üniversite mezunu (Önlisans) ☐ Üniversite mezunu (Lisans) ☐ Lisans üstü eğitim (Yüksek Lisans) ☐ Lisans üstü eğitim (Doktora)
10	Babanızın eğitim düzeyi	☐ Okuryazar ☐ Okuryazar değil ☐ İlkokul mezunu ☐ Ortaokul mezunu ☐ Lise mezunu	☐ Üniversite mezunu (Önlisans) ☐ Üniversite mezunu (Lisans) ☐ Lisans üstü eğitim (Yüksek Lisans) ☐ Lisans üstü eğitim (Doktora)
11	Anneniz gelir getirici bir işte çalışıyor mu?	☐ Çalışıyor ☐ Çalışmıyor	
12	Babanız gelir getirici bir işte çalışıyor mu?	☐ Çalışıyor ☐ Çalışmıyor	

EK 4: Eleştirel düşünme eğilimi ölçeği

ELEŞTİREL DÜŞÜNME EĞİLİMİ ÖLÇEĞİ (EDEÖ)

Değerli katılımcılar,

Bu araştırmanın amacı, Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin eleştirel düşünme eğilimleri, empatik eğilimleri ve karar verme düzeylerinin incelenmesidir. Aşağıda yer alan ifadelere vereceğiniz değerlerin içtenliği araştırmanın niteliği açısından çok önemlidir. Vereceğiniz tüm bilgiler saklı tutularak, yalnızca araştırma amacıyla kullanılacaktır. Her ölçek maddesi ile ilgili görüş kişiden kişiye değişebilir. Her ifade ile ilgili görüşünüzü belirtirken önce cümleyi dikkatlice okuyunuz, sonra belirtilen düşüncenin sizin düşüncelerinize ne derece uygun olduğuna karar veriniz ve size uygun olan seçeneği çarpı (X) koyarak işaretleyiniz. Lütfen bütün ifadeleri işaretlemeyi unutmayınız.

Katılımınız için şimdiden çok teşekkür ederim.

İfadeler	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
1. Benimle aynı fikirde olmadıklarında bile başkalarının fikirlerini dikkatli bir şekilde dinlerim.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
2. Problemleri çözmek için fırsatlar ararım.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
3. Pek çok konuya ilgi duyarım.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
4. Pek çok konu hakkında bir şeyler öğrenmekten zevk alırım.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
5. Çok çeşitli konular arasında bağlantı kurabilirim.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
6. Öğrenme ortamında birçok soru sorarım.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
7. Zorlayıcı sorulara cevap bulmaktan zevk alırım.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
8. İyi bir problem çözücüsüyümdür.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
9. Mantıklı bir çözüme ulaşabileceğim konusunda kendime güvenirim.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
10. İyi bilgilendirilmek için çabalarım.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
11. Problem çözmekten keyif alırım.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
12. Gerçekleri göz önünde tutar ve önyargılarımın kararlarımı etkilemesine izin vermem.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
13. Bilgimi çok çeşitli konulara uygulayabilirim.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
14. Okulda olmadığım zamanlarda bile öğrenmekten keyif alırım.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
15. Benimle aynı görüşte olmayan insanlarla iyi geçinebilirim.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
16. Meseleleri net bir şekilde açıklayabilirim.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
17. Bir sorunu açıklığa kavuşturmaya çalışırken iyi sorular sorarım.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
18. Konuları açık ve kesin bir şekilde ortaya koyarım.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
19. Önyargıların fikirlerimi nasıl etkilediğini düşünürüm.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
20. Beni rahatsız etse bile gerçekleri araştırırım.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
21. Doğruları bulana kadar üzerinde çalışmaya devam ederim.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
22. Bir problemin doğru cevaplarını bulmak için kendi bildiğimden vazgeçebilirim.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
23. Problemlere birden fazla çözüm bulmaya çalışırım.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
24. Bir karar verirken kendime çok sayıda soru sorarım.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
25. Problemlerin çoğunun birden fazla çözümünün olduğuna inanırım.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

EK 5: Empatik eğilim ölçeği

EMPATİK EĞİLİM ÖLÇEĞİ (EEÖ)

Değerli katılımcılar,

Bu araştırmanın amacı, Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin eleştirel düşünme eğilimleri, empatik eğilimleri ve karar verme düzeylerinin incelenmesidir. Aşağıda yer alan ifadeler vereceğiniz değerlerin içtenliği araştırmanın niteliği açısından çok önemlidir. Vereceğiniz tüm bilgiler saklı tutularak, yalnızca araştırma amacıyla kullanılacaktır. Her ölçek maddesi ile ilgili görüş kişiden kişiye değişebilir. Her ifade ile ilgili görüşünüzü belirtirken önce cümleyi dikkatlice okuyunuz, sonra belirtilen düşüncenin sizin düşüncelerinize ne derece uygun olduğuna karar veriniz ve size uygun olan seçeneği çarpı (X) koyarak işaretleyiniz. Lütfen bütün ifadeleri işaretlemeyi unutmayınız.

Katılımınız için şimdiden çok teşekkür ederim.

İfadeler	Tamamen Aykırı	Oldukça Aykırı	Kararsızım	Oldukça Uygun	Tamamen Uygun
1. Çok sayıda dostum var.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
2. Film seyrederken bazen gözlerim yaşarır.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
3. Sıklıkla kendimi yalnız hissederim.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
4. Bana dertlerini anlatanlar yanımdan ferahlamış olarak ayrılırlar.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
5. Başkalarının problemleri, beni kendi problemlerim gibi ilgilendirir.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
6. Duygularımı başkalarına iletmede güçlük çekerim.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
7. İnsanların film seyrederken ağlamaları tuhafıma gider.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
8. Birisiyle tartışırken bazen dikkatim onun söylediklerinden çok vereceğim cevaplar üzerinde yoğunlaşır.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
9. Çevremde çok sevilen bir insanım.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
10. Televizyondaki filmler mutlu sonla bitince rahatlarım.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
11. Düşüncelerimi başkalarına ifade etmekte güçlük çektığım olur.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
12. İnsanların çoğu bencildir.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
13. Sinirli bir insanım.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
14. Genellikle insanlara güvenirim.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
15. İnsanlar beni tam olarak anlamıyorlar.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
16. Girişken bir insanım.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
17. Bir yakınımın derdini anlatmak beni rahatlatır.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
18. Genellikle hayatımdan memnunum.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
19. Yakınlarıma bana sık sık dertlerini anlatırlar.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
20. Genellikle keyfim yerindedir.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

EK 6: Karar verme stilleri ölçeği

KARAR VERME STİLLERİ ÖLÇEĞİ (KVSÖ)

Değerli katılımcılar,

Bu araştırmanın amacı, Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin eleştirel düşünme eğilimleri, empatik eğilimleri ve karar verme düzeylerinin incelenmesidir. Aşağıda yer alan ifadelere vereceğiniz değerlerin içtenliği araştırmanın niteliği açısından çok önemlidir. Vereceğiniz tüm bilgiler saklı tutularak, yalnızca araştırma amacıyla kullanılacaktır. Her ölçek maddesi ile ilgili görüş kişiden kişiye değişebilir. Her ifade ile ilgili görüşünüzü belirtirken önce cümleyi dikkatlice okuyunuz, sonra belirtilen düşüncenin sizin düşüncelerinize ne derece uygun olduğuna karar veriniz ve size uygun olan seçeneği çarpı (X) koyarak işaretleyiniz. Lütfen bütün ifadeleri işaretlemeyi unutmayınız.

Katılımınız için şimdiden çok teşekkür ederim.

İfadeler		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
1.	Bir karar vermeden önce, doğru kararı verdiğimden emin olmamı sağlayacak bilgi kaynaklarını yeniden gözden geçiririm.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
2.	Karar verirken mantıklı ve sistematik yollar izlerim.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
3.	Karar vermem için sorunun üzerinde dikkatle düşünmem gerekir.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
4.	Bir karar vereceğim zaman belirli bir amaçla ilgili olarak çeşitli seçenekler üzerinde düşünürüm.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
5.	Genellikle akılcı kararlar veririm.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
6.	Bir karar vereceğim zaman sezgilerime güvenirim.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
7.	Bir karar verirken gerçekçi dayanaklar bulmaktan çok kararın doğru olduğunu hissetmem önemlidir.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
8.	Bir karar vereceğim zaman duygularına güvenirim.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
9.	Karar verirken içgüdülerime güvenirim.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
10.	Genellikle benim için doğru olduğunu hissettiğim kararlar veririm.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
11.	Karar verirken diğer insanların tavsiyelerinden yararlanırım.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
12.	Önemli bir karar vermem gerektiğinde beni doğru yönlendirecek birine ihtiyaç duyarım.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
13.	Önemli bir karar vereceğim zaman diğer insanların yardımına ihtiyaç duyarım.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
14.	Eğer diğer insanların desteğini alırsam, önemli kararlar vermek benim için daha kolay olur.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
15.	Önemli kararlarımı başka insanlara danışmadan verdiğim nadirdir.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
16.	Kararlar üzerinde düşünmek bana zor geldiğinde karar vermeyi ertelerim.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
17.	Son ana kadar önemli kararlar almaktan kaçınırım.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
18.	Karar vermeyi mümkün olduğunca ertelerim.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
19.	Genellikle önemli kararlar vermeyi ertelerim.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
20.	Önemli kararları genellikle son dakikada veririm.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
21.	Karar verirken düşünmeden, o an içimden gelen ne ise onu yaparım.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
22.	Genellikle ani kararlar veririm.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
23.	Sonuçlarını düşünmeden (tepkisel) karar veririm.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
24.	Sıklıkla ani kararlar veririm.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
25.	Kararlarımı çabuk veririm.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

EK 7: Bilgilendirilmiş gönüllü olur formu

T.C.
HİTİT ÜNİVERSİTESİ
GİRİŞİMSEL OLMAYAN ARAŞTIRMALAR ETİK KURULU

BİLGİLENDİRİLMİŞ GÖNÜLLÜ OLUR FORMU

LÜTFEN DİKKATLİCE OKUYUNUZ!

Bilimsel araştırma amaçlı ve detayları aşağıda yer alan bir çalışmaya katılmak üzere davet edilmiş bulunmaktasınız. Bu çalışmada yer almayı kabul etmeden önce çalışmanın ne amaçla yapılmak istendiğini tam olarak anlamanız ve kararınızı, araştırma hakkında tam olarak bilgilendirildikten sonra özgürce vermeniz gerekmektedir. Bu bilgilendirme formu söz konusu araştırmayı ayrıntılı olarak tanıtmak amacıyla size özel olarak hazırlanmıştır. Lütfen bu formu dikkatlice okuyunuz. Araştırma ile ilgili olarak bu formda belirtildiği halde anlayamadığınız ya da belirtilmediğini fark ettiğiniz noktalar olursa araştırmacıya sorunuz ve sorularınıza açık yanıtlar isteyiniz. Bu araştırmaya katılıp katılmamakta serbestsiniz. Çalışmaya katılım **gönüllülük** esasına dayalıdır. Araştırma hakkında tam olarak bilgilendirildikten sonra, kararınızı özgürce verebilmeniz ve düşünmeniz için formu imzalamadan önce araştırmacı size zaman tanıyacaktır. Araştırmaya katılmayı kabul ettiğiniz takdirde formu imzalayınız.

1. ARAŞTIRMANIN ADI

Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Eleştirel Düşünme Eğilimleri, Empatik Eğilimleri ve Karar Verme Düzeylerinin İncelenmesi

2. KATILIMCI SAYISI

Bu araştırmada yer alması öngörülen toplam katılımcı sayısı 1238'dir.

3. ARAŞTIRMAYA KATILIM SÜRESİ

Bu araştırmaya katılım için öngörülen süre 30 dakikadır.

4. ARAŞTIRMANIN AMACI

Bu araştırmanın amacı, Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin eleştirel düşünme eğilimleri, empatik eğilimleri ve karar verme düzeylerini belirlemek, eleştirel düşünme eğilimleri, empatik eğilimleri ve karar verme düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki ile alt gruplar arasında anlamlı bir fark olup olmadığını araştırmaktır.

5. ARAŞTIRMAYA KATILMA ve ÇIKARILMA KOŞULLARI

Bu araştırmaya dahil edilebilmek için sahip olunması gereken koşullar şu şekildedir;

- Hitit Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi öğrencisi olmak
- Araştırmaya katılmaya rıza göstermek
- BGOF formunun imzalanmış olması

Araştırma dışı bırakılmanız durumunda da, o ana kadar elde edilmiş olan veriler bilimsel amaçla kullanılabilir. Aşağıdaki durumlarda, araştırmaya dahil edilmeyeceksiniz. Bunlar;

- Hitit Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi öğrencisi olmamak
- Araştırmaya katılmaya rıza göstermemek.
- BGOF'nu imzalanmış olarak teslim etmemek.

6. ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

Bu araştırmaya katılım sağlamaya onay verdiğinizde aşağıdaki testler uygulanacaktır. Bunlar aşağıda verilmiştir.

Kişisel Bilgi Formu: Kişisel bilgi formu toplam 14 sorudan oluşacaktır. Katılımcılardan cinsiyet, mezun olduğu lise, bölümü, sınıfı, en uzun süre yaşadığı yerleşim birimi, lisanlı sporculuğu, gelir

Dikkat: Bu formun her bir sayfası hem araştırmacı hem de katılımcı tarafından imzalanacaktır ve bir kopyası katılımcıya verilecektir.

BİLGİLENDİRİLMİŞ GÖNÜLLÜ OLUR FORMU

düzeıı, anne eğitim durumu, baba eğitim durumu, anne mesleği, baba mesleği için kişisel bilgi formunda gruplandırılan seçeneklerden bir tanesini seçmeleri istenecektir. Ayrıca katılımcılardan yaş, lisanslı sporcu ise hangi spor dalında lisanslı olduğu, genel akademik not ortalaması da kişisel bilgi formunda belirtilen boşluğa yazmaları istenecektir.

Eleştirel Düşünme Eğilimleri Ölçeği: Eleştirel Düşünme Eğilimleri Ölçeği Rickertts ve Rudds (2005) tarafından geliştirilmiş Demircioğlu (2012) tarafından Türkçeye uyarlanarak geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları yapılıp faktör yapısı farklı değişkenlere göre test edilmiştir. Ölçek 5'li likert tipidir. Ölçek 25 madde içermektedir. Ölçek üç boyutlu olup alt temaları, öngörüsellik, yenilikçilik, bilişsel olgunluktur.

Empatik Eğilimler Ölçeği: Empatik Eğilimler Ölçeği Dökmen (1988), tarafından geliştirilmiştir. Ölçek 5'li likert tipi bir ölçek olarak 20 madde içermektedir. Elde edilen sonuçlar ölçeğin Türkiye şartlarında da kullanılabileceğini göstermiştir.

Karar Verme Stilleri Ölçeği: Karar Verme Stilleri Ölçeği Scott ve Bruce (1995) tarafından geliştirilmiş Taşdelen (2002) tarafından Türkçeye uyarlanarak geçerlik ve güvenilirlik çalışması yapılmıştır. Ölçek 5'li likert tipidir. Ölçek 25 madde içermektedir. Ölçek beş boyutlu olup rasyonel karar verme stili, sezgisel karar verme stili, bağımlı karar verme stili, kaçınma karar verme stili, kendiliğinden anlık karar verme stilidir.

7. KATILIMCININ SORUMLULUKLARI

Bu araştırmaya katılıma izin vermekle herhangi bir sorumluluk altına girmiş olmayacaksınız.

8. OLASI RİSKLER

Bu araştırmanın, bilinen herhangi bir riski bulunmamaktadır.

9. ARAŞTIRMAYA KATILIMIN OLASI YARARLARI

Öğretmenlerin, spor yöneticilerinin, rekreasyon uzmanlarının ve antrenörlerin mesleki gelişmelerinde faydası olabileceği düşünülmektedir. Bu çalışmaya katılım sağlamakta, literatür bilgisine katkı sağlayacak ve bununla birlikte, mesleki gelişmelerinize katkı sağlayacak bilgilere destek olmuş olacaksınız.

10. GİDERLERİN KARŞILANMASI ve ÖDEMELER

Bu araştırmaya katılım için veya araştırmadan kaynaklanabilecek giderler için sizden herhangi bir ücret istenmeyecektir. Bu araştırmaya katılım sağlanması halinde, araştırma ile ilgili çıkabilecek zorunlu masraflar tarafımızdan karşılanacaktır. Bunun dışında size veya yasal temsilcilerinize herhangi bir maddi katkı sağlanmayacaktır.

11. BİLGİLERİN GİZLİLİĞİ

Araştırma süresince elde edilen bilgiler özel bir kod numarası ile kaydedilecektir. Her türlü kişisel bilgi gizli tutulacaktır. Araştırmanın sonuçları yalnızca bilimsel amaçla kullanılacaktır. Araştırma yayınlansa bile kimlik bilgileri verilmeyecektir. Ancak, gerektiğinde araştırmanın izleyicileri, etik kurullar ve resmi makamlar verilere ulaşabilecektir. Siz de istediğinizde bu verilere ulaşabileceksiniz.

12. ARAŞTIRMAYI DESTEKLEYEN KURUM veya KURULUŞ

Araştırmayı destekleyen kurum/kuruluş yoktur.

Dikkat: Bu formun her bir sayfası hem araştırmacı hem de katılımcı tarafından imzalanacaktır ve bir kopyası katılımcıya verilecektir.

BİLGİLENDİRİLMİŞ GÖNÜLLÜ OLUR FORMU

13. ARAŞTIRMAYA KATILMAYI REDDETME veya AYRILMA DURUMU

Bu araştırmaya katılıma izin vermek tamamen sizin isteğinize bağlıdır. Araştırmada yer alınmasına onay verebilir, katılımı onaylamayabilir ya da herhangi bir aşamada araştırmadan ayrılma kararı verebilirsiniz. Araştırmadan çekilmeyi tercih etmeniz ya da araştırmacı tarafından araştırma dışında bırakılma durumunda da, o ana kadar elde edilmiş olan veriler bilimsel amaçla kullanılabilir.

14. ARAŞTIRMAYA KATILMA ONAYI

Yukarıda detayları yazılı olan ve tarafıma anlatılan bu araştırmada yer almak için araştırmacı Sayın _____ tarafından “katılımcı” (denek) olarak davet edildim. Aklıma gelen tüm soruları araştırmacıya sordum, yazılı ve sözlü olarak bana yapılan tüm açıklamaları ayrıntılarıyla anlamış bulunmaktayım. Araştırmanın yürütülmesi sırasında herhangi bir sebep göstermeden araştırmadan çekilebilirim (Ancak araştırmacıları zor durumda bırakmamak için araştırmadan çekileceğimi önceden bildirmemim uygun olacağı bilincindeyim). Araştırmaya katılmayı isteyip istemediğime karar vermem için bana yeterli zaman tanıdı. Araştırma sonuçlarının eğitim ve bilimsel amaçlarla kullanımı sırasında kişisel bilgilerimin özenle korunacağı konusunda bana gerekli güvence verildi. Araştırma için yapılacak harcamalarla ilgili herhangi bir parasal sorumluluk altına girmiyorum. Bana da bir ödeme yapılmayacaktır. Bu koşullar altında, bana ait bilgilerin gözden geçirilmesi, transfer edilmesi ve işlenmesi konusunda araştırma yürütücüsüne yetki veriyor ve söz konusu araştırmaya ilişkin bana yapılan katılım davetini hiçbir zorlama ve baskı olmaksızın büyük bir gönüllülük içerisinde kabul ediyorum. Bu formu imzalamakla yasaların bana sağladığı hakları kaybetmeyeceğimi biliyorum.

Bu formun imzalı ve tarihli bir kopyası bana verildi.

GÖNÜLLÜ		İMZASI
ADI SOYADI		
ADRES		
TELEFON		
TARİH		

ARAŞTIRMACI		İMZASI
ADI SOYADI		
GÖREVİ		
ADRES		
TELEFON		
TARİH		

Dikkat: Bu formun her bir sayfası hem araştırmacı hem de katılımcı tarafından imzalanacaktır ve bir kopyası katılımcıya verilecektir.

ÖZGEÇMİŞ

Adı – Soyadı : Özlem GÜL
Doğum yeri ve tarihi : Osmaniye / 15.06.1990
İletişim adresi ve telefonu : ozlem_y1990@hotmail.com

Öğrenim Durumu :
Lisans : 2012, Sakarya Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu,
Spor Yöneticiliği

Yüksek lisans : 2019, Hitit Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi
ve Spor Anabilimdalı

Mesleki Deneyimi

2015-2016 Eğitim-Öğretim Dönemi Danişmend Fen Lisesi Beden Eğitimi Öğretmeni

2014-2015 Eğitim-Öğretim Dönemi Ebussuud Efendi Ortaokulu Beden Eğitimi
Öğretmeni

2013-2014 Eğitim-Öğretim Dönemi Paşaçayırı Fatih Ortaokulu Sınıf Öğretmeni

2012-2013 Eğitim-Öğretim Dönemi Aşağıörenskeki Ortaokulu Sınıf Öğretmeni

Yayımları:

“ Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Eleştirel Düşünme, Empatik Eğilimleri ve
Karar Verme Düzeyleri” 19-23.04.2019 Hitit Üniversitesi 5. Rekreasyon
Araştırmaları Kongresi Bildiri

Proje

“Sporla Yeniden”, Araştırma Projesi (2011-2012) Sakarya Üniversitesi

Diğer Bilgiler

“Çocuk ve Sporun Önemi Paneli” Hitit Üniversitesi, 14.12.2015

“Çocuk ve Sporun Önemi Semineri” Mehmet Akif Ersoy Ortaokulu, 21.12.2015

Kurslar

Ondokuz Mayıs Üniversitesi 2015 Pedagojik Formasyon

Türkiye Voleybol Federasyonu 2018 Antalya Voleybol 1. Kademe Antrenörü

Türkiye Tenis Federasyonu 2014 Tenis 2. Kademe Antrenörü

Türkiye Masa Tenisi Federasyonu 2019 Çorum Masa Tenisi Hakemi

Türkiye Yüzme Federasyonu 2010 Çorum Yüzme İl Hakemi

Spor Eğitimi Dairesi Başkanlığı 2009 Ankara Spor Masörü